

Themaonderzoek

Transitie “Anders Subsidiëren”

Onderzoek naar de haalbaarheid van bezuinigingen
voor de jaren 2015 en verder ingevolge de Kadernota 2014

16 januari 2014
Eveline van Vliet

Inhoudsopgave

Leeswijzer	3
Hoofdstuk 1 Onderzoeksplan	4
1.1 Inleiding	4
1.2 Vraagstelling en achtergrond	4
1.3 Op te leveren resultaten	4
1.4 Randvoorwaarden.....	5
1.5 Afbakening onderzoek	5
1.6 Plan van aanpak.....	6
Hoofdstuk 2 Subsidie verstrekken	8
2.1 Inleiding	8
2.2 Subsidiebeleid gemeente Sliedrecht.....	8
2.3 Subsidieproces gemeente Sliedrecht	9
2.4 Best practices subsidiebeleid.....	10
2.5 Implementatie modelverordening VNG.....	12
Hoofdstuk 3 Evalueren van subsidies	15
3.1 Inleiding	15
3.2 Ontwikkelen toetsingskader.....	15
3.3 Sturen op maatschappelijke effecten.....	17
3.4 Nut en noodzaak.....	18
3.5 Efficiëntie van middelen	19
3.6 Sturen en beheersen.....	20
3.7 Samenwerken en integratie	20
Hoofdstuk 4 Resultaten subsidieonderzoek	21
4.1 Inleiding	21
4.2 Directe subsidies gemeente Sliedrecht.....	21
4.3 Indirecte subsidies gemeente Sliedrecht.....	22
4.4 Maatschappelijke doelstellingen gemeente Sliedrecht.....	23
4.5 Subsidievormen.....	23
4.6 Waarderingsubsidies.....	24
4.7 Sport subsidies	24
4.8 Culturele subsidies	25
4.9 Jeugd en onderwijs subsidies	25
4.10 Subsidies zorg en welzijn.....	26
4.11 Overige Subsidies	27
4.12 Reserves	27
Hoofdstuk 5 Anders subsidiëren	28
5.1 Inleiding	28
5.2 Anders subsidiëren	28
5.3 Scenario's om te bezuinigen	28
5.4 Impact van bezuinigen	32
5.5 Specifieke aanbevelingen.....	32
Bijlagen	35

Leeswijzer

Voor u ligt een rapport dat denkrichtingen geeft voor de haalbaarheid van “anders subsidiëren”. De vraagstelling van dit themaonderzoek is of het haalbaar is om anders te gaan subsidiëren om op deze wijze 10% van het subsidieplafond extra te bezuinigen.

In hoofdstuk 1 komt het onderzoeksplan aan de orde, met de bijbehorende vraagstelling, afbakening van het onderzoek en kaderstelling vanuit het Directie Team. In bijlage **I**, **II** en **III** is op hoofdlijn de IST situatie weergegeven t.a.v. de subsidieportefeuille zoals:

- de subsidiebedragen per organisatie voor 2014;
- de bezuinigingen op de subsidies voor 2015 vanuit het traject STOER;
- de subsidies verstrekt op basis van wettelijk- en niet wettelijke taken;
- overzicht van de directe- en indirecte subsidies betrekking hebbend op de huidige subsidieportefeuille.

Aan de hand van gegevens over het “anders subsidiëren” bij anderen gemeenten is onderzocht welke *best practices* implementeerbaar en hanteerbaar zijn voor Sliedrecht. De uitwerking van dit onderzoek is weergegeven in hoofdstuk 2.

Om het huidige subsidiebestand objectief te beoordelen is een toetsingskader ontwikkeld, waarlangs een subsidie gelegd kan worden. Dit toetsingskader geeft antwoord op de vraag **waarom** een subsidie verstrekt zou kunnen worden en op de vraag op welke manier (**hoe**) de subsidie verstrekt zou kunnen worden. Nadere informatie hierover volgt in hoofdstuk 3.

Door middel van het opgestelde toetsingskader subsidies zijn de huidige subsidies geëvalueerd, de bevindingen per subsidie zijn (vertrouwelijk) in de volgende bijlagen opgenomen:

- **IV** Waarderingssubsidies
- **V** Sportsubsidies
- **VI** Culturele subsidies
- **VII** Jeugd en onderwijs subsidies
- **VIII** Zorg en welzijn subsidies
- **IX** Overige subsidies

In deze bijlagen is specifieke informatie terug te vinden over de organisaties als het gaat om de organisatiedoelstellingen, de te subsidiëren activiteit, ledeninformatie, contributies, prestatiegegevens en financiële kengetallen.

De bevindingen per subsidie hebben geleid tot de algemene bevindingen en aanbevelingen van dit onderzoek, die nader uitgewerkt worden in hoofdstuk 4. Op basis van de onderzochte gegevens is geanalyseerd welke bezuinigingen haalbaar zijn. Deze potentiële bezuinigingen zijn uitgewerkt in verschillende scenario's. Per scenario is de impact van de bezuiniging voor de subsidieontvanger of burger in beeld gebracht (zie hoofdstuk 5).

Hoofdstuk 1 Onderzoeksplan

1.1 Inleiding

Door de toekomstige bezuinigingen van het kabinet krijgen gemeenten te maken met een gat in hun begroting. Aangezien gemeenten een sluitende begroting moeten presenteren, zullen ze daarom op zoek moeten gaan naar mogelijkheden om deze financiële tegenvallers op te vangen. Voor de gemeente Sliedrecht is deze financiële opgave voor de jaren 2015 tot 2017 aanzienlijk.

In de Kadernota 2014 is een viertal kansrijke thema's opgenomen die kunnen bijdragen aan de bezuinigingen 2015 en verder, te weten:

1. Anders Subsidiëren
2. Vastgoed
3. Kostendekking, Tarieven, Belastingen en Heffingen
4. Samenwerking en Bedrijfsvoering

In dit rapport wordt ingegaan op één van deze themaonderzoeken, namelijk het haalbaarheids-onderzoek naar "anders subsidiëren". In dit hoofdstuk wordt het onderzoeksplan nader toegelicht.

1.2 Vraagstelling en achtergrond

Subsidies zijn bedoeld om activiteiten te realiseren die de gemeente niet zelf kan of wil uitvoeren. Die activiteiten moeten voldoen aan de maatschappelijke doelstellingen van de gemeente.

De bezuinigingen die de gemeente tot 2017 moet realiseren zijn fors. Een andere kijk op subsidiering kan bijdragen aan het realiseren van die bezuinigingen. Daarbij wordt aansluiting gezocht naar de landelijke trend om verantwoordelijkheden terug te leggen bij de burger, in samenwerking met het maatschappelijk middenveld (verenigingen/instellingen).

Het totale subsidieplafond in de begroting bedraagt circa €3,2 miljoen voor 2014. Hiervan is met STOER een bedrag van ongeveer €107.000 bezuinigd (vanaf 2015). De doelstelling van dit onderzoek is om een verdere bijdrage te leveren aan het realiseren van de bezuinigingen voor de periode na 2015. Hierbij hoort de volgende vraagstelling:

Onderzoek of het haalbaar is om anders te gaan subsidiëren om op deze wijze 10% van het subsidieplafond extra te bezuinigen (ongeveer € 320.000), geef aan hoe dit gerealiseerd kan worden en wat hiervan de consequenties zijn.

1.3 Op te leveren resultaten

Lever een haalbaarheidsstudie op, waarin antwoord wordt gegeven op onderstaande zes onderzoeksvragen, die in de Kadernota 2014 zijn opgenomen:

- Deelvraag 1 Wat is de huidige praktijk (inzet van het instrument) en wat zijn de financiële consequenties (de nulmeting)?
- Deelvraag 2 Welke maatregelen zijn nodig om de richtinggevende bezuinigingen (vanuit de ambtelijke verkenningen) te realiseren?
- Deelvraag 3 Hoe worden deze maatregelen geëffectueerd en welke partijen zijn hierbij nodig?
- Deelvraag 4 Wat zijn de consequenties voor de betrokkenen?
- Deelvraag 5 Welke randvoorwaarden moeten worden ingevuld om de besparing te realiseren (beleidswijzigingen, (eenmalige) investeringen)?
- Deelvraag 6 Is dit haalbaar? En zo ja, wat draagt het bij aan de bezuinigingen? Zo nee, welke alternatieven zijn er?

1.4 Randvoorwaarden

Bij de uitvoering van het onderzoek heeft het directieteam de volgende kaderstelling meegegeven:

Kader 1	Houd in het onderzoek nadrukkelijk de denkwijze in gedachten dat de verantwoordelijkheid meer bij de burger wordt gelegd.
Kader 2	Er een bezuiniging wordt gerealiseerd van ongeveer 10%.
Kader 3	Dit themaonderzoek is gericht op een maximaal bereik van maatschappelijke effecten die de raad heeft geformuleerd.
Kader 4	Maatschappelijke partners moeten worden betrokken in het onderzoek.
Kader 5	Het onderzoek moet nadrukkelijk rekening houden met kaderstelling voor reservevorming bij instellingen.

Gezien de relatief korte periode waarin het onderzoek is verricht is in overleg met de opdrachtgever kader 4 komen te vervallen. Het bij één brengen van een goede afvaardiging van de maatschappelijke partners van de diverse beleidsgebieden bleek niet haalbaar op deze korte termijn. Voorstel is om de maatschappelijke partners pas te betrekken als besloten wordt om over te gaan op een andere manier van subsidiëren. Het onderzoek heeft veel inzicht opgeleverd. Dit inzicht biedt een belangrijk fundament om de dialoog met de maatschappelijke partners aan te gaan.

1.5 Afbakening onderzoek

In dit onderzoek komen de subsidies van de gemeente aan bod, de subsidieverordening, het subsidiebeleid en de specifieke beleidsstukken per aandachtsgebied. De volgende onderwerpen zijn buiten de scope van dit onderzoek gebleven:

- **Werkprocessen subsidies**

De interne werkprocessen ten aanzien van subsidies zijn in 2012 onderzocht door het bureau Advante, i.s.m. de afdeling WEZ. De bevindingen en aanbevelingen van dit onderzoek zijn meegenomen in dit haalbaarheidsonderzoek, echter de huidige werkprocessen zijn niet nogmaals doorgelicht.

- **Ontwikkeling van SMART¹ afspraken t.a.v. subsidies**

In het rapport van de rekenkamer betreffende “de effectiviteit van subsidies” is geconcludeerd dat de gemeente haar subsidiedoelstellingen operationeel moet kwantificeren (SMART). In 2014 zal dit onderwerp specifieke aandacht krijgen. De ontwikkeling van SMART afspraken met subsidieontvangers en de instrumenten om de doelstellingen te meten vallen buiten de scope van dit onderzoek.

- **Kwalitatieve gegevens subsidieontvanger**

Dit onderzoek richt zich op de kwantitatieve gegevens die bekend zijn van de subsidieontvangers. De kwalitatieve gegevens blijven buiten beschouwing.

- **Decentralisaties**

De impact van de toekomstige decentralisaties van onderwijshuisvesting en jeugdzorg op het subsidiebeleid en subsidieplafond zijn niet nader onderzocht.

- **Indirecte subsidies**

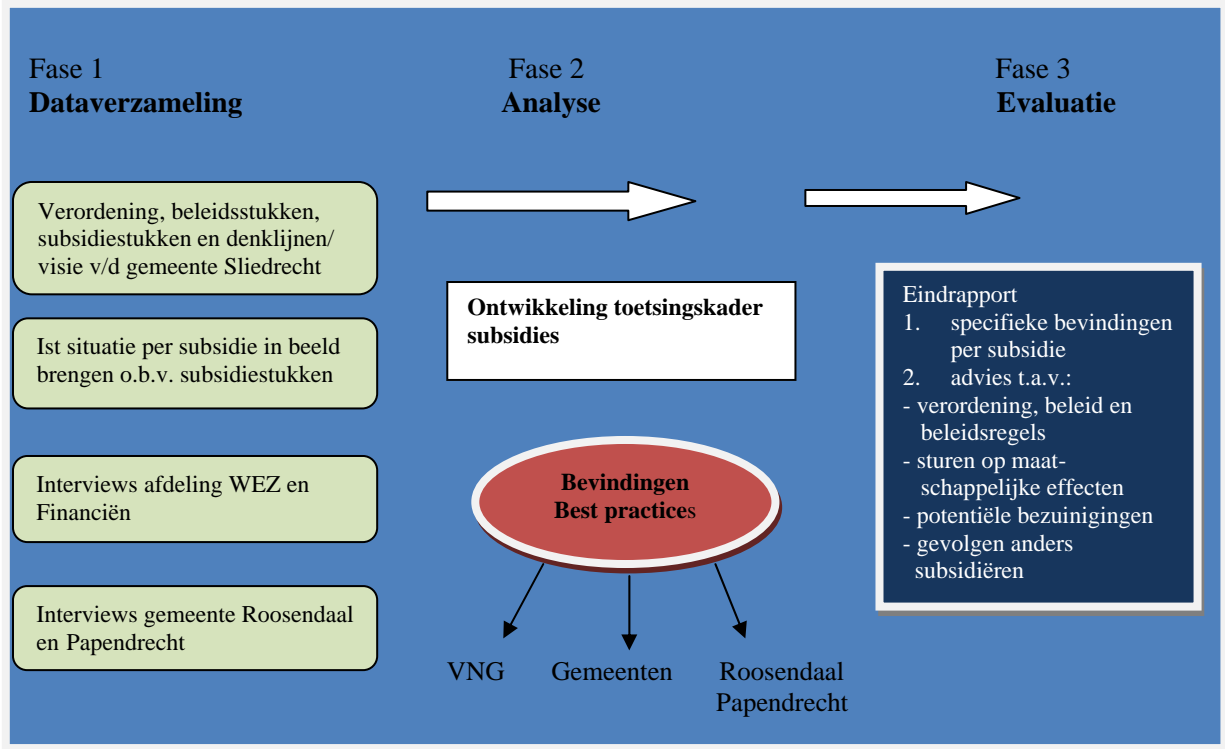
In dit onderzoek is alleen rekening gehouden met de indirecte subsidies, voortvloeiend uit het niet-kostendekkend aanbieden van accommodaties of panden gerelateerd aan bestaande subsidieontvangers.

¹ SMART= specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden

1.6 Plan van aanpak

Het onderzoek “anders subsidiëren” heeft 3 fasen doorlopen; namelijk de fase dataverzameling, analyse en evaluatie. Per fase wordt hieronder bondig weergegeven hoe dit onderzoek nader vorm heeft gekregen.

Figuur 1.1: onderzoeks aanpak themaonderzoek

Dataverzameling

Om de bestaande situatie in beeld te brengen zijn gegevens verzameld over:

- de stukken, die ten grondslag liggen aan het proces subsidie verstrekken (verordening, subsidiebeleid, beleidsregels en diverse beleidsdocumenten voor de verschillende maatschappelijke thema's);
- de verenigingen, organisaties of stichtingen waaraan subsidie wordt verleend;
- de visie van Sliedrecht, de denklijnen, de kadernota en de programmabegroting 2014;
- eerder uitgevoerde onderzoeken zoals het rapport v/d rekenkamer betreffende de “effectiviteit van subsidies”, het procesonderzoek subsidies van Advante en de bezuinigingsvoorstellen in het kader van STOER.

In deze fase is de huidige situatie t.a.v. het subsidie verstrekken in kaart gebracht om vervolgens een inzichtelijke en volledige weergave te kunnen geven van de subsidies. Gedurende deze dataverzameling is directe aansluiting gehouden met de andere themaonderzoeken, die lopen in het kader van de bezuinigingen 2015.

Daarnaast is in deze fase gestart met de dataverzameling van de transitie “anders subsidiëren” bij andere gemeenten. Best practices zijn van belangrijke waarde om richting te geven aan een andere wijze van subsidiëren. Door informatie in te winnen van andere gemeenten via websites en via gegevens van de VNG, werd er een start gemaakt met het onderzoek.

Twee gemeenten, die eenzelfde traject hebben doorlopen, zijn geselecteerd voor nader onderzoek naar hun ervaringen met een transitie “anders subsidiëren”. Dit zijn de gemeenten Roosendaal en Papendrecht. Roosendaal is geselecteerd om haar ervaringen met het sturen op maatschappelijke doelstellingen en Papendrecht omdat ze een Drechtsteden gemeente is van soortgelijke omvang met een breed voorzieningennetwerk.

Analyse

Op basis van de dataverzameling is gekeken hoe de afzonderlijke subsidies zouden kunnen worden beoordeeld. Het objectief beoordelen van het huidige subsidiebestand is lastig omdat de meeste subsidieafspraken voortvloeien uit het verleden. Reden om een objectief toetsingskader te ontwikkelen, waarlangs een subsidie gelegd kan worden. Dit toetsingskader geeft antwoord op de vraag **waarom** een subsidie verstrekt zou kunnen worden en op de vraag op welke manier (**hoe**) de subsidie verstrekt zou kunnen worden. Nadere informatie hierover volgt in hoofdstuk 3.

Aan de hand van de gegevens over het “anders subsidiëren” bij gemeenten is onderzocht welke *best practices* implementeerbaar en hanteerbaar zijn voor Sliedrecht. De uitwerking van dit onderzoek is weergegeven in hoofdstuk 2.

Evaluatie

Door middel van een opgesteld toetsingskader subsidies zijn de huidige subsidies geëvalueerd, de bevindingen per subsidie zijn (vertrouwelijk) in de bijlagen opgenomen. De bevindingen per subsidie hebben geleid tot de algemene bevindingen en aanbevelingen van dit onderzoek, die nader uitgewerkt worden in hoofdstuk 4. Op basis van de onderzochte gegevens is geanalyseerd welke bezuinigingen haalbaar zijn. Deze potentiële bezuinigingen zijn uitgewerkt in verschillende scenario's. Per scenario is de impact van de bezuiniging voor de subsidieontvanger of burger in beeld gebracht (zie hoofdstuk 5).

Hoofdstuk 2 Subsidie verstrekken

2.1 Inleiding

Aan het onderwerp subsidies zijn oneindig veel onderzoeken of studies gewijd. In het licht van de toekomstige bezuinigingen bij gemeentes zijn de verstrekte subsidies op dit moment een veel besproken onderwerp. De vraag wat er wordt verstaan onder een subsidie kan verschillend omschreven worden, hieronder de meest voorkomende begripsbepalingen.

1. Onder **subsidie** wordt ingevolge artikel 4:21 lid 1 van de Awb verstaan: de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.

2. **Subsidie** (van Latijn subsidium: ondersteuning, hulp, bijstand) is een tijdelijke bijdrage van de overheid of een non-commerciële organisatie ten behoeve van het starten, dan wel een permanente bijdrage voor het uitvoeren van een activiteit waarvan het economische belang niet direct voor de hand ligt.

3. **Subsidie** is een van de belangrijkste financiële beleidsinstrumenten die de overheid tot zijn beschikking heeft. Met een subsidie wordt beoogd de hoeveelheid of de kwaliteit van activiteiten te beïnvloeden door geldelijke steun van de overheid. Subsidies zijn dus een instrument om maatschappelijke doelstellingen te realiseren.

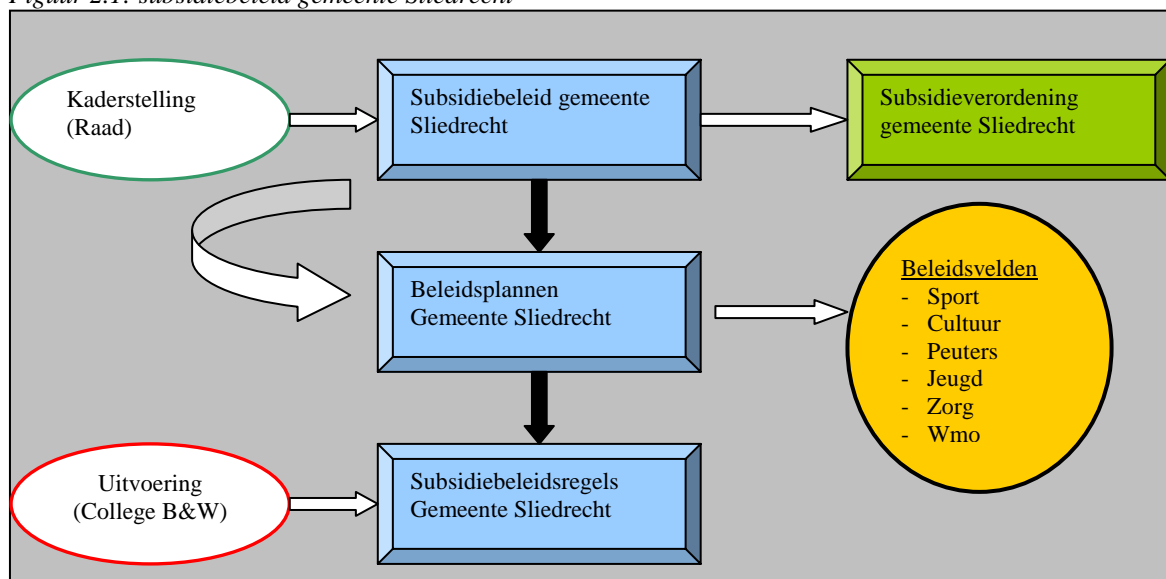
Subsidiering is een beleidsinstrument dat typerend is voor de verzorgingsstaat. Twee belangrijke kenmerken van de verzorgingsstaat berusten op de toepassing van dit instrument:

- Een netwerk van meestal privaatrechtelijke gesubsidieerde zelfstandige organisaties rond de overheid die op niet-commerciële basis voorzieningen voortbrengen die van algemeen belang zijn.
- De overheid stuurt economische processen in de marktsector door middel van subsidiering en regulering (geleide economie).

2.2 Subsidiebeleid gemeente Sliedrecht

De gemeente Sliedrecht geeft als volgt uitvoering aan haar subsidiebeleid.

Figuur 2.1: subsidiebeleid gemeente Sliedrecht

Toelichting model

De kaders voor het **subsidiebeleid** van de gemeente Sliedrecht zijn vastgelegd in het Subsidiebeleidsplan 2010. Dit plan is vastgesteld door de gemeenteraad en geeft weer wat de algemene doelstelling van het subsidiebeleid van de gemeente Sliedrecht is en welke uitgangspunten en werkwijze worden gehanteerd.

De subsidieverlening vindt plaats op basis van de **Algemene Subsidieverordening Sliedrecht 2010** (hierna: verordening). De verordening wordt vastgesteld door de gemeenteraad. In de verordening zijn de regels met betrekking tot het subsidieproces vastgelegd, zoals de eisen waar een subsidieontvanger aan moet voldoen, de termijnen voor de aanvraag en de verlening van de subsidies en de wijze waarop vaststelling van een subsidie plaatsvindt.

De verordening maakt onderscheid tussen vier typen subsidies: activiteiten-, budget-, waarderings- of exploitatiesubsidies:

1. Een activiteitensubsidie is een incidentele subsidie die wordt verleend voor een éénmalige activiteit binnen vooraf gestelde kaders en criteria.
2. Een budgetsubsidie wordt voor één of meerdere boekjaren verleend, waarbij meetbare activiteiten of prestaties worden gekoppeld aan de te verlenen subsidie. De ontvanger is, met in achtneming van het bepaalde in de verordening, vrij in de wijze waarop de subsidie wordt aangewend.
3. Een waarderingssubsidie is een voor één of meerdere boekjaren of incidenteel verleende subsidie, die waardering uit voor het louter bestaan van de subsidieontvanger in relatie met één van zijn activiteiten waarbij in beginsel geen verband bestaat tussen de kosten die de aanvrager voor de activiteit maakt en de hoogte van de subsidie die hij ter stimulering ontvangt.
4. Een exploitatiesubsidie wordt voor één of meerdere boekjaren verleend en wordt verstrekt in bepaalde kosten van een organisatie om activiteiten tot stand te brengen dan wel in stand te houden.

In de subsidiebeleidsregels worden in aanvulling op de verordening nadere regels gesteld aan de gesubsidieerde activiteiten op de diverse beleidsterreinen. De subsidiebeleidsregels worden vastgesteld door het college van B&W, mits de verordening het college deze mogelijkheid biedt.

Per beleidsveld zijn de kaders specifiek uitgewerkt in de volgende nota's:

- o Beleidsnota Peuterspeelzalen in Sliedrecht
- o Integrale beleidsnota Jeugd Inbegrepen
- o Integrale beleidsnota Sport 2006-2010
- o Cultuurparticipatieplan Drechtsteden
- o WMO beleidsplan WMO Sliedrecht 2012-2015
- o Lokaal Gezondheidsbeleidsplan gemeente Sliedrecht 2012-2015

De lijst met de subsidieontvangers voor 2014 is opgenomen in bijlage I.

2.3 Subsidieproces gemeente Sliedrecht

Het is voor organisaties mogelijk om subsidie aan te vragen bij de gemeente Sliedrecht. Om voor een subsidie in aanmerking te komen moeten organisaties voldoen aan de eisen en criteria die gesteld zijn in de algemene subsidieverordening van Sliedrecht.

Het subsidieproces kent 2 belangrijke momenten:

- de verlening
- de vaststelling

Verlening

De aanvraag dient binnen te zijn voor 1 april van het jaar waarvoor de subsidie wordt aangevraagd. De doorlooptijd voor een eenmalige subsidieaanvraag is 8 weken. Voor een structurele subsidie start de doorlooptijd 8 weken na de begrotingsraad die in november voorafgaand aan het subsidiejaar plaatsvindt. Om een subsidie aan te vragen moet er een aantal stukken overlegd worden. Per subsidievorm is op een aanvraagformulier weergegeven welke stukken benodigd zijn. Indien een aanvraag positief wordt beoordeeld zal een beschikking volgen.

Vaststelling

Alle subsidies worden vastgesteld. De aanvrager dient op moment van vaststelling aan te tonen dat de activiteiten hebben plaatsgevonden in overeenstemming met de activiteiten vermeld in de beschikking tot subsidieverlening. Tevens dient de aanvrager rekening en verantwoording af te leggen over de aan de activiteiten verbonden uitgaven en inkomsten, voor zover deze voor de vaststelling van de subsidie van belang zijn.

Voor exploitatiesubsidie en budgetsubsidie moet de aanvrager uiterlijk 6 maanden na afloop van het subsidiejaar een verzoek tot vaststelling indienen bij de gemeente. Voor activiteitensubsidie is deze termijn 12 weken na realisering van de gesubsidieerde activiteit. Waarderingsubsidie wordt **direct** bij de verlening vastgesteld, hiervoor hoeft de subsidieontvanger geen verzoek tot vaststelling in te dienen. Een waarderingssubsidie wordt toegekend tot een bedrag van **€2.500**. De verantwoording van subsidies boven de **€2.500** vindt plaats op basis van de beoordeling van de jaarcijfers, de beoordeling van de toegezonden gegevens (zie aanvraagformulieren op de website van de gemeente Sliedrecht) en de specifieke afspraken die mogelijk gemaakt zijn met de subsidieontvanger.

Het huidige subsidieproces is in 2012 doorgelicht door het bureau “Advante”, gespecialiseerd in procesmanagement, i.s.m. de ambtelijke organisatie. De bevindingen en aanbevelingen op hoofdlijn waren:

1. Implementeer een vereenvoudigd en uniform proces voor alle subsidies.
2. Pas en vereenvoudig het huidige beleid aan (verordeningen, beleidsregels) omdat het huidige proces te omslachtig is door de uitgebreide verordening.
3. Mandateer het afdelingshoofd voor verlening en vaststelling.
4. Combineer de processen voor verlening en vaststelling zodat de extra capaciteitsinzet voor dubbele beoordeling wordt voorkomen.

Aanbeveling 1 is inmiddels (deels) ingevoerd en zal (regionaal) verder uitgewerkt worden. Aanbeveling 3 is inmiddels geïmplementeerd zodat het College van B&W niet meer belast is met het beoordelen van de verlening en vaststelling van subsidies. Subsidies boven een bedrag van € 100.000 worden afgestemd met de portefeuillehouder.

2.4 Best practices subsidiebeleid

De aanbevelingen van het bureau “Advante”, ten aanzien van het huidige subsidiebeleid, geeft aanleiding om te onderzoeken hoe andere gemeenten in Nederland hun subsidiebeleid hebben ingericht. Opvallend is dat een groot aantal gemeenten het nieuwe model subsidieverordening VNG hebben omarmd. Het doel van het nieuwe model van de VNG is gericht op **het uitgaan van vertrouwen, het verbeteren van dienstverlening en minder administratieve lasten**.

Kernpunten in de nieuwe modelverordening van de VNG zijn:

- Uitgaan van vertrouwen, minder administratieve lasten
Dit komt vooral tot uitdrukking in de vermindering van gegevens die moeten worden ingediend bij zowel de aanvraag als bij de verantwoording van de subsidie. Uitgangspunt is daarbij dat de administratieve en bestuurlijke belasting die met de verantwoording gepaard gaat, in verhouding staat tot de hoogte van het subsidiebedrag. Zo behoeft over een subsidie tot €5.000 standaard geen aanvraag tot vaststelling te worden ingediend. Door

middel van het nemen van steekproeven kan de subsidieverlening achteraf gecontroleerd worden.

➤ Vereenvoudiging subsidievormen

Volgens de modelverordening bestaat er in de toekomst alleen nog eenmalige en jaarlijkse subsidies. Een **eenmalige subsidie** is een subsidie ten behoeve van incidentele projecten of activiteiten die niet behoren tot de reguliere bezigheden van de subsidieaanvrager en waarvoor het college slechts voor een van tevoren bepaalde tijd van maximaal vier jaar subsidie wil verstrekken.

Een **jaarlijkse subsidie** is een subsidie die per jaar of voor een bepaald aantal boekjaren aan een organisatie voor een periode van maximaal vier jaar wordt verstrekt.

Uitgangspunt blijft dat subsidies (of het nu eenmalige of jaarlijkse subsidies zijn) kunnen worden verstrekt voor een periode van maximaal vier jaar.

➤ Uniformering van begrippen

Een veel gebruikte methode voor de bepaling van de omvang van het subsidiebedrag is de berekening van de bijdrage aan de werkelijke kosten van subsidiabele activiteiten. Hierbij is de inzet van personeel een belangrijke basis voor de financiering/ subsidie. De subsidieontvanger moet zich verantwoorden over het aantal subsidiabele uren en de totstandkoming van de uurtarieven. Conform rijksbreed ontwikkelde kostenbegrippen worden daarvoor nu uniforme definities gehanteerd voor o.a. begrippen als subsidiabele kosten, kostendragers, afschrijvingskosten, loonkosten, directe en indirecte kosten en kosten van derden.

➤ Sturing op prestaties

Er moet een betere sturing plaatsvinden op prestaties en hoofdlijnen: zo wordt er meer gewerkt met prestatiesubsidiëring in plaats van de input op basis van werkelijke kosten.

Hieronder is een vergelijking gemaakt tussen de nieuwe model subsidieverordening VNG en de subsidieverordening van de gemeente Sliedrecht.

VNG

Subsidievorm:

- eenmalige subsidies
- jaarlijkse subsidies (maximaal 4 jaar)

Indeling subsidies naar categorie:

1. tot €5.000 direct vaststellen
2. tussen €5.000-€50.000 afrekening
o.b.v.gerealiseerde kosten / baten d.m.v. jaarrek.
3. boven €50.000 uitgebreidere verantwoording

Verantwoording:

College is bevoegd om nadere regels per beleidsterrein rond subsidies op te stellen.

Specifiek kernpunt:

Uniformering van begrippen, in het bijzonder de landelijke ontwikkelde standaardberekenningswijzen van uurtarieven en uniforme kostenbegrippen.

Sliedrecht

Subsidievorm:

- budgetsubsidie
- waarderingssubsidie
- exploitatiesubsidie
- activiteitensubsidie

Indeling subsidies naar categorie:

1. tot €2.500 direct vaststellen
2. boven €2.500 verantwoording
o.b.v. jaarrekening en
afzonderlijke afspraken.

Verantwoording:

College is bevoegd om nadere regels per beleidsterrein op te stellen.

Onderzoeksgemeenten

Ten behoeve van het haalbaarheidsonderzoek “anders subsidiëren” zijn bedrijfsbezoeken afgelegd naar de gemeente Papendrecht (circa 32.000 inwoners) en de gemeente Roosendaal (circa 77.000 inwoners) om te onderzoeken op welke wijze zij het proces van subsidiëren hebben ingericht. Beiden gemeenten hebben de afgelopen tijd hun subsidiebeleid onder de loep genomen en aangepast naar het voorgenoemde VNG model. De normen die zijn hanteren zijn als volgt.

Nieuw subsidiebeleid	Papendrecht	Roosendaal
<i>uitgangspunten</i>	- terugdringen administratieve lasten - meer proportionaliteit tussen subsidiebedrag en administratieve lasten - indeling van subsidies in verschillende categorieën	- terugdringen administratieve lasten - meer sturen op maatschappelijke effecten - stimuleren eigen kracht of publiek ondernemerschap - extra aandacht voor jeugd
<i>subsidie-indeling</i>	- tot €10.000 directe vaststelling - €10.000- €100.000 aanvraag en 1x per jaar financiële en inhoudelijke verantwoording en vervolgens vaststelling - boven €100.000 verantwoording uitgebreider en intensief contact (externe focus: de beleidsmedewerker bezoekt de organisatie frequent en weet wat er speelt) en gebruik van tussenrapportages	- tot €10.000 directe vaststelling - €10.000- €100.000 afrekening o.b.v. gerealiseerde cijfers - boven €100.000 uitgebreidere verantwoording
<i>specifieke aanvullingen</i>	1. Bij de subsidieaanvraag moet altijd de liquiditeitsbehoefte worden aangetoond. 2. Subsidie boven de €100.000 kunnen voor <u>2 jaar</u> worden verleend (onder begrotingsvoorbehoud en met jaarlijkse vaststelling). 1. Directe vaststelling van subsidies tot €10.000, dit kan getoetst worden door het afnemen van steekproeven.	1. In de verordening is op 2 plaatsen ruimte gemaakt voor het thema maatschappelijke effecten en de sturing hierop. 2. De nieuwe wet normering topinkomens is opgenomen in de verordening.

Voor Sliedrecht geldt dat

2.5 Implementatie modelverordening VNG

In het licht van vertrouwen op verantwoordelijkheid met als doel administratieve lastenvermindering kan de gemeente Sliedrecht kiezen voor een subsidieverordening op basis van het VNG model. Het verdient dan de aanbeveling om de huidige subsidies in te delen in verschillende categorieën (staffel per subsidiebedrag). Hieronder zijn de meest voorkomende opties weergegeven.

Optie 1

- tot subsidiebedrag van €5.000 directe verlening en vaststelling
- subsidiebedrag tussen €5.000- €50.000 jaarlijkse verantwoording (verlening en vaststelling op verschillende momenten)
- boven €50.000 uitgebreidere verantwoording en intensieve relatie met subsidieontvanger

Optie 2

- tot subsidiebedrag van €10.000 directe verlening en vaststelling
- subsidiebedrag tussen €10.000- €100.000 jaarlijkse verantwoording (verlening en vaststelling op verschillende momenten)
- boven €100.000 uitgebreidere verantwoording en intensieve relatie met subsidieontvanger

Als voor één van deze opties wordt gekozen heeft dit invloed op de huidige werkwijze van subsidieverstrekking en –verantwoording. Hieronder is op basis van de huidige subsidiebeschikkingen weergegeven tussen welke ranges de huidige bedragen liggen.

Figuur 2.2: huidige subsidies in ranges (o.b.v. bedrag)

subsidies tot een bedrag van	aantal subsidies
tot €2.500	20
van €2.500 tot €5.000	6
van €5.000 tot €10.000	9
van €10.000 tot €50.000	16
van €50.000 tot €100.000	-
boven €100.000	6
Totaal	57

Bevindingen

Opvallend aan deze onderverdeling is dat er geen subsidies verstrekt worden tussen de range € 50.000 tot €100.000. En dat de winst van direct vaststellen tot een bedrag van €5.000 slechts een lastenvermindering oplevert van 6 vaststellingen. Als voor optie 2 gekozen (directe vaststelling tot een bedrag van €10.000) wordt dan kunnen 15 extra aanvragen direct worden vastgesteld bij indiening.

Aanbeveling

Het verdient de voorkeur om de modelverordening van de VNG over te nemen omdat:

- De subsidievormen worden vereenvoudigd naar eenmalig- en jaarlijkse subsidies.
- Een nieuwe subsidie-indeling kan worden ingevoerd met bijbehorende verantwoordingsniveaus.
- Er ontstaat meer proportionaliteit tussen subsidiebedrag en administratieve lasten.
- Indien gekozen wordt voor optie 2 wat betreft de subsidiecategorieën, dan kunnen er 15 subsidies extra direct vastgesteld worden bij subsidieverlening, wat een zeer klantgerichte manier van werken is.
- Bij het opstellen van een nieuwe subsidieverordening ervoor gekozen kan worden om subsidies direct voor 2 jaar te verlenen, dit resulteert in administratieve lastenvermindering aan de zijde van de gemeente en de aanvrager. Van de aanvrager kan dan wel jaarlijks een bestuursverklaring gevraagd worden.

Impact aanpassing subsidieverordening naar model VNG

Het huidige interne subsidieproces van de gemeente Sliedrecht is in het afgelopen jaar verder geoptimaliseerd op basis van de aanbevelingen van het bureau Advante. Op basis van de huidige verordening is het proces efficiënt.

Een aanpassing van de verordening op basis van bovengenoemde aanbeveling heeft invloed op het subsidieproces binnen de gemeente, het subsidiebeleid en de subsidiebeleidsregels. Indien de besluitvorming over de inrichting van een nieuwe verordening met als uitgangspunt het model van de VNG rond is, kan nader onderzocht worden wat de invloed van de wijziging is op de huidige bezetting bij de vakafdeling.

Een belangrijk aandachtspunt is wel dat er meer proportionaliteit ontstaat tussen het subsidiebedrag en de administratieve lasten. Dit betekent dat de vakafdeling minder tijd zal besteden aan de “relatief” lage subsidies, maar juist meer tijd kan besteden aan de substantiële subsidies (boven een subsidiebedrag van €100.000). Tijdswinst kan behaald worden door meerjarig subsidies te verlenen.

Het vereenvoudigen van de subsidieverordening levert eveneens tijdswinst op voor de vakafdeling in het kader van de rechtmatigheidscontrole van de accountant. Het voorstel is dan om nadere regels betreffende de uitvoering van de verordening onder te brengen in de subsidiebeleidsregels.

Kanttekening bij de overgang naar een nieuwe subsidieverordening

Het huidige subsidiebeleid is gericht op een subsidieverlening o.b.v. een voorcalculatorische aanvraag en een vaststelling o.b.v. een nacalculatorische verantwoording. Deze controle komt bij het direct vaststellen bij subsidieverlening te vervallen, alleen steekproeven zouden uit kunnen wijzen of de aanvraag aansluit op de realisatiecijfers van een ontvanger.

Hoofdstuk 3 Evalueren van subsidies

3.1 Inleiding

Op basis van de Algemene Subsidieverordening Sliedrecht 2010 (ASV) kan beoordeeld worden of een organisatie of activiteit in aanmerking komt voor subsidie. Als aan de voorwaarden wordt voldaan uit de verordening komt de organisatie of activiteit in aanmerking voor één van de vier vormen van subsidie. In de subsidiebeleidsregels zijn deze voorwaarden nader uitgewerkt en is weergegeven hoe de hoogte van de subsidie wordt bepaald.

De verleende subsidies voor 2014 voldoen dus in principe aan de voorwaarden uit de subsidieverordening. Met deze aanname als uitgangspunt is de vraag hoe kunnen de bestaande subsidies objectief beoordeeld worden. Onderwerpen die in deze evaluatie een rol spelen zijn:

- wat zijn de resultaten van het toepassen van de huidige subsidieverordening en beleidsregels;
- geven de resultaten aanleiding om de huidige subsidieverstrekking te wijzigen of te behouden.

3.2 Ontwikkelen toetsingskader

Voor de meeste subsidierelaties met organisaties en verenigingen in Sliedrecht geldt dat de subsidieafspraken voortvloeien uit het verleden. Deze afspraken kunnen gaan over b.v. “het onderhouden van sportvelden”, “een exploitatiesubsidie als gevolg van een gedwongen verhuis naar een andere pand”, “het bieden van accommodatie voor een specifieke doelgroep”, “het faciliteren van een poppodium” etc. Dit betekent dat de gemeente inmiddels een duurzame relatie heeft opgebouwd met haar subsidieontvangers. Anderzijds rekent de subsidieontvanger in haar bedrijfsvoering op de afspraken die ze met de gemeente heeft gemaakt. Die duurzame relatie met subsidieontvangers in combinatie met de afspraken met een historische grondslag en de onderlinge afhankelijkheid tussen gemeente en subsidieontvanger maakt het lastig om het huidige subsidiebestand *objectief* te beoordelen.

Om de evaluatie van subsidies zo objectief mogelijk te kunnen verrichten is een toetsingskader ontwikkeld. Dit toetsingskader is gericht op de vragen:

1. **Waarom** verstrekt de gemeente een subsidie?
2. **Hoe** verstrekt de gemeente een subsidie?

Waarom is gericht op de kaders, die de Raad stelt.

En **hoe** heeft betrekking op de uitvoering door het College van B&W.

Het doel van dit toetsingskader is aan te geven waar potentiële mogelijkheden liggen om “anders te gaan subsidiëren”. De thema’s die als basis zijn gebruikt voor het toetsingskader zijn:

Waarom?

1. *Sturen op maatschappelijke effecten*
2. *Nut en noodzaak*

Hoe?

3. *Efficiëntie van middelen*
4. *Sturen en beheersen*
5. *Samenwerken en integratie*

Deze thema’s worden in de volgende paragrafen nader toegelicht. Het toetsingskader dat gebruikt kan worden om subsidies te beoordelen ziet er als volgt uit. Dit toetsingskader geeft handvaten om af te wegen of een organisatie/activiteit in aanmerking kan komen voor subsidie en op welke wijze de omvang van de subsidie kan worden bepaald. Door het hanteren van de vragen kan een besluit genomen worden over de subsidieaanvraag.

WAAROM SUBSIDIE VERLENEN?

1. Sturen op maatschappelijke effecten

- Levert de organisatie een bijdrage aan de maatschappelijke doelstellingen, die de gemeente heeft geformuleerd?
- Is de beoogde doelgroep, voor wie de output wordt gerealiseerd specifiek benoemd?
- Passen de activiteiten, waarvoor subsidie wordt aangevraagd, in de gemeentelijke doelstellingen?
- Kan het beoogde maatschappelijke effect van de subsidie bepaald worden?

2. Nut en noodzaak

- Betreft de subsidieaanvraag een wettelijke taak?
- Past het subsidiëren van de activiteit of dienst in de denklijnen van de gemeente Sliedrecht?
- Kan de verantwoording gelegd worden bij de organisatie of burger?
- Kan de subsidieontvanger op eigen benen staan?
- Kan de subsidieontvanger gestimuleerd worden om eigen middelen te genereren?
- Hoeveel burgers (deelnemers) worden bereikt met de gesubsidieerde activiteit?
- Ligt de prijs van de subsidie in verhouding tot het resultaat van de subsidie?
- Is de volledige subsidie in beeld, direct- en indirecte subsidiëring?
- Kan de subsidieontvanger aanspraak doen op eigen reserves?
- Wordt de activiteit tevens aan andere subsidieontvangers verstrekt?

HOE SUBSIDIE VERLENEN?

3. Efficiëntie van middelen

- Kan de subsidie in aanmerking komen voor “inkoop” en “aanbesteding”?
- Kan het bepalen van financiële normen en begrippen bijdragen om de prijs van activiteiten inzichtelijk te krijgen?
- Kan “*benchmarking*” toegepast worden als middel om de prijs vs kwaliteit voor een subsidie te bepalen?
- Is het zinvol om de bedrijfsvoering van de subsidieontvanger door te lichten om te bepalen welke normen en tarieven gehanteerd kunnen worden? (geldt voor substantiële subsidies)

4. Sturen en beheersen (voor substantiële subsidies)

- Zijn er duidelijke afspraken gemaakt over doelstellingen, prestaties en budgetten?
- Zijn er beheersafspraken (afbakening taken en verantwoordelijkheden, wanneer informatieverstrekking en inzicht in risico's) gemaakt met de subsidieontvanger?
- Zijn de outputgegevens van een subsidie met bijbehorende meetafspraken vastgelegd?
- Worden de output en de behaalde resultaten tussentijds geëvalueerd?
- Vindt er bijsturing plaats naar aanleiding van de uitkomsten van een evaluatie?
- Is de verantwoording volledig, tijdig, juist en inzichtelijk?

5. Samenwerken en integratie

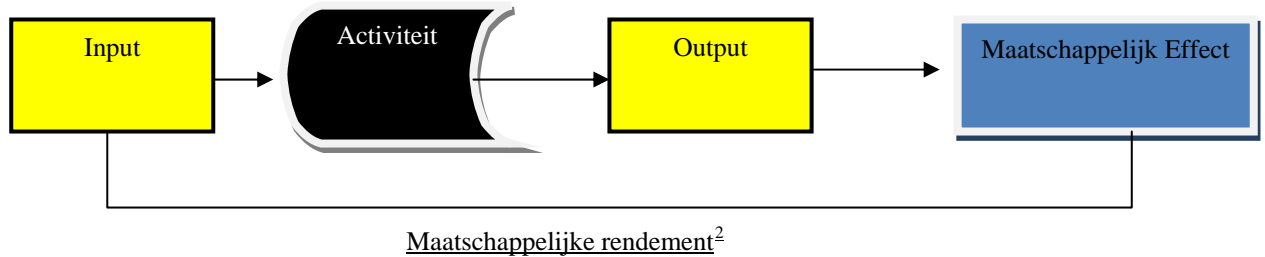
- Kan verbinding van maatschappelijke thema's (b.v. bibliotheek en ouderenwerk) leiden tot efficiency, synergie en een groter maatschappelijk draagvlak?
- Is een samenwerking van organisaties in de Drechtsteden of met een nabijgelegen gemeente mogelijk?
- Kan de huisvesting van de subsidieontvanger anders (indien de gemeente hierin voorziet)?

3.3 Sturen op maatschappelijke effecten

Door het subsidiëren van activiteiten beoogt de gemeente een maatschappelijk effect te bereiken. Maatschappelijke effecten zijn de resultante van gedragingen van burgers (mensen en organisaties). De vraag die gesteld kan worden is “als activiteiten worden uitgevoerd en de output is gegenereerd, wat gebeurt er dan in de maatschappij?”.

De verhouding tussen de benodigde investering in geld, mensen en/of middelen (*input*) verloopt via de tastbare, telbare resultaten van de activiteiten (*output*, b.v. *één sportveld aangelegd of 20 camera's opgehangen*) waardoor het maatschappelijk effect wordt bereikt (*outcome*).

Figuur 3.1: verhouding input op maatschappelijk effect

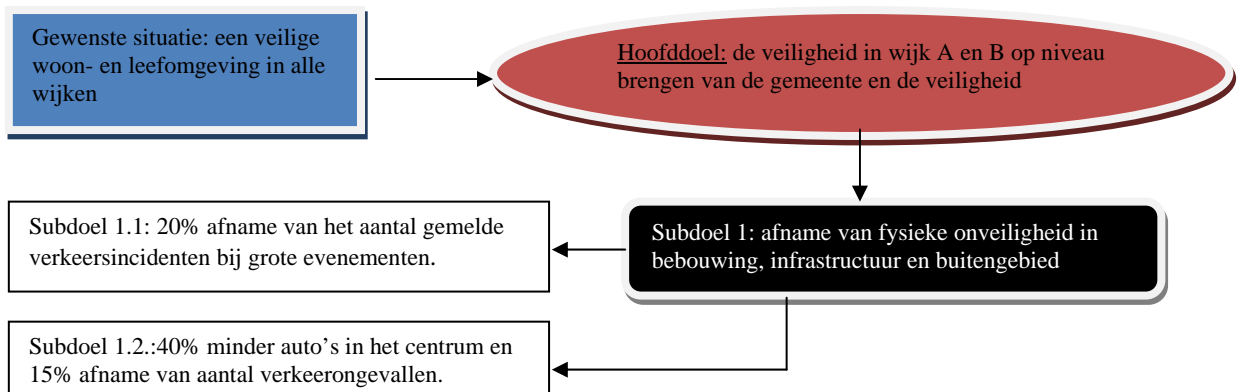

De VNG heeft in samenwerking met het Ministerie van Binnenlandse Zaken een handreiking geschreven over het sturen op maatschappelijke effecten. Het sturen op *maatschappelijke effecten* gaat onder andere over:

- subsidies nadrukkelijker en gericht inzetten om gemeentelijke beleidsdoelen te realiseren;
- sturen op effecten (indien mogelijk) in plaats van uitvoeringsprestaties en activiteiten van subsidieontvangers;
- samenwerken vanuit vertrouwen en maatschappelijke partners ruimte geven om vanuit eigen inzicht en professionaliteit te kunnen werken;
- een duidelijke rolverdeling: de gemeente gaat over het ‘wat’ en partners over het ‘hoe’;
- dereguleren en lagere administratieve lasten door een andere manier van verantwoorden.

In deze handreiking wordt duidelijk dat het sturen op maatschappelijke effecten en ze van de grond krijgen **ingewikkeld is**. Maatschappelijke effecten benoemen is één, maar ze meetbaar maken...? En de samenleving is maar zeer beperkt ‘maakbaar’. Je kunt partners aansturen op een bijdrage aan maatschappelijke effecten, maar kun je ze er redelijkerwijs ook op afrekenen...? Om te kunnen sturen op maatschappelijk effecten (of maatschappelijk gewenste situatie) dienen evalueerbare doelen geformuleerd te worden. Een voorbeeld hiervan is hieronder uitgewerkt.

Figuur 3.2: voorbeeld formuleren maatschappelijke doelstellingen

² Het maatschappelijk rendement is de winst of toegevoegde waarde van een activiteit voor de hele maatschappij.

Het direct sturen op maatschappelijke effecten (gewenste situatie) is meestal geen optie. Desondanks kunnen beoogde maatschappelijke effecten zeer goed fungeren als globale koers of missie. Vervolgens dienen de hoofd- en subdoelen in lijn met de gewenste maatschappelijke effecten bepaald te worden. Als deze hoofd- en subdoelen specifiek en tijdgebonden worden geformuleerd kunnen deze als meetgegevens worden gebruikt. Op basis van deze meetgegevens kan gestuurd worden op het gewenste maatschappelijk effect. De handreiking van de VNG kan als handvat worden gebruikt om het sturen op maatschappelijke effecten verder mogelijk te maken.

3.4 Nut en noodzaak

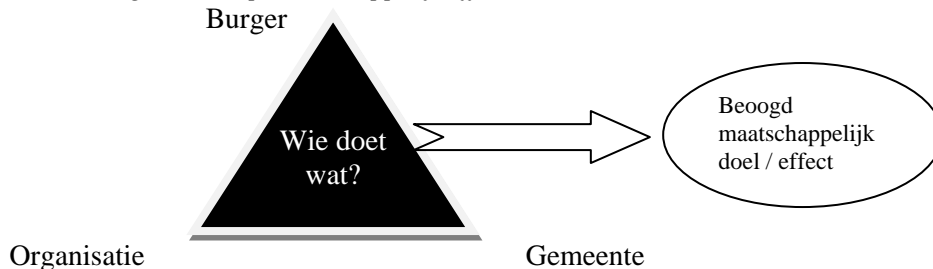
Van verzorgingsmaatschappij naar participatiemaatschappij is de nieuwe uitgangspositie van het kabinet. In de troonrede van 17 september 2013 werd gesteld dat de klassieke verzorgingsstaat langzaam maar zeker verandert in een participatiesamenleving. "Wanneer mensen zelf vorm geven aan hun toekomst (burgerparticipatie), voegen zij niet alleen waarde toe aan hun eigen leven, maar ook aan de samenleving als geheel", werd er als uitleg aan toegevoegd.

Wat is het doel van burgerparticipatie:

- De kloof tussen burger en politiek verkleinen.
- De draagkracht voor het beleid vergroten.
- Zelfredzaamheid van de burger bevorderen.
- Sociale cohesie versterken.
- Verhogen van de kwaliteit van het beleid.

Het toegroeien naar een participatiemaatschappij is van invloed op de rol die gemeenten gaan innemen t.a.v. organisaties/ verenigingen en de burger. Het is niet alleen de vraag wat voor gemeente wil je zijn maar ook de vraag waar wil de gemeente in de toekomst een bijdrage aan leveren. Als het gaat om het subsidiebeleid komt het volgende vraagstuk aan de orde.

Figuur 3.3: invloed gemeente op maatschappelijk effect

De gemeente Sliedrecht heeft in mei 2013 denklijnen vastgesteld t.a.v. de rol van Sliedrecht, de kerntaken en de dienstverlening van de gemeente. Hieronder zijn deze weergegeven.

Figuur 3.4: denklijnen gemeente Sliedrecht

De rol van Sliedrecht	De kerntaken van Sliedrecht	De dienstverlening van Sliedrecht
Denklijn 1 Eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid staan voorop	Denklijn 3 De gemeente maakt echte keuzes: Beter 2 dingen goed dan 5 half	Denklijn 5 Gemeentelijke dienstverlening: Een 7 is goed genoeg
Denklijn 2 De trekkersrol in (her)ontwikkelingsprojecten ligt bij andere partijen	Denklijn 4 Gebruik is belangrijker dan bezit	Denklijn 6 Burgers, bedrijven en instellingen die een dienst afnemen betalen daarvoor de kostprijs
Denklijn 7 De gemeente werkt zoveel mogelijk samen. Wat regionaal kan doen we lokaal niet over.		
Denklijn 8 De gemeente vangt financiële tegenvallers op binnen de begroting. Kortingen vanuit het rijk vangen we op binnen het beleidsterrein		

3.5 Efficiëntie van middelen

Efficiëntie van middelen is het vermogen middelen kosteneffectief in te zetten om de afgesproken resultaten op te leveren en aan de verwachtingen van de belanghebbenden te voldoen. Daarnaast heeft efficiëntie van middelen alles te maken met doelmatigheid; de mate van gebruik van **middelen** om een bepaald doel te bereiken. Hoe kan getoetst worden of ingezette middelen efficiënt worden aangewend om een doel te bereiken, hoe kan geëvalueerd worden of de juiste prijs voor een product betaald gaat worden, wat draagt er aan bij om hierin meer inzicht te krijgen? Instrumenten om inzicht te verkrijgen in de juiste prijs behorende bij een bepaalde kwaliteit zijn b.v. benchmarken (vergelijken van prijzen), het toepassen van inkoop en aanbesteding (hieronder is een nadere toelichting op dit onderwerp gegeven) en het bepalen van normen (tarief, kwaliteit en tijdsinzet) behorend bij een product of dienst.

Als 2de toets is het van belang of te weten of de subsidie is aangewend voor de juiste doeleinden. Dit kan geëvalueerd worden op basis van de jaarlijkse verantwoording, door het nemen van steekproeven of het doorlichten van de bedrijfsvoering van een subsidieontvanger.

Subsidiëren of inkopen

Transacties die in ons nationale recht buiten de subsidietitel van de Algemene Wet Bestuursrecht zijn gebracht omdat ze als “gewone” commerciële transactie worden beschouwd, kwalificeren in beginsel als “overheidsopdracht”. Transacties die in ons nationale recht onder de subsidietitel van de Awb zijn gebracht, kunnen eveneens onder het begrip “overheidsopdracht” vallen. Er kan daarom niet van worden uitgegaan dat bij subsidieverstrekking geen aanbestedingsplicht bestaat. De aanwezigheid van een prestatieplicht vormt de belangrijkste aanwijzing dat bij verstrekken van subsidies sprake is van een “overheidsopdracht”. In dat geval dient rekening te worden gehouden met de toepassing van de Europese aanbestedingsrichtlijnen (en de Aanbestedingswet 2012). Daarmee is uiteraard niet gezegd dat bij een prestatieplicht steeds een aanbestedingsplicht bestaat; dat hangt van de aard en de omvang van de gesubsidieerde projecten af.

Het volgende schema laat zien dat er binnen het subsidiekader een onderscheid moet worden gemaakt tussen de zogeheten zuivere subsidie (de blauw gekleurde vakken) en de subsidie verleend met een uitvoeringsovereenkomst waarin een prestatieplicht is neergelegd (het oranje gekleurde vak onderaan het schema). In de oranje gekleurde vlakken kan een gemeente met een aanbestedingsplicht te maken krijgen³.

Figuur 3.5: onderscheid zuivere subsidie vs. subsidie met prestatieplicht

Uit deze handreiking kan geconcludeerd worden dat aanbesteden altijd mogelijk is maar onderzocht dient te worden of bij subsidies met een uitvoeringsovereenkomst sprake is van een aanbestedingsverplichting o.b.v. de prestatieplicht.

³ Bron: Ministerie van Binnenlandse zaken: Subsidiëren of inkopen, handreiking voor ambtelijke professionals.

3.6 Sturen en beheersen

Sturen en beheersen maken deel uit van het bredere begrip governance.

Governance is het waarborgen van de onderlinge samenhang van de wijze van sturen, beheersen en toezicht houden van een organisatie, gericht op een efficiënte en effectieve (doelmatige) realisatie van beleidsdoelstellingen, alsmede het daarover op een open wijze communiceren en verantwoording afleggen ten behoeve van de belanghebbenden⁴.

Een goede governance draagt bij aan het voorkomen van onzekerheden en fouten en richt zich op een efficiënte en effectieve realisatie van beleidsdoelstellingen. Hoewel er geen vastomlijnde definitie van governance is, komen wel stevast vier elementen in iedere omschrijving terug, die onderling met elkaar samenhangen en met elkaar in balans moeten zijn:

1. sturing

Bij het sturen gaat het om duidelijke afspraken over doelstellingen, prestaties en budgetten.

2. beheersing

Bij beheersing gaat het om maatregelen en procedures waarmee bijsturing mogelijk is om de doelstellingen te halen. Daarbij horen afbakening van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden, afspraken over informatieverstrekking met het oog op bijsturen van het beleid en de uitvoering daarvan. Ook het inzichtelijk maken van risico's, effecten van wijzigende parameters en optimaliseringmogelijkheden in de plannen behoren daartoe.

3. toezicht

De gemeente heeft ten aanzien van het subsidiebeleid een controlerende rol om vast te stellen dat realisatie conform afspraak is verlopen.

4. verantwoording

De verantwoording moet volledig, tijdig, juist en inzichtelijk zijn.

3.7 Samenwerken en integratie

Bij dit thema staat vooral het benutten van samenwerking en verbinden van maatschappelijke thema's centraal om efficiency, synergie en waar mogelijk een groter maatschappelijk belang te creëren.

De samenwerking kan gezocht worden binnen de gemeente tussen verschillende organisaties of juist de samenwerking met andere gemeenten in de Drechtsteden om gezamenlijk uitvoer te geven aan maatschappelijke activiteiten of diensten. Deze samenwerking zou b.v. kunnen resulteren in het samen dragen van de overheadkosten, kennisdeling en gebruik maken van elkaars netwerk en diensten. Integratie van maatschappelijke thema's is gericht op de samenwerking tussen verschillende maatschappelijke organisaties met als doel gebruik maken van elkaars producten en diensten, zoals b.v. een project voor kwetsbare mensen in de bibliotheek organiseren.

⁴ Bron: Handreiking sturing en beheersing Participatiebudget, Rijksoverheid

Hoofdstuk 4 Resultaten subsidieonderzoek

4.1 Inleiding

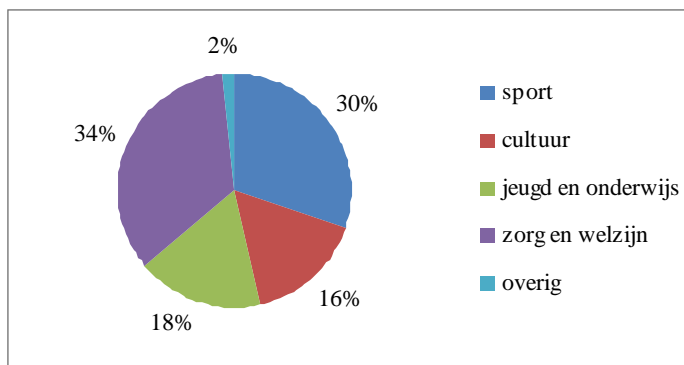
In dit hoofdstuk komen de resultaten van het onderzoek naar de huidige subsidies van de gemeente Sliedrecht aan de orde. Speciale aandacht wordt besteed aan de verdeling tussen wettelijk en niet-wettelijke taken en directe- en indirecte subsidies. De resultaten van de afzonderlijke subsidies zijn opgenomen in de bijlagen IV-X. Per beleidsveld worden de belangrijkste bevindingen genoemd, dit betreft:

- de subsidies sport;
- de subsidies cultureel;
- de subsidies zorg en welzijn;
- de subsidies jeugd en onderwijs;
- de subsidies overig.

4.2 Directe subsidies gemeente Sliedrecht

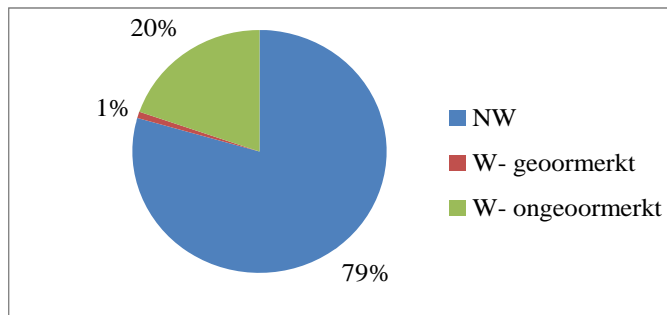
Voor 2014 heeft de gemeente Sliedrecht 57 directe subsidies verleend met een waarde van € 3.172.944. De verdeling van dit subsidieplafond per beleidsveld is als volgt:

Figuur 4.1: verdeling subsidieplafond 2014 per beleidsveld

De grootste geldstroom gaat naar het beleidsveld zorg en welzijn, op de voet gevolgd door de sport. Voor de beleidsvelden **sport**, **cultuur** en **jeugd en onderwijs** geldt dat dit geen wettelijke taak is van de gemeente. Een wettelijke taak betreft taken die door landelijke wetgeving worden opgelegd aan de gemeenten. Voor deze wettelijke taken stelt het Rijk middelen beschikbaar via het gemeentefonds. Deze Rijksmiddelen kunnen specifiek geoormerkt zijn voor de uitvoer van de wettelijke taak of een Rijksvergoeding zijn waaraan geen verplichting zit om het volledig in te zetten voor de wettelijke taak. Dit wil niet zeggen dat wanneer Rijksmiddelen niet geoormerkt zijn dat deze wettelijke taak niet hoeft te worden uitgevoerd, de gemeente is echter vrij om de taak (b.v. ondersteuning voor mantelzorgers) naar eigen invulling vorm te geven. Voor het subsidieplafond 2014 geldt dat de volgende onderverdeling naar wettelijk geoormerkte geldstromen, wettelijk ongeoormerkte geldstromen en niet-wettelijke taken kan worden gemaakt:

Figuur 4.2: verdeling subsidieplafond in wettelijk- en niet wettelijke taak

Dit betekent dat in het licht van bezuinigingen geen aanspraak kan worden gemaakt op de subsidies met een wettelijk taak, waarvan de Rijksmiddelen geormerkt zijn voor deze taak. Dit betreft 1% van de subsidies, een bedrag van circa €32.000 (voor de uitsplitsing zie bijlage II).

4.3 Indirecte subsidies gemeente Sliedrecht

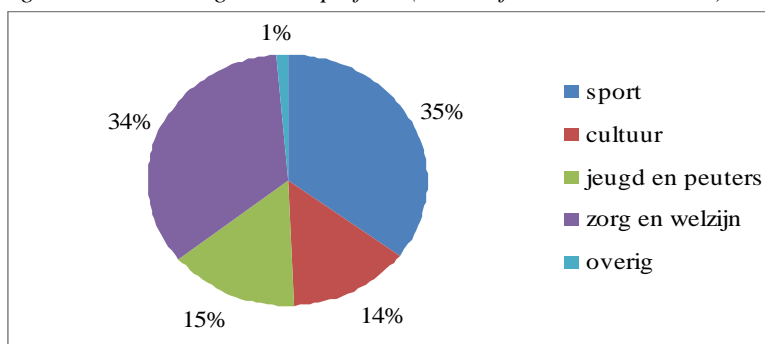
Indirecte/verborgen subsidies komen in verschillende vormen voor. Bijvoorbeeld als de gemeente een lager bedrag vraagt voor gebruik van accommodaties of faciliteiten dan kostendekkend is. En zo is ook de inzet van gemeentelijk personeel bij door anderen georganiseerde evenementen, zonder dat daarvoor een rekening gestuurd wordt, een regelmatig voorkomende vorm hiervan. Vaak gaat het om bijzonder gunstige faciliteiten en/of tarieven voor de gebruiker die historisch zijn gegroeid, zonder expliciete onderbouwing. Onderstaand een tabel met de vormen van deze subsidies⁵:

Figuur 4.3: vormen van indirecte subsidies

Accommodaties	Geen kostendekkende huur (bijvoorbeeld voor sportverenigingen). Overdracht accommodatie aan instelling voor niet marktconform of symbolisch bedrag. Verzorgen (tuin)onderhoud accommodatie instelling.
Gronden	Uitgifte van gronden onder de marktprijs. Huur en erfpacht lager dan marktprijs.
Faciliteren	Het meewerken aan wijzigen van bestemmingsplanwijzigingen waardoor derden in een gunstiger positie komen zonder deling van het profijt en/of vergoeding voor diensten en bovenwijkse voorzieningen.
Garanties en leningen	Gemeenten verstrekken vaak garanties waardoor instellingen goedkoper kunnen lenen. Gemeente draagt het risico bij faillissement.
Gederfde inkomsten	Het toestaan aan derden tot het innen van gemeentelijke middelen ten behoeve van de bekostiging van activiteiten buiten de gemeentelijke begroting om (voorbeeld: het innen van een gebruiksvergoeding voor een koninginnenkermis door een Oranjestichting, het innen van de revenuen van een reflectormast door een sportvereniging)
Evenementen	Gemeente helpt mee bij de organisatie van het evenement of verstrekt gratis materialen zoals dranghekken e.d.

Dit onderzoek richt zich op de indirecte subsidie a.g.v. het aanbieden van accommodaties tegen een niet-kostendekkend tarief aan subsidieontvangers⁶. Het themaonderzoek vastgoed richt zich op de totale vastgoedportefeuille van de gemeente, haar huurders en mogelijke indirecte subsidies aan andere partijen. In bijlage III is een overzicht weergegeven met de directe- en indirecte subsidie per subsidieontvanger. De indirecte subsidie a.g.v. accommodaties voor de beleidsvelden sport, cultuur, peuters en jeugd en zorg en welzijn bedraagt in totaal **€551.000**. Hieronder volgt een weergave van de verdeling van de totale subsidie: direct en indirect per beleidsveld.

Figuur 4.4: verdeling subsidieplafond (inclusief indirecte subsidies)

⁵ Bron: KplusV organisatieadvies: artikel “verborgen subsidies maak ze transparant”

⁶ Met uitzondering van Ijsclub “de Vriendschap” voor het gebruik van de ijsbaan en de Logopedische Dienst, die gehuisvest is in de Nicolaasbeetsstraat 2.

Als rekening wordt gehouden met de indirecte subsidies aan subsidieontvangers dan ontvangt het beleidsveld Sport de hoogste bijdrage van de gemeente. De indirecte subsidies bevatten:

1. het onderhoud van de buitensportaccommodaties (voetbal, korfbal, ijsclub);
2. de niet-kostendekkende verhuur van de binnensportaccommodaties ten voordele van verschillende sportverenigingen in Sliedrecht.
3. de niet-kostendekkende verhuur van de Reling en de Nicolaas Beetstraat 2.

Het pand van Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht “Elektra” wordt nagenoeg kostendekkend verhuurd. Opvallend is te noemen dat er een aantal accommodaties van subsidieontvangers méér als kostendekkend worden verhuurd aan een organisatie/vereniging met maatschappelijke doelstellingen, dit zijn:

- de Lockhorst (specifiek het bronbad) aan Optisport;
- de tennisbanen aan SLTC tennis;
- de buitensportaccommodatie van ABC trimclub;
- het gebouw Maaslaan 10 aan Catalpa en Stichting Peuterspeelzalen Alblasserwaard.

Tenslotte verricht de afdeling WEZ een aantal werkzaamheden voor de Sportraad, deze uren zouden eveneens aangemerkt kunnen worden als een indirecte subsidie.

4.4 Maatschappelijke doelstellingen gemeente Sliedrecht

De gemeente heeft in haar programmabegroting en beleidsstukken een centrale ambitie geformuleerd per beleidsveld. Deze centrale ambitie is gericht op het realiseren van een maatschappelijk effect (b.v. meedoen aan de maatschappij en ontplooiën). Vanuit deze centrale ambitie worden de gemeentelijke doelstellingen bepaald. Een organisatie, die een subsidie wil aanvragen dient een bijdrage te willen leveren aan de gemeentelijke doelstellingen zodat op deze wijze een maatschappelijk effect kan worden gerealiseerd.

Uit dit onderzoek is gebleken dat de huidige gemeentelijke doelstellingen ruim omschreven zijn. Dit betekent dat op basis van het criteria een bijdrage leveren aan de maatschappelijke doelstelling van de gemeente een instantie relatief makkelijk in aanmerking kan komen voor een subsidie. Een voorbeeld hiervan is de sportdoelstelling: *“het bevorderen van een gezonde en actieve leefstijl door zoveel mogelijk bewoners op een verantwoorde, veilige manier te laten sporten en recreëren”*. Deze doelstelling geeft geen specifieke doelgroep aan waarvoor de subsidie kan worden aangevraagd, geen kaders voor verantwoord en veilig sporten en recreëren en niet wat er verstaan wordt onder het bevorderen van een gezonde en actieve leefstijl. Dit maakt dat veel initiatieven of organisaties, die kunnen verdedigen dat ze deze doelstelling nastreeft in aanmerking kan komen voor een subsidie.

4.5 Subsidievormen

De gemeente hanteert in haar subsidieverordening een 4-tal subsidievormen namelijk: de waarderingssubsidie, de exploitatiesubsidie, de budgetsubsidie en de activiteitsubsidie. De waarderingssubsidie wordt verstrekt tot een bedrag van €2.500 en de andere vormen worden verleend boven deze grens. Uit onderzoek is gebleken dat:

1. De waarderingssubsidie niet louter wordt verstrekt omdat de gemeente waardeert dat de organisatie bestaat.
2. De waarderingssubsidie op basis van dezelfde criteria getoetst wordt en berekend als de exploitatiesubsidie. Dit betekent dat alleen de hoogte van de subsidie bepalend is voor het in aanmerking komen voor een waarderingssubsidie.
3. Exploitatiesubsidies verstrekt worden aan organisaties waarvan de bijdrage van de gemeente in de exploitatie van de subsidieontvanger onder de 10% ligt.
4. Het mogelijk is om in aanmerking te komen voor zowel een waarderingssubsidie als een exploitatiesubsidie (v.b. Moby Dick en Doorwaterfit). Hiervoor worden 2 afzonderlijke verleningen opgesteld.

4.6 Waarderingsubsidies

Voor 2014 wordt aan **18** organisaties een waarderingssubsidie toegekend (nadere informatie zie bijlage IV). De subsidies vereisen een relatief hoge capaciteitsinzet in vergelijking met het subsidiebedrag; voor 2014 wordt een bedrag in de begroting opgenomen van **€15.263**.

In de verordening is bepaald dat de subsidie wordt gegeven als uiting van waardering voor het louter bestaan van de subsidieontvanger in relatie met één van zijn activiteiten en er in beginsel geen verband bestaat tussen de kosten die de aanvrager voor een activiteit maakt en de hoogte van de subsidie die hij ter stimulering ontvangt. Deze begripsbepaling dekt niet meer de lading, want ook voor de waarderingssubsidies geldt dat de hoogte van de subsidie wordt bepaald aan de hand van verschillende parameters (conform berekening exploitatiesubsidie). Voor de berekening is het van belang dat de organisaties de gegevens aanleveren om de berekening mogelijk te maken (aantal jeugdleden, huurkosten, aantal gediplomeerde trainers etc.). Indien puur een subsidie verstrekt zou worden op basis van de begripsbepaling in de verordening is er per definitie geen noodzaak om financiële stukken te beoordelen.

Vanwege het feit dat de omvang (bereik: aantal leden) van een organisatie geen rol speelt voor het verstrekken van subsidie en de berekening van de subsidie gelijk is aan de berekening voor exploitatiesubsidies sport en cultuur lopen de subsidiehoogtes ver uiteen. De gemeentelijke bijdrage per lid fluctueert tussen de **€0,20,-** en **€57,-** per lid.

Tenslotte kan geconcludeerd worden dat een waarderingssubsidie niet specifiek toegekend wordt aan een bepaalde doelgroep, leeftijdscategorie of welzijns categorie.

4.7 Sport subsidies

De gemeente hecht veel waarde aan sport zodat de inwoners van Sliedrecht mee kunnen doen aan de maatschappij en zich kunnen ontplooiën. Daarnaast wil de gemeente sport van jongeren af aan stimuleren. Het bieden van voorzieningen is hiervoor van belang. Deze ambitie is terug te vinden in de subsidieverlening aan sportverenigingen maar ook in het faciliteren van sportaccommodaties (binnen en buiten). 26 subsidies worden verleend met een subsidiesom van **€956.678** (dit is exclusief de indirecte subsidies, zie bijlage V). De subsidieverlening vindt veelal plaats op basis van een aantal parameters zoals % jeugdleden, aantal gediplomeerde trainers, huurkosten accommodatie en een vast basisbedrag.

Uit onderzoek naar sport subsidies is gebleken dat:

- De omvang (bereik: aantal leden) van een vereniging of organisatie geen rol speelt in de subsidieverstrekking.
- Het huidige subsidiestelsel leidt tot uiteenlopende subsidiehoogtes.
- De afspraken betreffende het behoud en onderhoud van buitenaccommodaties van verenigingen specifiek zijn met een historische grondslag. Deze afspraken leiden tot indirecte subsidiëring.
- Bij de verhuur van binnensportaccommodaties er tevens sprake is van indirecte subsidiëring aan sportverenigingen omdat de accommodaties niet kostendekkend worden geëxploiteerd.
- Het contract van Optisport loopt tot eind 2016.
- De zwemaccommodatie deels gesubsidieerd wordt door de gemeente. Verenigingen, die daar activiteiten vervullen betalen hiervoor huur aan Optisport. Deze huurkosten worden vervolgens via een subsidie van de gemeente vergoed.
- Het zalencentrum van de Lockhorst voorheen werd gebruikt door theatergroep de Lockhorst. Op dit moment wordt het voor diverse doeleinden gebruikt, inclusief een aantal culturele initiatieven (Sliedrecht Bruist, Onder ons en Sunday Jazz).
- Bij de jaarlijkse verantwoording door Optisport wordt door de gemeente niet gestuurd op de gebruikersgegevens van de faciliteiten van de Lockhorst. Deze gegevens zijn wel bekend bij Optisport.

4.8 Culturele subsidies

Cultuur is alles wat door de samenleving wordt voortgebracht. Om invulling te geven aan haar centrale ambitie en cultuurdoelstelling heeft de gemeente voor 2014 de volgende culturele subsidies ter beschikking gesteld. Hieronder zijn de subsidies voor cultuur (programma 5) weergegeven, een nadere uitwerking is terug te vinden in bijlage VI.

Figuur 4.5: subsidies cultuur 2014

nr.	organisatie	bedrag	subsidievorm
1	diverse waarderingssubsidies	€ 5.215	waardering
2	Wilhelmus muziekkorpsen	€ 5.532	exploitatie
3	Muziekver. Crescendo	€ 54.615	exploitatie en budget
4	Stichting Sliedrecht en cultuur	€ 38.450	budget
5	Nationaal Baggermuseum	€ 11.925	budget
6	Sliedrechts museum	€ 12.915	budget
7	Bibliotheeknetwerk ZHZO	€ 386.248	budget
	totaal	€ 514.900	

Resultaten

- De subsidie aan muziekvereniging Crescendo voor buitenschools muziekonderwijs voor Sliedrechtse leerlingen (€48.000) in de leeftijdsgroep 6 t/m 18 jaar kan in aanmerking komen voor inkoop en aanbesteding.
- Het hanteren van meerdere parameters voor de bepaling van de subsidiehoogte voor de muziekverenigingen leidt zowel aan de gemeente zijde als de verenigingszijde tot een administratieve lastenverzwaring.
- De subsidie o.b.v. de huidige normering voor muziekverenigingen komt zowel ten gunste van de junioren als senioren.
- Verenigingen of organisaties kunnen naast de directe subsidie van de gemeente in aanmerking komen voor een subsidie bij de Stichting Sliedrecht en Cultuur (indirecte subsidie gemeente).
- De opbouw van de werkgroepbudgetten van de Stichting Sliedrecht en Cultuur wordt door de gemeente niet getoetst (circa €30.000).
- Het Sliedrechts museum kan bestaan (is afhankelijk) door de subsidie van de gemeente terwijl het Nationaal Bagger Museum (NBM) voldoende eigen middelen genereert om te kunnen bestaan (onafhankelijk).
- De subsidiëring aan de musea leent zich om meerjarig te worden vastgesteld (zie hoofdstuk 2).
- Voor het bibliotheekwerk past de gemeente jaarlijks 68, - euro per lid bij.
- Concurrentie van het internet; het internet biedt een snel, goedkoop, en bereikbaar alternatief voor het traditionele lezen en vergaren van kennis.
- De bibliotheek zal in de toekomst gehuisvest worden in de Bonkelaarstaete, dit betekent dat de gemeente het van belang vindt dat de gemeente Sliedrecht een bibliotheek behoudt.
- De huidige huisvesting van de bibliotheek wordt meer dan kostendekkend verhuurd (+ 5.000 in 2014).

4.9 Jeugd en onderwijs subsidies

De subsidies die verleend worden in het kader van Jeugd en Onderwijs zijn de subsidie aan:

Figuur 4.6: subsidies jeugd en onderwijs 2014

nr.	organisatie	bedrag	subsidievorm
1	Speel-o-theek De Knuffelbeer	€ 7.050	exploitatie
2	Natuurspeeltuin de Woeste Weide	€ 20.000	exploitatie
3	Stichting open jeugdwerk	€ 246.497	budget
4	St. Kindercentra Alblasserwaard	€ 283.263	budget
	totaal	€ 556.810	

Naast de subsidie aan Stichting Kindercentra Alblasserwaard, ontvangt de organisatie ook een bijdrage van €181.894 voor Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Het totaaloverzicht is weergegeven in bijlage VII.

De belangrijkste bevindingen resulterend uit het onderzoek naar deze subsidies zijn:

1. De subsidie aan de Knuffelbeer zal in 2015 komen te vervallen a.g.v. Stoer.
2. De subsidie aan de Woeste Weide is gebaseerd op een vergoeding voor onderhoud aan de speeltuin en toezicht op de kinderen, veelal uitgevoerd door vrijwilligers.
3. De Woeste Weide genereert geen eigen inkomsten.
4. De gemeente bekostigt 2/3 deel van de kosten voor een kindplaats bij een peuterspeelzaal van SKA en de ouder betaalt 1/3 deel.
5. De landelijke wetgeving harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk zal in 2016 gestalte moeten krijgen, Sliedrecht streeft naar realisatie op 1 januari 2015. Deze ontwikkeling zal leiden tot een andere wijze van subsidiëren, namelijk geld volgt kind.
6. De VVE middelen zijn als bijdrage i.p.v. subsidie opgenomen in de begroting 2014, vanwege het feit dat het “het doorsluizen van Rijksmiddelen” betreft.
7. De subsidie aan Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht (S.O.J.S.) is substantieel, desalniettemin zijn de prestatieafspraken, de doelgroep en de output niet SMART .
8. Het productenaanbod van S.O.J.S. is breed, de vraag is of deze breedte noodzakelijk is. Bepaalde activiteiten worden ook aangeboden bij andere gesubsidieerde organisaties in Sliedrecht.

4.10 Subsidies zorg en welzijn

De subsidies voor zorg en welzijn vloeien over het algemeen voort uit landelijke regelgeving (Wmo). Het is de bedoeling dat gemeenten invulling geven aan deze taken en hiervoor krijgen ze Rijksmiddelen. Hieronder zijn de subsidies voor zorg en welzijn weergegeven, een nadere uitwerking is terug te vinden in bijlage VIII.

Figuur 4.7: zorg en welzijn subsidies 2014

nr.	organisatie	subsidiebedrag	subsidievorm
1	waarderingssubsidies	€ 1.895	waardering
2	Diaconaal Maatsch. Werk	€ 23.568	budget
3	Rivas zorggroep	€ 476.778	budget
4	St. Slachtofferhulp	€ 5.240	budget
5	Vluchtelingen en inburgeringsorg.	€ 16.169	budget
6	St. Welzijnswerk Sliedrecht	€ 523.315	budget
	totaal	€ 1.046.965	

Resultaten

- *Diaconaal maatschappelijk werk* wordt zowel door Rivas als door Diaconaal Maatschappelijk werk Alblasserwaard en Vijfheerenlanden (DMW A&V) aangeboden, beiden organisatie ontvangen een subsidie.
- De subsidie aan *Stichting Slachtofferhulp* fungeert als verzekering; als slachtofferhulp nodig dient te zijn dan kan een burger hiervan kosteloos gebruik maken.
- De subsidie aan *Rivas* kan in aanmerking komen voor inkoop en aanbesteding.
- *Rivas* is in haar subsidie vrij om te schuiven binnen producten, op basis van de vraag naar een product kan ze invulling geven aan haar dienstverlening mits het past binnen de totale subsidiesom.
- De activiteiten van *Stichting Welzijnswerk Sliedrecht* (SWS) op het gebied van sport en cultuur worden ook elders in Sliedrecht aangeboden (veelal ook bij gesubsidieerde organisaties), echter *SWS* richt zich vooral op (kwetsbare) ouderen.
- Voor zowel de subsidie aan *SWS* als het grootste deel van *Rivas* geldt dat de wettelijke taken gefinancierd worden met ongeoordeelde Rijksmiddelen, dit betekent dat een

- De eigen bijdrage voor deelnemers aan activiteiten, die SWS organiseert zijn niet kostendekkend.
- De gemeente heeft met SWS afspraken gemaakt over de output van de subsidie, alleen geen concrete afspraken over hoe deze output bereikt gaat worden (b.v. het aantal bezoeken aan een mantelzorger, door wie en op welke wijze).
- De *Reling*, het pand waar een aantal zorginstellingen in zijn gehuisvest wordt niet kostendekkend verhuurd (zie indirecte subsidies).

4.11 Overige Subsidies

De overige subsidies betreffen de subsidies uit programma 1 en 2. Radar en MerweRTV zijn wettelijke taken met daaraan gekoppeld een geormerkte Rijkssubsidie. De activiteitenvergoeding voor de Oranjevereniging en Comité 4 en 5 mei zijn bedoeld voor de organisatie van volksfestiviteiten. Opvallend bij beiden subsidies is dat er geen overige inkomsten worden gegenereerd naast de subsidie die wordt ontvangen. De subsidie aan de stedenband Orastie is met STOER bijna volledig wegbezuinigd (resteert circa €3.000).

4.12 Reserves

De normen, die zijn gehanteerd in de subsidieverordening, t.a.v. reserves zijn als volgt:

1. Het is de gesubsidieerde organisatie toegestaan een egaliseringsreserve (algemene reserve) te vormen van maximaal 10% van het exploitatietotaal;
2. De jaarlijkse toevoeging aan de egaliseringsreserve bedraagt niet meer dan 20% van het maximum bedrag wat hierboven is genoemd.

Op hoofdlijn (basis substantiële subsidies) zijn de volgende zaken opgemerkt:

- De normen van reserves opgenomen in de subsidieverordening blijken niet altijd hanteerbaar:
 - omdat een aantal subsidieontvangers bij een overkoepelende organisatie behoren en dus hogere reserves vormen.
 - in plaats van een algemene reserve veelal hoge bestemmingsreserves worden gevormd om de regeling te omzeilen.
- Reserves worden gevormd voor zaken die of in de reguliere bedrijfsvoering thuis horen of zaken waarvoor beter een voorziening gevormd kan worden.
- Een aantal subsidieontvangers ervoor kiest om niet af te schrijven op de activa en hiervoor wel bestemmingsreserves vormt.

Hoofdstuk 5 Anders subsidiëren

5.1 Inleiding

Op basis van de resultaten uit het onderzoek wordt in dit hoofdstuk de vertaalslag gemaakt naar de mogelijkheden om “anders” te gaan subsidiëren, de gevolgen hiervan en de voorbereiding hierop. Een onderdeel van de opdracht van dit onderzoek is; de haalbaarheid toetsen van het realiseren van een bezuiniging van 10% van het subsidieplafond (**circa €320.000**). Aan de hand van scenario's zijn de opties tot bezuinigen uitgewerkt. De scenario's zijn haalbaar als hiertoe besloten wordt.

5.2 Anders subsidiëren

Is het haalbaar om op een andere manier subsidies te verstrekken en een bezuiniging op het huidige subsidieplafond te realiseren van 10%. Het antwoord op deze vraag is: **ja** dit is mogelijk mits de bereidheid bestaat om:

1. maatschappelijke doelstellingen resultaatgericht te formuleren;
2. de gemeente in lijn met denklijn 3, de kerntaken van Sliedrecht, echte keuzes gaat maken;
3. de subsidieverordening, het subsidiebeleid en de subsidiebeleidsregels aan te passen;
4. de maatschappelijke organisaties te betrekken in de ontwikkeling.

Richtlijnen om anders te gaan subsidiëren zijn:

- Het implementeren van de modelverordening van de VNG (zie hoofdstuk 2).
- Subsidies in te delen in categorieën (per bedrag) en per categorie aan te geven welke inspanningsverplichting en verantwoording benodigd is vanuit de gemeente en de subsidieontvanger.
- Het hanteren van een toetsingskader om subsidies objectief te beoordelen.
- normen te bepalen om het toetsingskader hanteerbaar te maken t.b.v. onderwerpen waar dit gewenst is zoals b.v. een minimum aantal leden voor een vereniging, hoeveel % eigen inkomsten dient een organisatie zelf te genereren en wanneer is prijs van een gesubsidieerde activiteit niet meer reëel.

5.3 Scenario's om te bezuinigen

Hieronder zijn een aantal scenario's uitgewerkt van “anders subsidiëren”, die een bijdrage kunnen leveren aan de bezuinigingstaakstelling. Deze scenario's zijn een richtlijn en zullen in de praktijk nader uitgewerkt moeten worden. Per beleidsveld zijn de mogelijkheden hieronder weergegeven.

Sport

nr	subsidie	scenario “anders subsidiëren”	toetsingskader	impact	bezuiniging
1	Sport	Subsidieer verenigingen > 50 leden	nut en noodzaak: -afweging maatschappelijk belang	6 verenigingen ontvangen geen subsidie meer	€10.000

			o.b.v. aantal leden		
2	Sport	Subsidieer een vast bedrag per jeugdlid (v.b. norm €25, ⁷ -)	maatschappelijk effect: - stimuleren sport voor de jeugd nut en noodzaak: - eigen verantwoording volwassen leden - vereenvoudiging subsidieverlening (administratieve lastenverlichting)	-6 verenigingen verliezen subsidie -faciliteren buitenacc. blijft - gebruik binnenaccommodaties tegen huidige tarieven	€80.000
3	Sport	combinatie scenario 1 en 2 ledenaantal en subsidie per jeugdlid	zie scenario 1 en 2	8 verenigingen komen niet meer in aanmerking voor subsidie	€2.000
4	Optisport	subsidieer alleen het zalencentrum indien de activiteiten invulling geven aan de culturele functie- v.b. uitgangspunt gebruik circa 50% cultureel en 50% commercieel	maatschappelijk effect: Passen de huidige activiteiten van het zalencentrum in de gemeentelijke doelstelling?	kort de subsidie voor het zalencentrum met 50% (mogelijk per 2017)	€76.000
5	Sportraad	Verdeel de kosten van de Sportraad onder de belanghebbenden, in dit geval de gemeente en de sportverenigingen	Nut en noodzaak: - gedeelde belangen, gedeelde verantwoordelijkheid dus gedeelde kosten	Post is €3.000 t.b.v. samenkomsten Sportraad en bedrijfsvoeringskosten	€1.500

Bezuinigingspotentieel sport maximaal: **€159.500**

Twee scenario's voor de sportsubsidies zijn wel overwogen maar niet aantrekkelijk:

1. *Het aanbieden van binnen- en buitensportaccommodaties zonder huurverplichting, zodat de (exploitatie) subsidie aan verenigingen kan komen te vervallen.*

Dit scenario is niet aantrekkelijk omdat de huidige huuropbrengsten hoger zijn dan de subsidies die aan de verenigingen worden verleend, die gebruik maken van deze accommodaties.

2. *Het kostendekkend verhuren van binnensportaccommodaties*

Dit scenario voorkomt indirecte subsidiëring echter zal leiden tot een extra vraag naar subsidie van de verenigingen omdat zij anders hun exploitatie niet rond krijgen. Indien dit scenario zou worden ingevoerd is subsidie verstrekken o.b.v. een vast bedrag per jeugdlid niet meer mogelijk.

Cultuur

nr	subsidie	scenario "anders subsidiëren"	toetsingskader	impact	bezuiniging
1	Cultuur (waarde-ring)	Subsidieer verenigingen > 50 leden	nut en noodzaak: -afweging maatschappelijk belang o.b.v. aantal leden	1 organisatie ontvangt geen subsidie meer	€ 500
2	Cultuur	Subsidieer een vast bedrag per jeugdlid (v.b. norm €25, ⁸ -)	maatschappelijk effect: - stimuleren sport voor de jeugd nut en noodzaak: - eigen verantwoording	- 4 organisaties verliezen de subsidie (betreft de koren)	€9.000

⁷ Best practices bij gemeenten wijzen uit dat de norm ligt tussen de € 10 en € 30.

⁸ Best practices bij gemeenten wijzen uit dat de norm ligt tussen de € 10 en € 30.

			volwassen leden - vereenvoudiging subsidieverlening (administratieve lastenverlichting)		
3	Stamboom	Verleen geen subsidie meer aan de genealogische vereniging de Stamboom	maatschappelijk effect: Passen de huidige activiteiten van deze organisatie in de gemeentelijke doelstelling?	Subsidie is gebaseerd op tegemoetkoming in huurkosten de Reling, een andere locatie kan de subsidie mogelijk overbodig maken.	€2.650
4	Nationaal Bagger museum	Verstrek geen subsidie meer aan het Baggermuseum	Nut en noodzaak: - Het betreft een <u>Nationaal Bagger Museum</u> - Organisatie is in staat om voldoende eigen inkomsten te genereren	Mogelijk kunnen ze in aanmerking komen voor een Rijksvergoeding	€12.000
5	Cultuur	Verplicht organisaties om aan te tonen op welke manier ze elders middelen hebben geprobeerd te verkrijgen (fondsen, sponsors etc.)	Nut en noodzaak: - stimuleren van eigen middelen te genereren	“nieuwe kansen” om geld binnen te halen	p.m.

Bezuinigingspotentieel cultuur maximaal: **€23.650**

Jeugd en onderwijs

nr	subsidie	scenario “anders subsidiëren”	toetsingskader	impact	bezuiniging
1	St. Kindercentra Alblasserwaard (SKA)	Vastgesteld uurtarief koppelen aan de afname van uren per kind: geld volgt kind	Efficiëntie van middelen: harmonisatie peuterspeelzaalwerk en kinderopvang	Nieuwe wetgeving: aanpassing bedrijfsvoering	p.m.
2	Stichting Open Jeugdwerk (SOJS)	SOJS ontvangt een subsidie voor ambulante- en accommodatiegericht jongerenwerk.	Nut en noodzaak: - focus op de core business van het jongerenwerk - het poppodium en ruimten voor bandjes kunnen blijven bestaan alleen dienen kostendekkend aangeboden te worden.	Subsidie voor poppodium en het aanbieden van ruimten komt te vervallen- er vindt geen bezuiniging plaats op formatie: verschuiving van taken	€37.000
3	Stichting Open Jeugdwerk (SOJS)	Geen afzonderlijke activiteitsubsidie voor de organisatie van educatief, sport en recreatieve activiteiten	Samenwerken en integratie + nut en noodzaak: - jongeren stimuleren om sport, educatie en cultuur te volgen bij de sport- en cultuurverenigingen	-Medewerkers richten zich volledig op ambulante en accommodatiegericht jongerenwerk-activiteiten kostendekkend maken	€6.500
4	Woeste Weide	Alleen subsidie verstrekken voor onderhoud aan de speeltuin dat verricht wordt	Nut en noodzaak -verantwoordelijkheid terugleggen bij ouders	- geen vrijwillige toezichthouders in de speeltuin	€10.000

		door professionele krachten.	t.a.v. toezicht houden op kinderen - stimuleren eigen inkomsten te genereren	- voor specifieke activiteiten kan bijdrage gevraagd worden van de ouders	
5	Knuffelbeer	Geen subsidie	maatschappelijk effect: Past de subsidie van deze organisatie in de gemeentelijke doelstelling?	- Knuffelbeer is afhankelijk van de subsidie - Knuffelbeer dient andere inkomsten te genereren plus ledenaantal te verhogen	€7.050

Bezuinigingspotentieel jeugd en onderwijs maximaal: **€60.550**

Zorg en welzijn

nr.	subsidie	scenario "anders subsidiëren"	toetsingskader	impact	bezuiniging
1	Zorg en welzijn (waardering)	Subsidieer verenigingen > 50 leden	nut en noodzaak: -afweging maatschappelijk belang o.b.v. aantal leden	2 organisaties verliezen de subsidie	€1.300
2	Zorg en welzijn (waardering)	Subsidieer een vast bedrag per jeugdlid (v.b. norm € 25, ⁹ -)	zie sport en cultuur	-2 organisaties verliezen de subsidie	€1.845
3	Diaconaal Maatschappelijk Werk	Maak gebruik van diensten van Rivas t.a.v. diaconaal maatschappelijk werk.	nut en noodzaak - subsidieer een activiteit aan één organisatie effic. van middelen: - één aanspreekpunt voor deze diensten (tijdswinst)	-diensten bij één partij, tevens voordeel bij decentralisatie jeugdzorg - DMW verliest de subsidie en vraag vanuit Sliedrecht	€23.600
4	Rivas	diensten aanbesteden: pas aantrekkelijk na decentralisatie jeugdzorg	zie efficiëntie van middelen	-Gevoel bij prijs / kwaliteit contract: beste aanbieder wordt geselecteerd.	p.m.
5	Centraal zorgloket	Breng de diensten van het Centrum voor Jeugd en Gezin, Wmo en Vluchtelingenwerk onder in één loket.	Samenwerken en integratie	- klantvriendelijk werken - achtervang - efficiënter	p.m.
6	Stichting Welzijnswerk Sliedrecht (SWS)	Maak het onderdeel activiteiten deels kostendekkend door: - een hogere eigen bijdrage per deelnemer - meer deelnemers per activiteit te werven (of activiteiten af te stoten)	nut en noodzaak - activiteitenaanbod is te breed - activiteiten worden ook aangeboden door andere organisaties - eigen verantwoording stimuleren	Bezuiniging 50% van de huidige subsidie op onderdeel activiteiten is €73.000, voor STOER wordt al € 20.000 gerealiseerd dan resteert €53.000	€53.000 ¹⁰
7	SWS	Regionale samenwerking	- zie samenwerking en	gezamenlijk delen	p.m.

⁹ Best practices bij gemeenten wijzen uit dat de norm ligt tussen de € 10 en € 30.

¹⁰ Let wel dat bij de Brede Doorlichting op deze post in 2012 ook al € 50.000 is bezuinigd en dat in totaal er dan sprake is van een bezuiniging van 62,5%

		op welzijnswerk	integratie	van overheadkosten	
8	SWS	Kort de beheerders subsidie met 25%	Efficiëntie van middelen	Efficiënter inzetten van bedrijfsvoering SWS	€12.500
9	Pand de Reling	Vind een huurder, die de kostendekkende huur voor de Reling kan bekostigen en breng SWS e.a. elders onder, zie specifieke aanbeveling	Efficiëntie van middelen (niet kostendekkende huur) en samenwerken integratie	Past in de ontwikkeling naar een centraal Zorgloket.	p.m. zie thema-onderzoek vastgoed
10	Homestart	Regionale samenwerking op gebied van Homestart	samenwerken en integratie	gezamenlijk delen van overheadkosten	p.m.

Bezuinigingspotentieel zorg en welzijn maximaal: **€90.945**

Overige subsidies

nr	subsidie	scenario "anders subsidiëren"	toetsingskader	impact	bezuiniging
1	Oranjevereniging en 4 en 5 mei	25% eigen inkomsten genereren uit de opbrengsten van de feestavonden	nut en noodzaak: stimuleren eigen inkomsten te genereren	afspraken met plaatselijke horeca	€5.000
2	Stedenband Orastie	Subsidie aan Orastie vervalt	maatschappelijk effect: past de subsidie in de gemeentelijke doelstelling?	Geen stedenband ondersteuning	€3.100

Bezuinigingspotentieel zorg en welzijn maximaal: **€8.100**

Samenvatting

Het totale bezuinigingspotentieel op basis van de geschetste scenario's kan **€343.000** opleveren.

Daarnaast zijn er voordelen te behalen op:

1. resultaatgericht sturen en beheersen van subsidies groter dan €100.000
2. en het meerjarig verlenen van subsidies (capaciteitswinst)

De effecten van bovengenoemde punten dienen nader onderzocht te worden zeker gezien het feit dat in de Brede Doorlichting en STOER al fors bezuinigd is op subsidies.

5.4 Impact van bezuinigen

Bezuinigen is niet prettig. Dit betekent dat iedere bezuiniging gepaard gaat met weerstand en heroriëntatie aan de zijde van de subsidieontvanger. De gekozen scenario's zijn erop gericht dat organisaties kunnen blijven voortbestaan, echter dat er een beroep wordt gedaan op hun creativiteit om extra inkomsten te genereren en de verantwoording terug te leggen bij de burger.

Juridisch gezien dienen de subsidies tijdig opgezegd te worden met inachtneming van een termijn van redelijke opzegging.

5.5 Specifieke aanbevelingen

Indien overgegaan wordt tot een andere manier van subsidiëren zijn een aantal andere zaken interessant om nader te onderzoeken.

Uniformiteit in de Drechtsteden

De samenwerking in de Drechtsteden is de afgelopen jaren steeds intensiever geworden, daar waar de gemeenten kennis kunnen delen, taken gezamenlijk kunnen oppakken of elkaars netwerk kunnen benutten wordt dit gedaan. Bij de ontwikkeling van een subsidieverordening met bijbehorend beleid en beleidsregels is het zinvol om te onderzoeken of dit gezamenlijk in de Drechtsteden opgepakt kan worden.

Subsidie versus gemeentelijke bijdrage

Bekijk nog een keer kritisch welke bijdragen (v.b. middelen voor- en vroegschoolse educatie) eventueel ook onder de noemer subsidies zouden kunnen vallen en conform de eisen van de subsidieverordening moeten worden afgehandeld.

Social return on investment

Binnen het Drechtstedelijke aanbestedingsbeleid bestaat een verplichting tot 'Social Return on Investment' (SROI). Social return afspraken hebben als doel een bijdrage te leveren aan het vergroten van de arbeidsparticipatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en wordt als onderdeel bij aanbestedingen verplicht gesteld. Door in subsidies aan derden, aanbestedingen van leveringen en werken vanaf €50.000 en aanbestedingen van diensten vanaf €100.000 te eisen, dat de winnende aanbieder banen, leerwerkplekken, stageplekken, ervaringsplaatsen of andere maatschappelijke activiteiten biedt aan - zelf te bepalen- doelgroepen werkzoekenden, ter waarde van 5% van de gefactureerde opdrachtsom kan een bijdrage geleverd worden aan het bevorderen van arbeidsparticipatie. Bovendien zou dit kunnen resulteren in een bezuiniging voor het domein sociale dienst.

Reserves subsidieontvangers

De categorie indeling van de subsidiebedragen(zie pagina 11) kan ook toegepast worden op de eisen, die gesteld worden aan subsidies.

- Voor subsidies < €10.000 geldt geen toets op de reserves
- Voor subsidies > €10.000 < €100.000 geldt toets o.b.v. huidige normering (zie 4.11)
- Voor subsidies > €100.000 geldt dat er scherper toezicht gehouden moet worden op de vorming van bestemmingsreserves. Het is van belang dat de subsidieontvanger geen toevlucht neemt naar oneigenlijke bestemmingsreserves. Eisen die gesteld zouden kunnen worden zijn:
 - huidige normering algemene reserve handhaven;
 - jaarlijkse afschrijving op activa laten toepassen;
 - risicoprofiel maken van het benodigde weerstandsvermogen;
 - tenslotte een normenkader ontwikkelen voor overige reserves die een organisatie kan vormen.

Verplaatsing sportvelden

Bij het verplaatsen van de sportvelden naar locatie ten noorden van de Betuwelijn is het van belang welke afspraken gemaakt gaan worden met de voetbalvereniging. Het is het moment om opnieuw met elkaar rond de tafel te gaan en te bezien wie welke rol gaat vervullen in de nieuwe setting. Aangestuurd kan worden op meer verantwoordelijkheid voor de voetbalvereniging en dat de gemeente een terugtrekkende rol in gaat nemen in het behoud en onderhoud van de buitensportaccommodatie.

Herziening contract Optisport eind 2016

Voor afloop van het contract eind 2016 is aan te bevelen om het gebruik van de faciliteiten, activiteiten en diensten van de Lockhorst te onderzoeken. Op basis van dit onderzoek kan bepaald worden welke functie het pand in de toekomst kan blijven vervullen of mogelijk anders kan gaan vervullen (variantenonderzoek). Alvorens over te gaan tot een nieuw contract met Optisport zal een nieuwe aanbesteding van diensten moeten plaatsvinden. De organisatie, die geselecteerd wordt vanuit de aanbesteding, zal een exploitatiebegroting neerleggen, die als basis dient voor een nieuwe subsidie. Deze exploitatiebegroting dient doorgelicht te worden aan de hand van de gewenste doelstellingen en specifieke afspraken met de gemeente, uniforme normen voor kostenbegrippen en eventueel benchmarkgegevens.

Indirecte subsidies

Onderzoek de mogelijkheden om indirecte subsidies inzichtelijk te maken en te voorkomen, zonder dat het verder leidt tot het rondpompen van middelen tussen subsidieontvanger en gemeente. Bovendien is het van belang om te weten hoe deze indirecte subsidie is ontstaan.

Gebouw de Reling

Het verlies op de verhuur van het pand de Reling is substantieel (2014-€187.000). Op dit moment zitten er verschillende huurders in dit pand, waaronder Stichting Welzijnswerk Sliedrecht (SWS). Anders actieven hebben het pand vorig jaar verlaten, hiervoor is SWS op zoek naar een nieuwe huurder. Een kostendekkende huur doorbelasten naar de huurders is niet reëel en zal leiden tot een verhoging van de subsidie aan deze partijen. Dat is de reden om te adviseren om een andere locatie te vinden voor de huurders. De volgende mogelijkheden zijn een optie:

1. front- en backoffice SWS in Centrum voor Jeugd en Gezin en activiteiten op locatie;
2. front- en backoffice in de nieuwe bibliotheek en activiteiten op locatie;
3. SWS volledig naar pand voormalige school Groen van Pinkster.

De Reling zou mogelijk als kantoorfunctie kunnen worden verhuurd tegen een kostendekkende huur.

Bijlagen

Bijlage I- Lijst subsidies 2014

nr	subsidievorm	organisatie	subsidiebedrag 2014	bezuiniging Stoer 2015	subsidie 2015
SPORT					
1	waardering	Hengelsportvereniging "De Voorn"	€ 176		
2	waardering	Schaakvereniging Sliedrecht	€ 278		
3	waardering	Trimclub ABC	€ 506		
4	waardering	Dames Fit Club	€ 614		
5	waardering	Moby Dick	€ 639		
6	waardering	Merwetippelaars	€ 681		
7	waardering	Hart Recreatie Sport Sld.	€ 1.068		
8	waardering	Stichting Aquakids	€ 1.181		
9	waardering	Door Water Fit (DWF)	€ 1.288		
10	waardering	Kurosaki	€ 1.723		
11	exploitatie	SAD	€ 10.257		
12	exploitatie	SKC Merwede	€ 17.955		
13	exploitatie	Sliedrecht sport	€ 27.432		
14	exploitatie	SLTC	€ 2.726		
15	exploitatie	VV Sliedrecht	€ 11.926		
16	exploitatie	Synergos	€ 21.695		
17	exploitatie	Shuttle Up	€ 6.797		
18	exploitatie	TTV Sliedrecht	€ 3.572		
19	exploitatie	Havana	€ 2.682		
20	exploitatie	Therapiezwemmen (DWF)	€ 2.451		
21	exploitatie	Stichting 't Vlot	€ 2.451		
22	exploitatie	Moby Dick	€ 2.819		
23	exploitatie	Doorwater fit	€ 22.872		
24	budget	Optisport	€ 805.659	€ -25.000	
25	budget	St. Sportraad Sliedrecht	€ 3.000		
26	activiteit	schooltoernooien	€ 4.230		
		totaal Sport	€ 956.678		
CULTUUR					
27	waardering	Chr. Mannenkoor Sld. Ichtus	€ 681		
28	waardering	Hervormd kerkkoor	€ 522		
29	waardering	Soli deo gloria	€ 681		
30	waardering	Smartlappenkoor "Bagger"	€ 681		
31	waardering	De Stamboom	€ 2.650		
32	exploitatie	Muziekver. Crescendo	€ 6.835		
33	exploitatie	Wilhelmus muziekkorpsen	€ 5.532		
34	budget	Stichting Sliedrecht en cultuur	€ 32.250		
35	budget	Culturele voorstellingen St. Sl en C	€ 6.200		
36	budget	Muziekv. Crescendo (muziekschool)	€ 47.780		
37	budget	Nationaal Baggermuseum	€ 11.925		
38	budget	Sliedrechts museum	€ 12.915		
39	budget	Bibliotheeknetwerk ZHZO	€ 386.248	€ -15.000	
		totaal Cultuur	€ 514.900		
JEUGD en ONDERWIJS programma 3					
40	exploitatie programma 4	Woeste weide	€ 20.000	€ -5.000	
41	exploitatie	Speel-o-theek De Knuffelbeer	€ 7.050		
42	budget	St. Kindercentra Alblasserwaard	€ 283.263	€ -30.000	
43	budget	Stichting open jeugdwerk	€ 246.497	€ -6.000	
		totaal jeugd en peuters	€ 556.810		
ZORG en WELZIJN programma 6					
44	waardering	Klaverjasvereniging De Vijfkaart	€ 250		
45	waardering	Volksdansgroep Talima	€ 1.050		
46	waardering	EHBO	€ 595		
47	budget	Diaconaal Maatsch. Werk	€ 23.568		
48	budget	Rivas zorggroep	€ 476.778		
49	budget	St. Slachtofferhulp	€ 5.240		
50	budget	Vluchtelingen en inburgeringsorg.	€ 16.169		
51	budget	St. Welzijnswerk Sliedrecht	€ 523.315	€ -20.000	
52	budget	Homestart	€ 45.965		
		totaal zorg en welzijn	€ 1.092.930		
SUBSIDIE OVERIG programma 1 en 2					
53	budget	RADAR	€ 9.264		
54	budget	Stichting Stedenband Sliedrecht- Orästie	€ 8.573	€ -5.500	
55	budget	Merwe RTV	€ 13.653		
56	activiteit	Oranjevereniging Sliedrecht	€ 10.851		
57	activiteit	Comité 4/5 mei	€ 9.285		
		totaal overig	€ 51.626		
			€ 3.172.944	€ -106.500	€ 3.066.444

Bijlage II- Lijst subsidies 2014-onderscheid wettelijk- niet wettelijk

nr	subsidievorm	organisatie	subsidiebedrag 2014	wettelijke taak geoormerkte Rijksvergoeding	wettelijke taak ongeoormerkte Rijksvergoeding	niet -wettelijk
SPORT						
1	waardering	Hengelsportvereniging "De Voorn"	€ 176			€ 176
2	waardering	Schaakvereniging Sliedrecht	€ 278			€ 278
3	waardering	Trimclub ABC	€ 506			€ 506
4	waardering	Dames Fit Club	€ 614			€ 614
5	waardering	Moby Dick	€ 639			€ 639
6	waardering	Merwetippelaars	€ 681			€ 681
7	waardering	Hart Recreatie Sport Sld.	€ 1.068			€ 1.068
8	waardering	Stichting Aquakids	€ 1.181			€ 1.181
9	waardering	Door Water Fit (DWF)	€ 1.288			€ 1.288
10	waardering	Kurosaki	€ 1.723			€ 1.723
11	exploitatie	SAD	€ 10.257			€ 10.257
12	exploitatie	SKC Merwede	€ 17.955			€ 17.955
13	exploitatie	Sliedrecht sport	€ 27.432			€ 27.432
14	exploitatie	SLTC	€ 2.726			€ 2.726
15	exploitatie	VV Sliedrecht	€ 11.926			€ 11.926
16	exploitatie	Synergos	€ 21.695			€ 21.695
17	exploitatie	Shuttle Up	€ 6.797			€ 6.797
18	exploitatie	TTV Sliedrecht	€ 3.572			€ 3.572
19	exploitatie	Havana	€ 2.682			€ 2.682
20	exploitatie	Therapiezwemmen (DWF)	€ 2.451			€ 2.451
21	exploitatie	Stichting 't Vlot	€ 2.451			€ 2.451
22	exploitatie	Moby Dick	€ 2.819			€ 2.819
23	exploitatie	Doorwater fit	€ 22.872			€ 22.872
24	budget	Optisport	€ 805.659			€ 805.659
25	budget	St. Sportraad Sliedrecht	€ 3.000			€ 3.000
26	activiteit	schooltoernooien	€ 4.230			€ 4.230
		totaal Sport	€ 956.678			€ 956.678
CULTUUR						
27	waardering	Chr. Mannenkoor Sld. Ictus	€ 681			€ 681
28	waardering	Hervormd kerkkoor	€ 522			€ 522
29	waardering	Soli deo gloria	€ 681			€ 681
30	waardering	Smartlappenkoor "Bagger"	€ 681			€ 681
31	waardering	De Stamboom	€ 2.650			€ 2.650
32	exploitatie	Muziekver. Crescendo	€ 6.835			€ 6.835
33	exploitatie	Wilhelmus muziekkorpsen	€ 5.532			€ 5.532
34	budget	Stichting Sliedrecht en cultuur	€ 32.250			€ 32.250
35	budget	Culturele voorstellingen St. Sl en C	€ 6.200			€ 6.200
36	budget	Muziekv. Crescendo (muziekschool)	€ 47.780			€ 47.780
37	budget	Nationaal Baggermuseum	€ 11.925			€ 11.925
38	budget	Sliedrechts museum	€ 12.915			€ 12.915
39	budget	Bibliotheeknetwerk ZHZO	€ 386.248			€ 386.248
		totaal Cultuur	€ 514.900			€ 514.900
JEUGD en ONDERWIJS programma 3						
40	exploitatie programma 4	Woeste weide	€ 20.000			€ 20.000
41	exploitatie	Speel-o-theek De Knuffelbeer	€ 7.050			€ 7.050
42	budget	St. Kindercentra Alblasserwaard	€ 283.263			€ 283.263
43	budget	Stichting open jeugdwerk	€ 246.497			€ 246.497
		totaal jeugd en onderwijs	€ 556.810			€ 556.810
ZORG en WELZIJN programma 6						
44	waardering	Klaverjasvereniging De Vijfkaart	€ 250			€ 250
45	waardering	Volksdansgroep Talima	€ 1.050			€ 1.050
46	waardering	EHBO	€ 595			€ 595
47	budget	Diaconaal Maatsch. Werk	€ 23.568			€ 23.568
48	budget	Rivas zorggroep	€ 476.778	€ 9.406	€ 93.801	€ 373.571
49	budget	St. Slachtofferhulp	€ 5.240			€ 5.240
50	budget	Vluchtelingen en inburgeringsorg.	€ 16.169		€ 16.169	€ -
51	budget	St. Welzijnswerk Sliedrecht	€ 523.315		€ 523.315	€ -
52	budget	Homestart	€ 45.965			€ 45.965
		totaal zorg en welzijn	€ 1.092.930	€ 9.406	€ 633.285	€ 450.239
SUBSIDIE OVERIG programma 1 en 2						
53	budget	RADAR	€ 9.264	€ 9.264		€ -
54	budget	Stichting Stedenband Sliedrecht- Orāstie	€ 8.573			€ 8.573
55	budget	Merwe RTV	€ 13.653	€ 13.653		€ -
56	activiteit	Oranjevereniging Sliedrecht	€ 10.851			€ 10.851
57	activiteit	Comité 4/5 mei	€ 9.285			€ 9.285
		totaal overig	€ 51.626	€ 22.917		€ 28.709
			€ 3.172.944	€ 32.323	€ 633.285	€ 2.507.336

Bijlage III- Lijst subsidies 2014-directe en indirecte subsidies

nr	subsidievorm	organisatie	directe subsidie 2014	indirecte subsidie a.g.v. accommodatie	totaal
SPORT					
1	waardering	Hengelsportvereniging "De Voom"	€ 176	€ -	
2	waardering	Schaakvereniging Sliedrecht	€ 278	€ -	
3	waardering	Trimclub ABC	€ 506	€ -	
4	waardering	Dames Fit Club	€ 614	€ -	
5	waardering	Moby Dick	€ 639	€ -	
6	waardering	Merwetippelaars	€ 681	€ -	
7	waardering	Hart Recreatie Sport Sld.	€ 1.068	€ -	
8	waardering	Stichting Aquakids	€ 1.181	€ -	
9	waardering	Door Water Fit (DWF)	€ 1.288	€ -	
10	waardering	Kurosaki	€ 1.723	€ -	
11	exploitatie	SAD	€ 10.257	€ -	
12	exploitatie	SKC Merwede	€ 17.955	€ 33.707	
13	exploitatie	Sliedrecht sport	€ 27.432	€ -	
14	exploitatie	SLTC	€ 2.726	€ -	
15	exploitatie	VV Sliedrecht	€ 11.926	€ 167.658	
16	exploitatie	Synergos	€ 21.695	€ -	
17	exploitatie	Shuttle Up	€ 6.797	€ -	
18	exploitatie	TTV Sliedrecht	€ 3.572	€ -	
19	exploitatie	Havana	€ 2.682	€ -	
20	exploitatie	Therapiezwemmen (DWF)	€ 2.451	€ -	
21	exploitatie	Stichting 't Vlot	€ 2.451	€ -	
22	exploitatie	Moby Dick	€ 2.819	€ -	
23	exploitatie	Doorwater fit	€ 22.872	€ -	
24	budget	Optisport	€ 805.659	€ -	
25	budget	St. Sportraad Sliedrecht	€ 3.000	€ -	
26	activiteit	schooltoernooien	€ 4.230	€ -	
	niet van toepassing	Ijssclub de Vriendschap	€ -	€ 6.469	
	binnensportaccommodaties	n.v.t	€ -	€ 150.140	
		totaal Sport	€ 956.678	€ 357.974	€ 1.314.652
CULTUUR					
27	waardering	Chr. Mannenkoor Sld. Ichtus	€ 681	€ -	
28	waardering	Hervormd kerkkoor	€ 522	€ -	
29	waardering	Soli deo gloria	€ 681	€ -	
30	waardering	Smartlappenkoor "Bagger"	€ 681	€ -	
31	waardering	De Stamboom	€ 2.650	€ 4.692	
32	exploitatie	Muziekver. Crescendo	€ 6.835	€ -	
33	exploitatie	Wilhelmus muziekkorpsen	€ 5.532	€ -	
34	budget	Stichting Sliedrecht en cultuur	€ 32.250	€ 0	
35	budget	Culturele voorstellingen St. Sl en C	€ 6.200	€ 0	
36	budget	Muziekv. Crescendo (muziekschool)	€ 47.780	€ 0	
37	budget	Nationaal Baggermuseum	€ 11.925	€ -	
38	budget	Sliedrechts museum	€ 12.915	€ -	
39	budget	Bibliotheeknetwerk ZHZO	€ 386.248	€ -	
		totaal Cultuur	€ 514.900	€ 4.692	€ 519.592
JEUGD en Onderwijs programma 3					
40	exploitatie programma 4	Woeste weide	€ 20.000	€ -	
41	exploitatie	Speel-o-theek De Knuffelbeer	€ 7.050	€ 1.065	
42	budget	St. Kindercentra Alblasserwaard	€ 283.263	€ -	
43	budget	Stichting open jeugdwerk	€ 246.497	€ 486	
		totaal jeugd en onderwijs	€ 556.810	€ 1.551	€ 558.361
ZORG en WELZIJN programma 6					
44	waardering	Klaverjasvereniging De Vijfkaart	€ 250	€ -	
45	waardering	Volksdansgroep Talima	€ 1.050	€ -	
46	waardering	EHBO	€ 595	€ -	
47	budget	Diaconaal Maatsch. Werk	€ 23.568	€ -	
48	budget	Rivas zorggroep	€ 476.778	€ 3.973	
49	budget	St. Slachtofferhulp	€ 5.240	€ -	
50	budget	Vluchtelingen en inburgeringsorg.	€ 16.169	€ 6.745	
51	budget	St. Welzijnswerk Sliedrecht	€ 523.315	€ 57.035	
52	budget	Homestart	€ 45.965	€ 270	
	accommodatie de Reling	overige welzijnsorganisaties	€ -	€ 118.276	
	accommodatie Nic. Beetstr.	logopedische dienst	€ -	€ 406	
		totaal zorg en welzijn	€ 1.092.930	€ 186.705	€ 1.279.635
SUBSIDIE OVERIG programma 1 en 2					
53	budget	RADAR	€ 9.264	€ -	
54	budget	Stichting Stedenband Sliedrecht- Orăștie	€ 8.573	€ -	
55	budget	MerwedeTV	€ 13.653	€ -	
56	activiteit-programma 1	Oranjevereniging Sliedrecht	€ 10.851	€ -	
57	activiteit-programma 1	Comité 4/5 mei	€ 9.285	€ -	
		totaal overig	€ 51.626	€ -	€ 51.626
			€ 3.172.944	€ 550.923	€ 3.723.867

Bijlage IV Waarderingsubsidies

Algemeen

De *waarderingssubsidie* is een voor één of meer boekjaren of incidenteel verleende subsidie, die waardering uit voor het louter bestaan van de subsidieontvanger in relatie met één van zijn activiteiten, waarbij in beginsel geen verband bestaat tussen de kosten die de aanvrager voor een activiteit maakt en de hoogte van de subsidie die hij ter stimulering ontvangt¹.

Centrale ambitie

De gemeente vindt het belangrijk dat haar inwoners meedoen aan de maatschappij en zich kunnen ontplooien². Om dit te realiseren heeft ze de volgende doelstellingen geformuleerd:

1. Realiseren van voldoende voorzieningen voor de bewoners om sociaal-culturele activiteiten te kunnen ontplooien waarbij het verenigingsleven wordt gestimuleerd activiteiten voor en door inwoners te organiseren.
2. Bevorderen van een gezonde en actieve leefstijl door zoveel mogelijk bewoners op een verantwoorde, veilige manier te laten sporten en recreëren.

Subsidiënorm

De gemeente Sliedrecht kent voor 2014 **18 waarderingsubsidies** toe, deze zijn op de volgende pagina schematisch weergegeven. De subsidiebedragen variëren per organisatie. Waarderingsubsidies worden direct bij de jaarlijkse verlening, vastgesteld. De subsidiegrens voor een waarderingsubsidie is vastgesteld op **€2.500**. De verlening vindt plaats op basis van de voorwaarden, die gesteld zijn in de subsidiebeleidsregels voor een sportvereniging, amateuristische kunstbeoefening, zangvereniging en overige organisaties. Op hoofdlijn zijn voor verenigingen/organisaties onderstaande zaken vereist.

1. De vereniging / organisatie dient gevestigd te zijn in Sliedrecht, tenzij burgemeester en wethouders hiervan ontheffing verlenen.
2. Verenigingen dienen ten minste één jaar te hebben gefunctioneerd, tenzij de raad hiervan ontheffing verleent.
3. Verenigingen dienen aangesloten te zijn bij een landelijke bond of federatie voor elk onderdeel waarvoor subsidie wordt aangevraagd, tenzij tot genoegen van burgemeester en wethouders wordt aangetoond dat aansluiting onmogelijk of ongewenst is.
4. Minstens 2/3 van het aantal leden dient woonachtig te zijn in Sliedrecht.
5. De vereniging dient aan te tonen dat:
 - Zij ten tijde van de aanvraag actief functioneert in overeenstemming met haar doelstelling.
 - Zij bij de beslissing omtrent het toelaten van nieuwe leden op geen enkele wijze discrimineert.
 - Haar met inbegrip van de subsidie de benodigde financiële middelen ter beschikking staan om de gestelde doeleinden te verwezenlijken.
6. Onder een jeugdlid wordt verstaan een lid, dat de leeftijd van 4 jaar wel en de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt.
7. Indien een vereniging een clubgebouw gebruikt welke tot stand gekomen is met de medewerking van een gemeentelijke subsidie, wordt bij de berekening van de subsidie geen subsidie verstrekt in de kosten van huur van dit clubgebouw.
8. Verenigingen dienen – indien daartoe wordt verzocht – hun medewerking kosteloos te verlenen aan door burgemeester en wethouders te bepalen hoogtijdagen. Voor sportverenigingen zal dat gelden bij grote evenementen, welke door één vereniging moeten worden georganiseerd³.

Het aanvraagformulier voor een waarderingsubsidie is weergegeven op de website van de gemeente Sliedrecht. Hieronder zijn de waarderingsubsidies schematisch weergegeven, inclusief aanvullende informatie.

¹ Bron: Algemene Subsidieverordening 2010 Gemeente Sliedrecht

² Bron: Programmabegroting 2014 Gemeente Sliedrecht

³ Bron: Subsidiebeleidsregels 2010 Gemeente Sliedrecht

Figuur 1.1: overzicht waarderingssubsidies 2014

nr.	waarderingssubsidies	subsidie 2014	subsidie berekening	totaal aantal leden	aantal jeugd leden	contributie seniorlid per mnd	contributie juniorlid per mnd	bijdrage gemeente per lid	subsidie in % v/d exploitatie
1.	Dames Fit Club	€ 614	% v/d huur locatie + % v/d kosten trainer	23	-	€ 4	nvt	€ 27	19%
2.	Door Water Fit	€ 1.288	basisbedrag + 5% contributie jeugdlid en % v/d kosten trainer	225	92	€ 16	€ 15	€ 6	2%
3.	EHBO	€ 595	basisbedrag + 5% contributie jeugdlid + % huurkn en % kn trainer	202	2	€ 2	€ 2	€ 3	15%
4.	Hart Recreatie Sport	€ 1.068	basisbedrag + % v/d huurkn.	50	-	€ 8	nvt	€ 21	11%
5.	Hervormd Kerkkoor	€ 522	basisbedrag + % v/d kosten dirigent	45	-	€ 10	nvt	€ 12	5%
6.	Hengelsportver. de Voorn	€ 176	basisbedrag + 5% vd contributie per jeugdlid	884	106	€ 3	€ 1	€ 0,20	1%
7.	Chr. Mannenkoor Ichthus	€ 681	basisbedrag + % huurkn. + % kosten van de trainer	170	-	€ 12	nvt	€ 4	1%
8.	Kurosaki	€ 1.723	basisbedrag + 5 % vd contributie per jeugdlid % huurkn. + % kosten van de trainer	79	28	€ -	€ 9	€ 22	12%
9.	Merwetippelaars	€ 681	50% exploitatiekn. tot maximum van €680,67	12	nvt	€ 6	€ -	€ 57	23%
10.	Moby Dick (duikvereniging)	€ 639	basisbedrag + 5% v/d contributie per jeugdlid en % van de kn trainer	85	7	€ 14	€ 6	€ 8	4%
11.	Schaakvereniging Sliedrecht	€ 278	basisbedrag + 5% v/d contributie per jeugdlid en % van de huurkosten	83	32	€ 6	€ 4	€ 3	10%
12.	Smartlappenkoor Bagger	€ 681	basisbedrag + % v/d huurkn. + % v/d dirigent	140	-	€ 3	nvt	€ 5	7%
13.	Soli Deo Gloria (koor)	€ 681	basisbedrag + % v/d huurkn. + % v/d dirigent	71	-	€ 15	nvt	€ 10	5%
14.	St. Aquakids Merwebolder	€ 1.181	basisbedrag + 5% v/d contributie per jeugdlid + % zwembadhuur + % kn trainer	45	45	nvt	€ 6	€ 26	31%
15.	Talima (volksdansen)	€ 1.050	basisbedrag + % v/d huurkn. + % v/d leiding	32	-	€ 11	nvt	€ 33	11%
16.	Trimclub ABC	€ 506	basisbedrag + % v/d huurkn. + % v/d trainer	239	-	€ 7	nvt	€ 2	1%
17.	De vijfkaart (klaverjasvereniging)	€ 250	basisbedrag + % v/d huurkn.	23	nvt	€ 3	nvt	€ 11	6%
18.	Genealogische Ver. De Stamboom	€ 2.650	dekking huurkosten "de Reling"	140	nvt	€ 15	nvt	€ 19	38%
	Totaal	€ 15.263							

Aanvulling op schema

De Stamboom en Talima huren een ruimte in de Reling om hun activiteiten te kunnen uitvoeren. De gemeente voorziet in het behoud en onderhoud van de buitenaccommodatie van Trimclub ABC, de kosten hiervan zijn weergegeven in bijlage V subsidies Sport.

Subsidieberekening

De uitgangspositie voor de berekening van de waarderingssubsidie per organisatie/vereniging is nagenoeg hetzelfde. Er zijn een aantal parameters van belang voor de berekening namelijk: het aantal jeugdleden, de locatiekosten (huurkosten), de kosten van trainers, dirigenten of leiding en de exploitatiekosten van een vereniging of organisatie. Op basis van deze parameters wordt de hoogte van de waarderingssubsidie bepaald.

Bevindingen

Uit onderzoek is gebleken dat:

- De omvang (bereik) van een vereniging of organisatie geen rol speelt.
- Een waarderingssubsidie niet specifiek toegekend wordt aan een bepaalde doelgroep, leeftijdscategorie of welzijns categorie.
- Specifieke regelgeving voor waarderingssubsidies niet nader geformuleerd is, de voorwaarden voor de subsidie is terug te vinden onder de generieke beleidsvelden in de subsidiebeleidsregels.
- De subsidieberekening is gekoppeld aan verschillende parameters.
- De gemeentelijke bijdrage aan een organisatie per lid fluctueert tussen de €0,20 en €57.

“Anders Subsidiëren”

Op basis van het toetsingskader subsidies zijn de waarderingssubsidies geëvalueerd en volgen hieronder de aanbevelingen tot anders subsidiëren.

Sturen op maatschappelijke effecten

De centrale ambitie van de gemeente op het gebied van sport en cultuur is gericht op alle inwoners van Sliedrecht en is gericht op meedoen aan de maatschappij en ontplooiën. Door nader te definiëren wat beoogd wordt met meedoen en ontplooiën kan strakker gestuurd worden op dit maatschappelijk effect. Bovendien kan de gemeente een specifieke keuze maken t.a.v. de doelgroep, wil de gemeente de subsidiëring richten op alle inwoners of juist de jeugd, de ouderen of hulpbehoevenden inwoners van Sliedrecht.

Nut en noodzaak

1. Bepaal een ondergrens voor het bereik dat beoogd wordt met een subsidie

Indien er een subsidie verstrekt wordt aan een organisatie/vereniging is het van belang om te onderzoeken wat het maatschappelijke belang is en hoe hoog het bereik is van deze organisatie. De gemeente wil middels een subsidie bepaalde activiteiten stimuleren, die het maatschappelijk belang dienen. Indien uit de hoogte van het bereik (aantal leden) geconstateerd kan worden dat het maatschappelijke belang niet voldoende behaald kan worden is het wenselijk om een ondergrens te hanteren voor het bereik. Concreet betekent dit voor deze organisaties het aantal leden. Voorstel is om subsidies te verstrekken aan organisaties met een ledenaantal van minstens **50 leden**.

2. Waarderingssubsidies

De vraag die gesteld kan worden is, of het nog wenselijk is om waarderingssubsidies te verstrekken in de doorontwikkeling naar de participatiemaatschappij? De huidige vorm van subsidie verstrekken is gebaseerd op dezelfde parameters als van de exploitatiesubsidies. Dit betekent dat een waarderingssubsidie, zoals genoemd in de subsidieverordening in Sliedrecht niet wordt verstrekt. Reden om waarderingssubsidies niet meer toe te passen en bijvoorbeeld alleen bijzondere initiatieven te waarderen in de vorm van een eenmalige subsidie, die een bijdrage leveren aan de maatschappelijk doelstellingen.

Efficiëntie van middelen

Gezien de hoogte van de subsidiebedragen wordt voorgesteld om het subsidiestelsel met de vele parameters te vervangen voor een uniforme werkwijze. Bijvoorbeeld een vast bedrag per organisatie tussen de €250 en €500 puur voor het feit dat ze bestaan. Hiervoor hoeven geen specifieke berekeningen meer gemaakt te worden en gegevens aangeleverd te worden door de subsidieontvanger, dit leidt tot administratieve lastenverlichting. Deze subsidies zouden voor 2 jaar kunnen worden verleend.

Algemeen

In de 21ste eeuw eist sport een belangrijke plaats op in onze cultuur. Dit komt door zowel intrinsieke factoren (zoals persoonlijke behoeften) als extrinsieke factoren (bijvoorbeeld de televisie). Sport biedt mogelijkheden voor recreatie, uitdaging, zelfwaardering, gezelligheid en sociale contacten. Naast het effect op de gezondheid heeft sport een aantal maatschappelijke functies, zoals sociale verbinding, integratie en identiteitsvorming⁴.

Centrale ambitie⁵

De centrale ambitie van de gemeente Sliedrecht t.a.v. sport luidt:

“De gemeente vindt het belangrijk dat haar inwoners meedoen aan de maatschappij en zich kunnen ontplooiën. Ook vervult sport een belangrijke preventieve rol voor de gezondheid. Sport zien wij hiervoor als belangrijke middelen en daarom streven we er naar om binnen de gemeente voldoende culturele, sportieve en recreatieve voorzieningen te bieden.”

Sport heeft vier belangrijke waarden, die het voeren van een gemeentelijk sportbeleid legitimeren. Deze zijn als volgt geformuleerd:

- Belevingswaarde: sport is leuk om te beoefenen en om naar te kijken.
- Vormende waarde: door sport worden psychologische, organisatorische, morele en fysieke aspecten getraind.
- Sociale waarde: via sport komen persoonlijke contacten en relaties tot stand en wordt het gemeenschapsgevoel versterkt.
- Gezondheidswaarde: sport is doorgaans een gezonde activiteit, zet aan tot bewegen en draagt zodoende bij aan de preventie van diverse ziekten⁶.

De gemeente onderschrijft deze waarden en heeft aan de hand hiervan haar sportmissie als volgt geformuleerd⁷:

“De gemeente Sliedrecht wil een gemeente zijn waar zoveel mogelijk burgers op een verantwoorde, veilige manier aan enige vorm van sportbeoefening kunnen en zullen (blijven) doen. De gemeente Sliedrecht wil sport van jongs af aan stimuleren. Dat komt de gezondheid, de vorming en de ontplooiing ten goede.”

Doel:

Inwoners van Sliedrecht in de gelegenheid stellen om via een vereniging sport te beoefenen tegen een redelijk tarief. Daarnaast zijn doelen het bevorderen van een actieve en gezonde leefstijl, het promoten van veilig en gezond sporten en het sociaal omgaan met elkaar volgens gestelde regels⁸.

Om invulling te geven aan haar centrale ambitie en doelstelling voor sport heeft de gemeente voor 2014 de volgende subsidies ter beschikking gesteld.

⁴ Bron: *Integrale Beleidsnota Sport*

⁵ Bron: *Programmabegroting Gemeente Sliedrecht 2014*

⁶ Bron: *Integrale Beleidsnota Sport*

⁷ Bron: *Integrale beleidsnota Sport*

⁸ Bron: *Subsidiebeleidsregels 2010*

Figuur 2.1: overzicht subsidies sport 2014

nr	organisatie	bedrag	subsidievorm
1	Dames Fit Club	€ 614	waardering
2	Door Water Fit (DWF)	€ 1.288	waardering
3	Hart Recreatie Sport Sld.	€ 1.068	waardering
4	Stichting Aquakids	€ 1.181	waardering
5	Hengelsportvereniging "De Voorn"	€ 176	waardering
6	Kurosaki	€ 1.723	waardering
7	Merwetippelaars	€ 681	waardering
8	Moby Dick	€ 639	waardering
9	Trimclub ABC	€ 506	waardering
10	Schaakvereniging Sliedrecht	€ 278	waardering
11	SKC Merwede	€ 17.955	exploitatie
12	Sliedrecht sport	€ 27.432	exploitatie
13	SLTC	€ 2.726	exploitatie
14	VV Sliedrecht	€ 11.926	exploitatie
15	Synergos	€ 21.695	exploitatie
16	Shuttle Up	€ 6.797	exploitatie
17	TTV Sliedrecht	€ 3.572	exploitatie
18	Havana	€ 2.682	exploitatie
19	Therapiezwemmen (DWF)	€ 2.451	exploitatie
20	Stichting 't Vlot	€ 2.451	exploitatie
21	Moby Dick	€ 2.819	exploitatie
22	Doorwater fit	€ 22.872	exploitatie
23	Optisport	€ 805.659	budget
24	St. Sportraad Sliedrecht	€ 3.000	budget
25	Subsidie t.b.v. schoolsporttoernooien (op aanvraag)	€ 4.230	activiteit
26	Samenwerking Aangepast Sporten Drechtsteden	€ 10.257	bijdrage
	totaal subsidies sport	€ 956.678	

De waarderingssubsidies zijn toegelicht in bijlage IV waarderingssubsidies.

Exploitatiesubsidie Sport

De gemeente Sliedrecht kent jaarlijks *12 exploitatiesubsidies* toe aan lokale sportverenigingen. Een exploitatiesubsidie is een voor één of meer boekjaren verleende subsidie, die wordt verstrekt als subsidie in bepaalde kosten van een organisatie om activiteiten tot stand te brengen dan wel in stand te houden⁹. Naast het verstrekken van een jaarlijkse subsidie, voorziet de gemeente voor een aantal verenigingen in het onderhoud en behoud van de buitensportaccommodatie (indirecte subsidie).

Subsidiënorm

De gemeente ziet subsidiëring als één van de middelen waarmee ze haar doelen op sportgebied wil bereiken. Daarom biedt zij de volgende mogelijkheden:

- a. Een basisbedrag van €68, = dan wel €45,50 per vereniging indien het aantal leden kleiner dan groter is dan 60 en voor elke tak van sport, welke binnen het verband van die vereniging wordt bedreven en waarvoor de vereniging is aangesloten bij een landelijke organisatie.
- b. Een bedrag van 5% van de jaarcontributie per actief jeugdlid.
- c. Een tegemoetkoming van 25% in de kosten van oefenmeester(s) of sportleider(s), tot een maximum van €1.815, = per oefenmeester of sportleider, die beschikt, respectievelijk beschikken over tenminste een licentie of diploma's, afgegeven door de desbetreffende sportbond. Deze tegemoetkoming wordt op naam aangevraagd. Eventuele wijzigingen in het trainersbestand gedurende het subsidiejaar dienen per direct aan de gemeente doorgegeven te worden. Wijzi-

⁹ Bron: Subsidieverordening gemeente Sliedrecht

- gingen die niet gedurende het subsidiejaar aan de gemeente zijn doorgegeven zullen niet worden meegenomen bij de subsidievaststelling.
- d. Een tegemoetkoming van 40% in de kosten van het huren van plaatselijke binnen- of buitensportaccommodaties.
 - e. Het verleende subsidiebedrag voor een boekjaar is het maximale subsidiebedrag. Voor hengelvereniging “De Voorn” geldt een maximum van €181,50 als tegemoetkoming in de kosten van het huren van vergaderruimte.

Voor wandelvereniging “Merwetippelaars” is een bedrag in de exploitatiekosten vastgesteld tot een maximum van €680,67.

Omnisportvereniging Synergos ontvangt naast de reguliere subsidie een subsidie voor de organisatie van de avondvierdaagse van €500 per jaar.¹⁰

Voor de volgende instellingen geldt dat zij een tegemoetkoming in de kosten van de huur van bronbad De Lockhorst en het zwembad de Merwebolder, op basis van een gedifferentieerd maximum per vereniging:

1. Zwemvereniging Door Water Fit voor reguliere zwemactiviteiten.
2. Zwemvereniging Door Water Fit, werkgroep voor therapiezwemmen.
3. Onderwatersportvereniging Moby Dick.
4. Stichting het Vlot.

Voorwaarden subsidie

Om in aanmerking te komen voor subsidie heeft de gemeente de volgende criteria¹¹ benoemd:

1. Er dient sprake te zijn van een sportvereniging.
2. De vereniging dient gevestigd te zijn in Sliedrecht, tenzij burgemeester en wethouders hiervan ontheffing verlenen.
3. Verenigingen dienen ten minste één jaar te hebben gefunctioneerd, tenzij de raad hiervan ontheffing verleent.
4. Verenigingen dienen aangesloten te zijn bij een landelijke bond of federatie voor elk onderdeel waarvoor subsidie wordt aangevraagd, tenzij tot genoegen van burgemeester en wethouders wordt aangetoond dat aansluiting onmogelijk of ongewenst is.
5. Minstens 2/3 van het aantal leden dient woonachtig te zijn in Sliedrecht.
6. De vereniging dient aan te tonen dat:
 - Zij ten tijde van de aanvraag actief functioneert overeenkomstig haar doelstelling.
 - Zij bij de beslissing omtrent het toelaten van nieuwe leden op geen enkele wijze discrimineert.
 - Haar met inbegrip van de subsidie de benodigde financiële middelen ter beschikking staan om de gestelde doeleinden te verwezenlijken.
7. Onder een jeugdlid wordt verstaan een lid, dat de leeftijd van 4 jaar wel en de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt.
8. Indien een vereniging een clubgebouw gebruikt welke tot stand gekomen is met de medewerking van een gemeentelijke subsidie, wordt bij de berekening van de subsidie geen subsidie verstrekt in de kosten van huur van dit clubgebouw.
9. Verenigingen dienen – indien daartoe wordt verzocht – hun medewerking kosteloos te verlenen aan door burgemeester en wethouders te bepalen hoogtijdagen. Voor sportverenigingen zal dat gelden bij grote evenementen, welke door één vereniging moeten worden georganiseerd.

Overzicht sportverenigingen

In onderstaand overzicht is de gemeentelijke begroting per sportvereniging weergegeven inclusief de accommodatiekosten.

¹⁰ Bron: Subsidiebeleidsregels 2010 gemeente Sliedrecht

¹¹ Bron: Subsidiebeleidsregels 2010 gemeente Sliedrecht

Figuur 2.2: gemeentebegroting per sportvereniging

GEMEENTEBEGROTING 2014: exploitatiesubsidies + kosten buitensportaccommodaties						
sportvereniging	dir. subsidie (1)	kosten locatie	huur locatie	kosten-huur (2)	totaal (1+2)	
SKC Merwede korfbal	€ 17.955	€ 36.328	€ 2.621-	€ 33.707	€ 51.662	
Sliedrecht Sport volleybal	€ 27.432	€ -	€ -	€ -	€ 27.432	
SLTC tennis	€ 2.726	€ 1.235	€ 12.454-	€ 11.219-	€ 8.493-	
VV Sliedrecht voetbal	€ 11.926	€ 185.913	€ 18.255-	€ 167.658	€ 179.584	
Synergos omnisport	€ 21.695	€ -	€ -	€ -	€ 21.695	
Shuttle Up badminton	€ 6.797	€ -	€ -	€ -	€ 6.797	
TTV Sliedrecht tafeltennis	€ 3.572	€ -	€ -	€ -	€ 3.572	
Havana vechtsport	€ 2.682	€ -	€ -	€ -	€ 2.682	
Therapiezwemmen (DWF)	€ 2.451	€ -	€ -	€ -	€ 2.451	
Stichting 't Vlot	€ 2.451	€ -	€ -	€ -	€ 2.451	
Moby Dick	€ 2.819	€ -	€ -	€ -	€ 2.819	
Doorwaterfit	€ 22.872	€ -	€ -	€ -	€ 22.872	
Ijsclub	€ -	€ 7.307	€ 838-	€ 6.469	€ 6.469	
ABC Trimclub	€ 506	€ -	€ 3.887-	€ 3.887-	€ 3.381-	
totaal	€ 125.884	€ 230.783	€ 38.055-	€ 192.728	€ 318.612	

* De Skeelerbaan is in dit overzicht niet opgenomen, dit vanwege het feit dat deze toegankelijk is voor iedereen en hiervoor geen subsidie wordt verstrekt.

Hieronder is per vereniging informatie weergegeven over de leden, contributie, bijdrage van de gemeente per lid (betreft de subsidie) en de subsidie in relatie tot de exploitatie van de vereniging. Let op in dit overzicht is de waarderingssubsidie van Moby Dick en Doorwaterfit meegenomen om het overzicht compleet te maken.

Figuur 2.3: gegevens sportverenigingen

sportvereniging	subsidie	aantal leden junior + senior	junior- leden	contributie seniorlid mnd	contributie juniorlid mnd	Bijdrage gemeente per lid	Subsidie in % exploitatie
SKC Merwede korfbal	€ 17.955	436	230	€ 16	€ 13	€ 118	19%
Sliedrecht Sport volleybal	€ 27.432	636	311	€ 27	€ 14	€ 43	18%
SLTC tennis	€ 2.726	279	51	€ 13	€ 6-€ 8	n.v.t.	3%
VV Sliedrecht voetbal	€ 11.926	1150	580		€ 8	€ 156	5%
Synergos omnisport	€ 21.695	986	529	€ 11	€ 9	€ 22	16%
Shuttle Up badminton	€ 6.797	127	55	€ 13	€ 7	€ 54	20%
TTV Sliedrecht tafeltennis	€ 3.572	80	45	€ 10	€ 8	€ 45	25%
Havana vechtsport	€ 2.682	30	6	€ 23	€ 13	€ 89	24%
Therapiezwemmen (DWF)	€ 2.451	28	nvt	€ 3	nvt	€ 88	-
Stichting 't Vlot	€ 2.451	30 deeln.	nvt	nvt	nvt	€ 82	27%
Moby Dick	€ 3.458	85	7	€ 14	€ 6	€ 41	22%
Doorwaterfit	€ 24.160	225	92	€ 16	€ 15	€ 107	32%
totaal	€ 127.305						

Sliedrecht Sport biedt zowel breedte sport als topsport aan. Stichting topsport is opgericht naast de vereniging om in topsport te voorzien, hierin is het dames 1 elftal ondergebracht.

Binnensportaccommodaties

De gemeente Sliedrecht heeft de volgende binnensportaccommodaties:

- De Stoep, de Valk en het 't Crayenest zijn van de gemeente. Deze zalen worden gebruikt worden door (sport) verenigingen en het onderwijs. De gemeente verzorgt voor deze accommodaties de verhuur, de vergunning, de facturering en de contacten met de beheerders.
- De Lockhorst is een gemeentelijk pand met binnensportaccommodatie, echter de exploitatie hiervan wordt uitgevoerd door Optisport.
- Voor de Sprong verzorgt de gemeente de verhuur, de vergunning en facturering maar de inkomsten komen ten gunste van de school.
- De Grienden: deze zaal is in eigen beheer v/d school.

De exploitatiebegroting van de binnensportaccommodaties is hieronder weergegeven.

Figuur 2.4: exploitatiebegroting binnensportaccommodaties

Binnensportaccommodaties		gemeentebegroting 2014		
		inkomsten	kosten	afwijking
1	Sporthal de Stoep (zaal groot en klein)	€ 217.229	€ 285.358	€ 68.129-
2	Gymnastieklokaal 't Craijenest	€ 45.792	€ 58.290	€ 12.498-
3	Sportgebouw de Valk	€ 92.898	€ 145.872	€ 52.974-
4	Exploitatie sporthal de Lockhorst	€ 59.450	€ 62.944	€ 3.494-
5	Hulpmiddelengymnastiekonderwijs	€ -	€ 15.594	€ 15.594-
6	Beleid binnensportaccommodaties	€ -	€ 9.982	€ 9.982-
7	Bijdrage t.l.v. reserves	€ 12.531	€ -	€ 12.531
totaal		€ 427.900	€ 578.040	€ 150.140-

* Betreft de inzet van de gemeente t.b.v. beleid, planning, contractafspraken en factuurafwikkeling

De binnensportaccommodaties worden niet kostendekkend verhuurd. Geconstateerd kan worden dat het niet kostendekkend aanbieden van faciliteiten aan verenigingen een vorm is van indirecte subsidiëring.

Bevindingen

Na onderzoek van de exploitatiesubsidies kunnen de volgende zaken geconstateerd worden:

- De omvang (bereik) van een vereniging of organisatie speelt geen rol in de subsidieverstrekking.
- Het huidige subsidiestelsel leidt tot uiteenlopende hoogtes van subsidiebedragen.
- De afspraken inzake het behoud en onderhoud van buitenaccommodaties van verenigingen zijn specifiek met een historische grondslag.
- De gesubsidieerde sportverenigingen maken veelal gebruik van binnensportaccommodaties van de gemeente en betalen hiervoor huur. Indien een vereniging een eigen sportaccommodatie heeft op gemeentelijke grond, wordt hiervoor ook huur in rekening gebracht.
- Doorwaterfit en MobyDick krijgen zowel een subsidie op basis van waardering als op basis van exploitatie.
- De indirecte subsidies van de exploitatiesubsidies sport zijn hoger dan de directe subsidies.
- Bij verhuur van binnensportaccommodaties is tevens sprake van indirecte subsidiëring aan sportverenigingen omdat deze niet kostendekkend worden verhuurd.

“Anders Subsidiëren”

Op basis van het toetsingskader subsidies zijn de exploitatiesubsidies sport geëvalueerd en volgen hieronder de aanbevelingen tot anders subsidiëren.

Sturen op maatschappelijke effecten

Doelgroep & doelstelling: de huidige doelgroep is zoveel mogelijk burgers stimuleren tot sport. Dit betekent dat je subsidieverstrekking is gericht op zowel senioren als jeugd. De subsidie komt ten gunste van de contributie voor beiden doelgroepen. Door de doelstelling en doelgroep breed te formuleren, is het lastig om hierop te sturen en te meten of deze behaald worden. Aanbevolen wordt om de doelgroep specifiek te kiezen en de doelstellingen t.a.v. van deze doelgroep SMART te maken. Best practices wijzen uit dat veel gemeenten kiezen om haar subsidie te richten op een specifieke doelgroep, bv. jeugd. Een subsidiebedrag per jeugdlid kan een uitgangspunt zijn.

Nut en noodzaak

- **Bereik:** het is aan te bevelen om vanuit de gemeente een minimum aantal leden als randvoorwaarde voor subsidieverstrekken te definiëren. Voor deze grens kan bijvoorbeeld **50** of **75** leden worden gehanteerd. Het prefereren van een gemeentelijk belang t.a.v. het sportbeleid kan hiervoor als motivatie worden gebruikt.
- **Draagkracht organisaties:** 2 vragen zouden onderzocht kunnen worden:

- Is een subsidie aan een organisatie / vereniging nog te legitimeren als de gemeente een substantiële rol vervult in het behoud en onderhoud van de buitenaccommodatie van deze vereniging?
- Kunnen de leden een verdere bijdrage leveren aan de exploitatie van een vereniging? B.v. als de voetballeden allemaal €1,- per jaar bijdragen is de subsidie vanuit de gemeente overbodig.

Efficiency van middelen

Het huidige subsidiestelsel is gebaseerd op een berekening o.b.v. verschillende parameters. Door het gebruik van verschillende parameters en het faciliteren van locaties voor verenigingen is de subsidie per vereniging niet evenredig. De gemeentelijke bijdrage per lid aan een vereniging ligt ruim uit één. Dit heeft ook te maken met het feit dat iedere vereniging op zich uniek is, haar eigen bereik heeft en gebruik maakt van verschillende binnen- of buitenaccommodaties. Daarnaast zijn er in het verleden specifieke afspraken gemaakt over het beheer en behoud van accommodaties.

Optisport

De gemeente heeft voor haar accommodatie “de Lockhorst” de marktpartij Optisport aangesteld om haar bronbad, zalencomplex en sporthal te exploiteren. Met deze organisatie is een contract overeengekomen tot eind 2016 (10-jaars overeenkomst). In dit contract zijn afspraken opgenomen over de:

- Exploitatie
- Tarieven voor maatschappelijk gebruik
- Gebruik van de accommodatie door verenigingen en instellingen
- Openstellingstijden
- Bedrijfsvoering de Lockhorst
- Huur, subsidie en overige afspraken met de gemeente

De accommodatie bestaat uit de volgende onderdelen, die van belang zijn voor het productaanbod:

- Wedstrijdbad van 25 x 15 meter
- Recreatiebad van 250 m²
- Uitzwembad van 25m²
- Stoom en warmtehut
- Buitenbad van 25-15 meter
- Buitenkinderbad van 45m²
- Sporthal
- Speelveld 40 x 20 meter
- Horecavoorziening
- Zonnestudio met zonnepanelen
- Verenigingsruimte
- Zonneterras en weide

In de totale accommodatie worden diverse sporten, activiteiten en diensten aangeboden.

De subsidie

De subsidie is gebaseerd op bovengenoemde overeenkomst en heeft betrekking op een subsidie voor het bronbad, de sporthal en het zalencentrum.

De gemeentelijke begroting voor Optisport in combinatie met de Lockhorst ziet er als volgt uit:

Figuur 2.5: gemeentelijke begroting Optisport

2014	bronbad	sporthal	zalencentrum	totaal
subsidie aan Optisport	€ 636.308	€ 16.129	€ 153.222	€ 805.659
exploitatie lockhorst				
huisvestingslasten gemeente	€ 416.218	€ 62.944	€ 245.692	€ 724.854
huuropbrengsten Optisport	€ 468.273-	€ 59.450-	€ 252.242-	€ 779.965-
reserve kapitaallasten	€ 6.855-	€ -	€ -	€ 6.855-
	€ 58.910-	€ 3.494	€ 6.550-	€ 61.966-
resultaat	€ 577.398	€ 19.623	€ 146.672	€ 743.693

Bevindingen

- De subsidie aan Optisport ligt tot eind 2016 contractueel vast.
- De gemeentelijke exploitatie (huurkosten i.r.t. exploitatiekosten) van het bronbad en het zalencentrum is positief.
- Meetgegevens over het gebruik van de faciliteiten zijn aanwezig bij Optisport, echter geen onderdeel van de jaarlijkse verantwoording.
- De jaarrekening van Optisport over 2011 en 2012 wijzen voor 2011 een negatief saldo uit en voor 2012 een licht positief saldo.
- De reserves van Optisport zijn negatief voor deze jaren.
- Het zalencentrum werd voorheen gebruikt door theatergroep de Lockhorst. Op dit moment wordt het voor diverse doeleinden gebruikt, inclusief een aantal culturele initiatieven (Sliedrecht Bruist, Onder ons en Sunday Jazz).

“Anders Subsidiëren”

Op basis van het toetsingskader subsidies is de subsidie aan Optisport geëvalueerd, hieronder volgende de aanbevelingen tot anders subsidiëren.

Sturen op maatschappelijke effecten

Indien de culturele functie van het zalencentrum komt te vervallen of slechts een laag % van het gebruik betreft, is het de vraag of het subsidiëren van het onderdeel zalencentrum nog past in de gemeentelijke doelstellingen.

Nut en noodzaak

Voor afloop van het contract eind 2016 is aan te bevelen om de exploitatie van de Lockhorst en de huidige functie van het pand te evalueren. Op basis van een variantenonderzoek kan bepaald worden op welke wijze het pand na 2016 kan worden geëxploiteerd en wat dit betekent voor de subsidie.

Efficiëntie van middelen

Op basis van de uitkomst van het variantenonderzoek kan een eventuele aanbesteding in de markt gezet worden. De organisatie, die bij de aanbesteding wordt geselecteerd, zal een exploitatiebegroting neerleggen die als basis dient voor een nieuwe subsidie. Deze exploitatiebegroting dient doorgevoerd te worden aan de hand van de gewenste doelstellingen en specifieke afspraken met de gemeente, uniforme normen voor kostenbegrippen en eventueel benchmarkgegevens.

Sportraad

Stichting Sportraad Sliedrecht fungeert als spreekbuis tussen de sportverenigingen in Sliedrecht en de gemeente. De belangrijkste taken die ze verricht is de adviestaak en het behartigen van de belangen van de sportverenigingen in Sliedrecht. Hiervoor verstrekt de gemeente jaarlijks een subsidie van €3.000 t.b.v. van de bedrijfsvoering (representatie, samenkomsten, drukwerk etc.) van de Stichting.

De notulen van de Sportraad worden genotuleerd door een medewerker van de gemeente (indirecte kosten gemeente).

Toetsingskader- nut en noodzaak

Aangezien zowel de gemeente als de sportverenigingen belang heeft bij de Sportraad is het een optie om de kosten van de bedrijfsvoering te delen.

Overige sportbijdragen

De gemeente levert een bijdrage aan het Samenwerkingsverband Aangepast Sporten Drechtsteden (SAD). Het doel van het SAD is om in alle deelnemende gemeenten steeds meer inwoners van de Drechtsteden met een beperking regelmatig en blijvend in beweging te krijgen in het belang van hun gezondheid en ter bevordering van de sociale integratie. Deze samenwerking is vastgelegd in een convenant, waaraan ook Sliedrecht zich heeft gecommitteerd. Voor 2014 is de deelname bijdrage voor Sliedrecht **€10.257** (o.b.v. inwonersaantal).

Daarnaast heeft de gemeente nog een budget voor schoolsporttoernooien op aanvraag van **€4.230**.

Algemeen

Cultuur is alles wat door de samenleving wordt voortgebracht. Cultuur is met zijn individuele, maatschappelijke en economische component een verbindende factor in de samenleving. Het biedt mensen de gelegenheid om individuele en collectieve gebruiken, opvattingen en ervaringen met elkaar te delen. Het maakt overeenkomsten en verschillen zichtbaar en biedt stof voor het gesprek daarover. Cultuurpolitiek houdt zich bezig met de volgende drie beleidsterreinen:

1. Cultureel erfgoed
2. Media, letteren, bibliotheken
3. Kunsten

Cultureel erfgoed laat zien waar we vandaan komen en scherpt aldus de blik op de toekomst. Onder cultureel erfgoed valt o.a. monumenten en ook immateriële zaken zoals sommige tradities. De media bieden informatie en inzichten en bieden daarmee de mogelijkheid tot meningsvorming. Onder **media** vallen pers en omroep; onder **letteren** vallen auteurs en podia (zoals festivals, maar ook uitgaven); onder **bibliotheken** vallen zowel de openbare bibliotheken als openbaar toegankelijke private collecties.

Kunst prikkelt vooral de verbeelding en schept ongekennde vergezichten die mensen kunnen inspireren en uitzicht bieden op de zin van het bestaan. Onder kunsten vallen organisaties - zoals theaters, musea en festivals - en artiesten in o.a. beeldende kunsten, muziek en theater.

Ontwikkelingen cultuursector

In de nota "*cultuur in beeld 2013*" van het ministerie van OCW ziet de minister het bestaansrecht van kunstenaars en culturele instellingen vooral in de verbinding met de samenleving. Daarom geeft zij in haar beleid prioriteit aan de maatschappelijke waarde van cultuur. Cultuur is steeds meer een onderdeel van een maatschappelijke agenda en het maatschappelijk belang van creativiteit en innovatie groeit.

Op veel terreinen kampt onze samenleving met nieuwe, complexe problemen, bijvoorbeeld rond duurzaamheid, mobiliteit, bevolkingskrimp en vergrijzing. Nieuwe problemen vragen om innovatieve oplossingen. Kunstenaars, vormgevers en architecten kunnen hier met hun verbeeldingskracht en creativiteit een belangrijke bijdrage aan leveren. Deze maatschappelijke betekenis van cultuur wordt nog niet voldoende onderkend.

Cultuur kan een grotere rol spelen bij het aanpakken van maatschappelijke opgaven. In haar beleid wil de minister de kruisbestuiving tussen cultuur en andere sectoren daarom bevorderen. Dit vraagt van de culturele en creatieve sector een open en ondernemende houding en van opdrachtgevers (de overheid en andere maatschappelijke actoren) de bereidheid om oude patronen te doorbreken en nieuwe vormen van samenwerking aan te gaan.

Financieel heeft de cultuursector de afgelopen jaren de nodige bezuinigingen moeten verduren. De financiering door het Rijk van de Culturele Basisinfrastructuur en de publieke fondsen is teruggebracht van 530 miljoen euro in de periode 2009-2012 tot 458 miljoen euro in de periode 2013-2016. De netto bijdrage aan cultuur van de gemeenten en de provincies is in de periode 2011-2013 afgenomen van 1,3 mld euro in 2011 naar 1,2 mld euro in 2013. Dit is een afname van 9%. De provincies bezuinigen het meest op cultuur (-23%) en gemeenten het minst (-4%).

Cultuur in Sliedrecht

Het cultuurbeleid in Sliedrecht heeft zich in de afgelopen decennia gevormd. Naast muziek, koren, musea, kunst, amateurische kunstbeoefening, volksfeesten enz. vindt er samenwerking plaats op

het terrein cultuurparticipatie in de Drechtsteden. De centrale ambitie¹² van de gemeente ten aanzien van cultuur is:

De gemeente vindt het van belang dat haar inwoners meedoen aan de maatschappij en zich kunnen ontplooien.

Om dit te realiseren (doelstelling¹³) wil ze voldoende voorzieningen aanbieden voor de bewoners om sociaal-culturele activiteiten te kunnen ontplooien waarbij het verenigingsleven wordt gestimuleerd activiteiten voor en door inwoners te organiseren.

Om invulling te geven aan haar centrale ambitie en doelstelling heeft de gemeente voor 2014 de volgende culturele subsidies ter beschikking gesteld.

Figuur 3.1: overzicht culturele subsidies 2014 (programma 5)

nr.	organisatie	bedrag	subsidievorm
1	Chr. Mannenkoor Sld. Ichtus	€ 681	waardering
2	Hervormd kerkkoor	€ 522	waardering
3	Soli deo gloria	€ 681	waardering
4	Smartlappenkoor "Bagger"	€ 681	waardering
5	De Stamboom	€ 2.650	waardering
6	Wilhelmus muziekkorpsen	€ 5.532	exploitatie
7	Muziekver. Crescendo	€ 54.615	exploitatie en budget
8	Stichting Sliedrecht en cultuur	€ 38.450	budget
9	Nationaal Baggermuseum	€ 11.925	budget
10	Sliedrechts museum	€ 12.915	budget
11	Bibliotheeknetwerk ZHZO	€ 386.248	budget
	totaal	€ 514.900	

De waarderingssubsidies worden toegelicht in bijlage IV.

Harmonie

Om mensen te stimuleren deel te nemen aan het in georganiseerd verband bespelen van muziekinstrumenten verstrekt de gemeente Sliedrecht subsidie aan de muziekvereniging Crescendo en het muziekkorps Wilhelmus. De subsidiënorm voor deze organisaties is:

- a. Een basisbedrag per vereniging van €635,50
- b. Een bedrag per bespeeld instrument van €17,-
- c. Een tegemoetkoming in de kosten van de dirigent(en) bedraagt 25% tot een maximum van € 1088,- per dirigent, indien deze in het bezit is, respectievelijk zijn, van tenminste het diploma orkestdirectie, afgegeven door een conservatorium of een directie-instructeur diploma, af te geven door een Nederlandse Dirigentenorganisatie of een daarmee door burgemeester en wethouders gelijk geacht diploma of opleiding.
- d. Een tegemoetkoming in de kosten van het huren van repetitieruimte bedraagt 40% tot een maximum van €181,50 per accommodatie.
- e. Een basisbedrag van €181,50 per majorettegroep.

Hieronder is nadere informatie over de subsidie en de verenigingen schematisch weergegeven.

¹² Bron: programmabegroting 2014

¹³ Bron: idem programmabegroting 2014

Figuur 3.2: gegevens muziekverenigingen

informatie over:	Wilhelmus	Crescendo
reguliere subsidie 2014	€ 5.532	€ 6.835
subsidie t.b.v. extra activiteiten	n.v.t.	€ 47.780
totaal subsidie	€ 5.532	€ 54.615
% subsidie in exploitatie	5%	34%
aantal leden	137	251
aantal jeugdleden	51	187
mnd contributie seniorlid (1-7-2012)	€ 18,00	€ 16,00
mnd contributie juniorlid (1-7-2012)	€ 11,00	€ 16,00
overige inkomsten	- optredens + kantine - supportersvereniging - oud papier en overig	- baropbrengsten - inkomsten acties - optredens

Sinds vele jaren verzorgt de muziekvereniging Crescendo het buitenschools muziekonderwijs voor Sliedrechtse leerlingen in de leeftijdsgroep 6 t/m 18 jaar. Met de muziekvereniging Crescendo bestaat hiervoor een specifieke overeenkomst (t.b.v. deze extra diensten). Op basis van de overeenkomst met Crescendo wordt in 2014 aan 80 leerlingen een plek geboden voor het volgen van buitenschools muziekonderwijs. Hiervoor is een bedrag beschikbaar gesteld van €47.780, -. Dit betreft een bijdrage per leerling van €597,- op jaarbasis. Onlangs zijn nieuwe subsidieafspraken gemaakt. Onderdeel daarvan is een bezuiniging waardoor per 2015 het subsidiebedrag wordt verlaagd naar €41.115, - voor maximaal 70 leerlingen.

Bevindingen

- Het hanteren van meerdere parameters voor de bepaling van de subsidiehoogte leidt zowel aan de gemeente zijde als de verenigingszijde tot een administratieve lastenverzwaring.
- De subsidie o.b.v. de huidige normering komt zowel ten gunste van de junioren als senioren.
- De extra subsidie voor Crescendo vloeit voort uit de ambitie van de gemeente om muziekonderwijs te stimuleren voor jongeren.
- De toegezonden jaarrekeningen en begrotingen van deze organisaties geven geen inzicht in de normstelling, die gehanteerd wordt voor de producten/ diensten die ze aanbieden.
- Voor beiden geldt dat er geen subsidie elders wordt verkregen.

Toetsingskader subsidies- sturen op maatschappelijke effecten

- Beslis nader op welke wijze de gemeente haar centrale ambitie voor deelname en ontplooiing aan de maatschappij wil waarmaken. Op welke ontplooiing wil ze zich richten, voor wie en op welke wijze wil ze dit stimuleren?
- Wil de gemeente senioren nog ondersteunen door middel van het verstrekken van subsidie? Gekozen kan worden om subsidie te verstrekken o.b.v. het aantal jeugdleden.

Toetsingskader subsidies- nut en noodzaak

- Indien de liquiditeitsbehoefte uitwijst dat een subsidie niet noodzakelijk is, overweeg dan alleen specifieke initiatieven te subsidiëren i.p.v. de exploitatie van een organisatie.
- Bepaal samen met Crescendo wat muziekonderwijs mag kosten (normstelling) en neem dan het besluit welk aandeel de gemeente hierin wil bijdragen.
- Onderzoek de mogelijkheden van subsidiëren via het Cultuurparticipatiefonds (zie toelichting hieronder)

Toetsingskader subsidies- efficiëntie van middelen

- De extra subsidie die de gemeente verstrekt aan Crescendo kan in aanmerking komen voor aanbesteding, partijen als Wilhelmus of Tobé kunnen in deze ook een goede partij zijn. Als gemeente kan door middel van aanbesteding inzicht verkregen worden in de prijs / kwaliteitsverhouding van een product of dienst.

- Bepaal samen met Crescendo wat muziekonderwijs mag kosten (normstelling) en neem dan het besluit welk aandeel de gemeente hierin wil bijdragen.
- Kies voor een subsidienorm, die leidt tot administratieve lastenverlichting.

Project kinderen maken muziek

In mei 2011 lanceerde Koningin Máxima het programma Kinderen Maken Muziek, dat als doel heeft kinderen in Nederland in groepsverband een muziekinstrument te leren spelen. Het Oranje Fonds en het Fonds voor Cultuurparticipatie selecteerden na een uitvoerige procedure 31 initiatieven die mogen deelnemen. Zij ontvangen in totaal €1.165.800,- om hun idee uit te voeren. Het programma biedt zo ruim 4.000 kinderen de kans om samen met anderen muziek te maken.

Vanaf september 2013 zijn er door het hele land weer 30 initiatieven aan de slag gegaan om kinderen in groepsverband muziekles te geven.

De komende twee jaar nemen 30 initiatieven deel aan Kinderen Maken Muziek. De maximale bijdrage voor het eerste projectjaar (schooljaar 2013/14) is €40.000,= en voor het tweede projectjaar (schooljaar 2014/15) €20.000,=. Naast deze financiële bijdragen kunnen de geselecteerde initiatieven rekenen op inhoudelijke ondersteuning door middel van uitwisselingsbijeenkomsten, individuele begeleiding en netwerkvorming.

Stichting Sliedrecht en Cultuur

De Stichting Sliedrecht en Cultuur is in het leven geroepen door de gemeente Sliedrecht. Het doel is het bevorderen van culturele activiteiten in Sliedrecht middels het verstrekken van adviezen en het verstrekken van financiële middelen. De stichting werkt met werkgroepen en deze werken weer samen met diverse culturele en maatschappelijke organisaties in Sliedrecht.

De subsidie is als volgt opgebouwd:

Figuur 3.3: subsidieoverzicht 2014 Stichting Sliedrecht en Cultuur

		begroot 2014
Straattheater	€	8.500
Sinterklaas intocht	€	6.500
Jongeren theater Elektra	€	1.500
Korenfestival	€	4.000
Amateur Muziek (Lockhorst)	€	3.000
Diversen bijdragen	€	5.250
Diverse kosten	€	3.500
Theater de Lockhorst	€	6.200
totaal	€	38.450

Bevindingen

- De gemeente heeft ervoor gekozen om het bevorderen van culturele activiteiten uit te besteden aan een Stichting.
- De stichting kent een aantal vaste werkgroepen en heeft ruimte om andere culturele activiteiten te ondersteunen en adviseren.
- De opbouw voor de werkgroepbudgetten wordt door de gemeente niet getoetst.
- Verenigingen of organisaties kunnen naast de directe subsidie van de gemeente in aanmerking komen voor een subsidie bij de Stichting (indirecte subsidie).
- De subsidie, die de Stichting verstrekt wordt veelal verstrekt per activiteit.

Toetsingskader subsidies- nut en noodzaak

Stimuleer het genereren van andere inkomsten. Voorbeelden hiervan zijn het zoeken van sponsors, speciale acties op touw zetten of entreprijzen vragen (bijdrage van winkeliers in de Sinterklaasintocht, een bijdrage van bedrijven voor het korenfestival, oliebollenverkoop).

Toetsingskader subsidies- efficiëntie van middelen

Voorkom indirecte subsidies via de Stichting, op deze wijze is de volledige subsidie aan een organisatie of vereniging inzichtelijk (hou het zuiver).

Toetsingskader subsidies- samenwerken en integratie

Gebruik de kracht van de verenigingen en organisaties om festiviteiten op touw te zetten. Door een samenwerking met de juiste partners kunnen uitgaven uitgespaard worden en kennis gedeeld worden.

Musea

De gemeente Sliedrecht heeft 2 musea, namelijk het Sliedrechts Museum en het Nationaal Baggermuseum. De Stichting Sliedrechts Museum is in 1961 ontstaan uit een particulier initiatief. Zij heeft de ambitie om op eigentijdse wijze het plaatselijk cultuurhistorische erfgoed onder de aandacht van het publiek te brengen, daar voorlichting over te geven en daarnaast belangstelling te kweken voor kunst en cultuur.

Het Baggermuseum is in 1972 opgericht met als doel de geschiedenis en de ontwikkeling van de Nederlandse baggerindustrie van het verleden tot het heden vast te leggen en aan een breed publiek tentoon te stellen. Hieronder is nadere informatie over de subsidie en de musea schematisch weergegeven.

Figuur 3.4: gegevens musea

informatie over:	Sliedrechts museum	Baggermuseum
subsidie	€ 12.915	€ 11.925
subsidie in % exploitatie	60%	7%
overige inkomsten	via donateurs + st. vrienden van museum	via donateurs + st. vrienden NBM
doelgroep	jong en oud	jong en oud
gemidd. aantal bezoekers (jaarbasis)	circa 1.600	circa 5.100
entree prijs museum	kind €1,00 en volwassen €2,00	kind €2,00 en volw. €5,00
bijdrage gemeente per bezoeker	€ 8	€ 2
locatie	eigen pand	eigen pand
andere subsidies	n.v.t.	n.v.t.
overige activiteiten	n.v.t.	commerciële activiteiten: kinderfeestjes trouwfoto's, kantine-inkomsten
personeel	o.b.v. vrijwilligers	betaalde medewerkers

Bevindingen

- De musea dienen het algemeen maatschappelijk belang.
- De doelgroep voor de musea is breed.
- Het Sliedrechts museum kan bestaan (is afhankelijk) door de subsidie van de gemeente terwijl het Nationaal Bagger Museum (NBM) voldoende eigen middelen genereert om te kunnen bestaan (onafhankelijk).
- Het NBM werkt met een professionele organisatie terwijl het Sliedrechts Museum uitsluitend werkt met vrijwilligers.
- Beiden hebben tijdelijke exposities en tentoonstellingen.
- De subsidiëring aan de musea leent zich om meerjarig te worden verleend (zie hoofdstuk 2).

Toetsingskader subsidies- sturen op maatschappelijke effecten

- Beslis nader op welke wijze de gemeente haar centrale ambitie voor deelname en ontplooiing aan de maatschappij wil waarmaken. Op welke ontplooiing wil ze zich richten, voor wie en op welke wijze wil ze dit stimuleren?
- Om de musea te stimuleren om activiteiten te ontplooiën om het aantal bezoekers te verhogen, kan de subsidie gerelateerd worden aan de activiteiten, tentoonstellingen of exposities die worden georganiseerd of gekoppeld worden aan het aantal bezoekers.

Toetsingskader subsidies- nut en noodzaak:

- Stel bij culturele instanties de eis dat ze 1st aanspraak proberen te maken op nationale subsidies en fondsen alvorens ze een aanvraag bij de gemeente indienen (in het kader van het aantonen van de liquiditeitsbehoefte van een organisatie).
- Past de subsidie aan een Nationaal Bagger Museum in het gemeentelijke beleid?
- Het NBM is niet afhankelijk van de subsidie van de gemeente en kan mogelijk aanspraak maken op een Rijkssubsidie¹⁴.
- Staat de bijdrage van de gemeente aan het Sliedrechts museum nog wel in verhouding tot de prijs die de bezoeker betaalt voor de entree? (burgerparticipatie)

Stichting Sliedrecht en Cultuur

De Stichting Sliedrecht en Cultuur is in het leven geroepen door de gemeente Sliedrecht. Het doel is het bevorderen van culturele activiteiten in Sliedrecht middels het verstrekken van adviezen en het verstrekken van financiële middelen. De stichting werkt met werkgroepen en deze werken weer samen met diverse culturele en maatschappelijke organisaties in Sliedrecht.

De subsidie is als volgt opgebouwd:

Figuur 3.5: subsidieoverzicht 2014 Stichting Sliedrecht en Cultuur

		begroot 2014
Straattheater	€	8.500
Sinterklaas intocht	€	6.500
Jongeren theater Elektra	€	1.500
Korenfestival	€	4.000
Amateur Muziek (Lockhorst)	€	3.000
Diversen bijdragen	€	5.250
Diverse kosten	€	3.500
Theater de Lockhorst	€	6.200
totaal	€	38.450

Bevindingen

- De gemeente heeft ervoor gekozen om het bevorderen van culturele activiteiten uit te besteden aan een stichting.
- De stichting kent een aantal vaste werkgroepen en heeft ruimte om andere culturele activiteiten te ondersteunen en adviseren.
- De opbouw voor de werkgroepbudgetten wordt door de gemeente niet getoetst.
- Verenigingen of organisaties kunnen naast de directe subsidie van de gemeente in aanmerking komen voor een subsidie bij de stichting (indirecte subsidie).
- De subsidie, die de Stichting verstrekt wordt veelal verstrekt per activiteit.

Toetsingskader subsidies -nut en noodzaak

Stimuleer het genereren van andere inkomsten. Voorbeelden hiervan zijn het zoeken van sponsors, speciale acties op touw zetten of entreprijzen vragen (bijdrage van winkeliers in de Sinterklaasintocht, een bijdrage van bedrijven voor het korenfestival, oliebollenverkoop).

Toetsingskader subsidies - efficiëntie van middelen

Voorkom indirecte subsidiëring via de Stichting, op deze wijze is de volledige subsidie aan een organisatie of vereniging inzichtelijk (hou het zuiver).

¹⁴ De Rijksoverheid is verantwoordelijk voor collecties die de staat beheert of in eigendom heeft. Daarnaast subsidieert het Rijk een aantal musea die een collectie beheren die van nationaal belang is.

Toetsingskader subsidies- samenwerken en integratie

Gebruik de kracht van de verenigingen en organisaties om festiviteiten op touw te zetten. Door samenwerking met de juiste partners kunnen uitgaven uitgespaard worden en kan kennis gedeeld worden.

BibliotheekNetwerk Zuid-Holland Zuidoost (ZHZO)

Bibliotheeknetwerk ZHZO is werkzaam in 13 gemeenten met in totaal 286.549 inwoners. Ze stelt zich ten doel:

- een laagdrempelige toegangspoort te zijn tot informatie en media;
- een betrouwbare partner in educatie en leesbevordering;
- een aantrekkelijk podium voor cultuurparticipatie en maatschappelijk debat.

De inzet is dat de bibliotheek een vanzelfsprekende plaats is om naar toe te gaan voor het verwerven van kennis, voor ontspanning en cultuur en om anderen te ontmoeten.

De dienstverlening bestaat uit 5 kerndiensten:

1. Uitlenen van media
2. Gelegenheid bieden tot het raadplegen van collecties en databestanden
3. Verstrekken van informatie en advies
4. Organiseren van educatieve en culturele activiteiten
5. Aanbieden van faciliteiten en ruimte voor ontmoeting en publiek debat

Het basispakket bestaat uit de diensten 1 t/m 3, aanvullend kan een gemeente dienst 4 en 5 afnemen.

Als gevolg van de bezuinigingen heeft Bibliotheeknetwerk in 2011 en 2012 de serviceniveaus aangepast. Omdat het Bibliotheeknetwerk van historie bepaald een laag subsidieniveau kent, leveren efficiency maatregelen niet de benodigde kostenbesparing op om bezuinigingen op te vangen, zelfs niet in combinatie met maatregelen om de eigen inkomsten te verhogen. Daardoor heeft iedere bezuiniging direct gevolgen voor de klant, voor de omvang en bereikbaarheid van de dienstverlening aan de inwoners van de bezuinigende gemeente en voor de werkgelegenheid in de bibliotheek. Voor Sliedrecht betekende deze bezuiniging een aanpassing van het niveau van dienstverlening en aanpassing van het aantal openingsuren¹⁵. Hieronder is de subsidie afgezet tegen het aantal leden.

Figuur 3.6: gegevens Bibliotheek Netwerk ZHZO

gegevens Bibliotheek Netwerk ZHZO	
subsidie 2014	€ 386.248
aantal jeugdleden	3032
aantal volwassen leden	2650
totaal aantal leden (jaarrek. 2012)	5682
bijdrage gemeente per lid	€ 68
lidmaatschap volwassenen	€ 44
lidmaatschap kind	gratis
subsidie in % exploitatie	77%
openingstijden	24 uur

Bevindingen

- Bibliotheekwerk is geen wettelijk taak van de gemeente
- Bibliotheekwerk is in de huidige vorm relatief duur. Per lid past de gemeente 68,- euro bij.
- Concurrentie van het internet; het internet biedt een snel, goedkoop, en bereikbaar alternatief voor het traditionele lezen en vergaren van kennis.
- De bibliotheek zal in de toekomst gehuisvest worden in de Bonkelaarstaete, dit betekent dat de gemeente het van belang vindt dat de gemeente Sliedrecht een bibliotheek behoudt.

¹⁵ Bron: Subsidieaanvraag 2013 Stichting Bibliotheeknetwerk ZHZO

- Vanwege de bezuinigingen is het dienstenaanbod minimaal, als aan de landelijke normen voldaan wil blijven worden kan er niet verder bezuinigd worden.
- De huidige huisvesting wordt meer dan kostendekkend verhuurd (+ 5.000 in 2014).

Toetsingskader subsidies- nut en noodzaak

- Staat de bijdrage van de gemeente in verhouding tot de bijdrage die de leden zelf betalen.
- Kan een bibliotheek blijven bestaan als de opmars van internetmogelijkheden groter wordt.
- Is het werken met meer vrijwilligers een mogelijkheid om de kosten voor de bibliotheek te reduceren.

Toetsingskader subsidies - samenwerken en integratie

- Een samenwerking tussen de Bibliotheek en een andere maatschappelijke organisatie bv. peuterspeelzalen gericht op voorschoolse educatie, kan het maatschappelijk belang van de bibliotheek vergroten.

Bijlage VII Jeugd en onderwijs subsidies

Algemeen

De jeugd is de basis van onze samenleving. De kwaliteit van onze samenleving, nu en in de toekomst, hangt in belangrijke mate af hoe goed het met onze jeugd gaat. Investeren in de jeugd is van vitaal belang, niet alleen voor individuele ontplooiingsmogelijkheden maar ook voor de sociale samenhang en economische ontwikkeling¹⁶.

Centrale ambitie¹⁷

De centrale ambitie van de gemeente Sliedrecht t.a.v. jeugd en onderwijs luidt:

“Iedereen moet zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen om optimaal te participeren in de maatschappij. Er is binnen Sliedrecht bijzondere aandacht voor de ontwikkeling van jeugd.”

Om dit te realiseren heeft ze de volgende doelstellingen geformuleerd:

1. Het realiseren en in stand houden van voorzieningen opdat jeugd zelf kansrijk aan haar toekomst kan bouwen.
2. Het bieden van gelijke kansen binnen het onderwijs en op de arbeidsmarkt door middel van:
 - Het faciliteren van goede voorzieningen.
 - Het bestrijden van onderwijsachterstanden.
 - Het versterken van de doorgaande lijn tussen scholen en de verbinding tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt zodat een grotere maatschappelijke zelfredzaamheid gerealiseerd kan worden.

Om invulling te geven aan haar centrale ambitie en doelstellingen stelt de gemeente voor 2014 de volgende subsidies ter beschikking voor jeugd en onderwijs.

Figuur 4.1: subsidies jeugd en onderwijs 2014

nr.	organisatie	bedrag	subsidievorm
1	Speel-o-theek De Knuffelbeer	€ 7.050	exploitatie
2	Speeltuyn de Woeste Weide	€ 20.000	exploitatie
3	Stichting open jeugdwerk	€ 246.497	budget
4	St. Kindercentra Alblasserwaard	€ 283.263	budget
	totaal	€ 556.810	

Voor bovengenoemde zaken geldt dat het geen wettelijke taak betreft.

Speel-o-theek de knuffelbeer

Stichting de knuffelbeer leent speelgoed uit aan abonnementhouders, verzorgt knutselmiddagen in vakanties voor kinderen van abonnementhouders en één keer per jaar een speelgoedbeurs. Hiervoor verleent de gemeente Sliedrecht jaarlijks een exploitatiesubsidie van €7.050.

Subsidiemcriteria:

- De gemeentelijke financiële positie moet de mogelijkheid bieden subsidie te verstrekken.
- De activiteiten moeten passen in het gemeentelijk subsidiebeleid.
- Tevens de criteria beschreven in de Algemene subsidieverordening Sliedrecht.
- Aantoonbaar maatschappelijk nut; het aantal leden moet tenminste 125 bedragen.

Subsidiemnorm:

- Huisvestings- en organisatiekosten (energie- en administratiekosten);
- 50% van de kosten van aanschaf van speelgoed op voorwaarde dat na bijtelling van de huisvestings- en organisatiekosten de €7.006,- niet wordt overschreden;

¹⁶ Bron: Herijking Jeugdbeleid Gemeente Sliedrecht, oktober 2013

¹⁷ Bron: Programmabegroting Gemeente Sliedrecht 2014

- wanneer de eigen inkomsten het maximale subsidiabele bedrag overschrijdt, zal deze overschrijding in mindering worden gebracht op het maximale subsidiebedrag.
- Het maximale subsidiebedrag zal jaarlijks worden geïndexeerd met het door de gemeente vastgestelde prijsindexcijfer.

Speel-o-theek de Knuffelbeer is gehuisvest in een multifunctioneel pand aan de Nicolaas Beetsstraat 2-6 met verschillende andere huurders. De huur die de huurders betalen dekken niet volledig de huisvestingslasten af, die de gemeente heeft aan dit pand¹⁸. Dit exploitatieverlies is voor 2014 begroot op €5.714, o.b.v. het m2 gebruik is hiervan €1.065 toe te rekenen aan de speel-o-theek. In 2014 wordt gezocht naar een goedkopere huisvesting voor de speel-o-theek.

Figuur 4.2: gegevens de Knuffelbeer

informatie over:	de Knuffelbeer
aantal leden	125
lidmaatschap	€19 per jaar
uitleenbedragen	€0,25- €2,50 per 3 weken
locatie	pand gemeente
% subsidie in expl.	68%

Bevindingen

- De Knuffelbeer is afhankelijk van de subsidie van de gemeente.
- Het aantal leden van de Knuffelbeer fluctueert op de minimumgrens voor het aantonen van het maatschappelijk nut.
- De prijzen voor uitlening van speelgoed zijn niet hoog, hetzelfde geldt voor het lidmaatschap.
- De Knuffelbeer ontvangt een indirecte subsidie van €1.065 per jaar.
- De subsidie aan de Knuffelbeer zal in 2015 komen te vervallen in het kader van STOER.

Toetsingskader- sturen op maatschappelijk effect

Past de subsidie aan een speel-o-theek daadwerkelijk in de gemeentelijke doelstellingen die gerelateerd zijn aan jeugd kansrijk aan haar toekomst laten werken? Speelgoed is natuurlijk van belang voor de ontwikkeling van kinderen, maar voor de ontwikkeling van kinderen zijn meer zaken van belang.

Toetsingskader- nut en noodzaak

Het aantal leden schommelt bijna onder het maatschappelijk nut, is het van belang om deze subsidie in stand te houden?

Stichting Natuurspeeltuin Sliedrecht de Woeste Weide

In het Burgemeester Feitsmapark is een natuurspeelplaats aangelegd. De Stichting Natuurspeelplaats de Woeste Weide wil kinderen en volwassenen een veilige speelplek bieden. De Woeste Weide is het gehele jaar open tijdens de openingstijden van de kinderboerderij. Tijdens de zomertijd is de speeltuin ook op speciale tijden geopend met toezicht. De Woeste Weide dient ook de andere onderdelen van het park. Ze vormt als het ware één geheel met de rest van het park (kinderboerderij en NME centrum). Daarnaast zijn er ook het hele jaar door activiteiten die ook in de Woeste Weide plaatsvinden, zoals lampionnenoptocht, herfstspeurtochten etc.

Subsidie

De budgetsubsidie die de Woeste Weide ontvangt van de gemeente bedraagt €20.000, -. Deze subsidie wordt aangewend om het jaarlijkse onderhoud aan de speeltuin te verrichten en om toezichthouders in te zetten op de woensdag, vrijdagmiddag en op zaterdagen in de vakanties. Het toezicht en onderhoud wordt verricht door vrijwilligers. Soms worden professionele timmerlui ingezet voor de specifieke klussen. De vrijwilligers krijgen wel een kleine vergoeding voor hun inzet.

¹⁸ Zie portfolio Nicolaas Beetsstraat 2-6 van de Vastgoedrapportage.

Bevindingen

- De speeltuin is toegankelijk voor iedereen in Sliedrecht en daarbuiten.
- Voor het gebruik van de speeltuin wordt geen entreegeld gevraagd.
- Het eigen vermogen v/d Woeste Weide op 31-12-2012 bedroeg circa €20.000.
- Voor de activiteiten, die georganiseerd worden door de stichting wordt ook geen eigen bijdrage gevraagd.
- STOER heeft geresulteerd in een bezuinigingstaakstelling van €5.000 vanaf 2015.

Toetsingskader subsidies- nut en noodzaak

1. Is het de verantwoording van de speeltuin om toezicht te houden op de kinderen?
2. Is een subsidie gebaseerd op een tegemoetkoming in kosten voor vrijwilligers wenselijk?

Stichting open jeugdwerk (SOJS)

De doelstelling van de Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht (SOJS) is "het in stand houden en ontwikkelen van het geheel van werkvormen, voorzieningen en structuren, die zijn gericht op de educatieve, sociale en (re)creatieve ontwikkeling van jongeren, om hen later in staat te stellen een eigen bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de samenleving".

SOJS wil dit doel bereiken door het organiseren van (re)creatieve, sociale, en educatieve activiteiten, die de mogelijkheden van sociaal contact met leeftijdgenoten vergroten. Essentieel hierbij is het stimuleren en ontwikkelen van het vertrouwen in eigen kunnen, het ontwikkelen van competenties, door zelfwerkzaamheid en het verantwoordelijkheidsgevoel binnen de groep van de deelnemers en daar buiten te stimuleren. Op het gebied van het jongeren centrum Elektra maar ook op het gebied van ambulante jongerenwerk. De activiteiten worden vraaggericht ontwikkeld en zijn dus afgestemd op de specifieke behoeften van jongeren. SOJS richt zich primair op alle jongeren tussen de 16 en 26 jaar. In de praktijk is de doelgroep al verruimd naar 12 t/m 26 jaar¹⁹.

Subsidie SOJS

SOJS ontvangt jaarlijks een subsidie van de gemeente Sliedrecht. Aan de subsidie zijn 6 hoofdfuncties gekoppeld waaraan activiteiten zijn gekoppeld die de Stichting uitvoert.

Het gaat hier om de volgende functies, met bijbehorende subsidiebedragen:

Figuur 4.3: uitsplitsing subsidie SOJS

nr	functies	Bedrag 2014
1	ambulant werk, waaronder buurtbeheer en meidenwerk	€ 55.206
2	organisatie educatieve activiteiten	€ 38.034
3	programmering podium	€ 54.685
4	informatievoorziening	€ 400
5	organisatie van sport,- en recreatieve activiteiten	€ 36.518
6	aanbieden van ruimte	€ 10.367
	overhead: organisatie /beleid en externe contacten	€ 28.787
	totaal	€223.997

* De overhead is voor de subsidie niet verdeeld naar de hoofdfuncties.

Bovenstaande functies zijn niet goed meetbaar. Zoals is opgenomen in het onderzoek naar de doelmatigheid van subsidies worden de prestaties van SOJS in 2014 verder uitgewerkt. In 2013 heeft 18% van de jongeren Electra weleens bezocht, dit zijn circa 600 jongeren. SOJS heeft in 2014 3 fte die zich inzetten voor het jeugd en jongerenwerk. Hieronder zijn de gemeentelijke bijdragen aan Electra schematisch weergegeven.

¹⁹ Bron: werkplan SOJS 2014

Figuur 4.4.: gegevens SOJS

SOJS	bedrag 2014	bereik jongeren	soort subsidie	bijdrage gemeente per jongere	gemeente subsidie in % exploitatie
<u>subsidie</u>					
Algemeen	€ 223.997	600	budget activiteiten activiteiten	€ 373	65%
Knots	€ 21.500				
Oud en nieuw	€ 1.000				
subtotaal	€ 246.497				
<u>indirecte subsidie</u>					
Cultuursubsidie (via st. Sl en C.)	€ 1.000		activiteiten		
totaal subsidies	€ 247.497				
<u>extra uitgaven gemeente</u>					
- combinatiefunctionaris	€ 56.573				
- onderhoud pand SOJS	€ 38.201				
- huurinkomsten pand SOJS	€ 37.715-				
totaal subsidie + uitgaven	€ 304.556				

Huisvesting

In het pand van SOJS zitten:

- Het jongerencentrum Elektra, waar er een grote diversiteit aan jongerenactiviteiten plaatsvindt. Doordeweeks worden diverse workshops georganiseerd met dans, muziek en creativiteit.
- Een PlayStation ruimte voor tafelvoetballen of gamen.
- Een fitnesszaal waar jongeren vanaf 14 jaar kunnen fitnessen voor 10 euro per maand.
- Een repetitieruimte voor muziekbands tot 26 jaar.
- Een eetcafé.
- Een gratis bioscoop.
- Poppodium Elektra en het Sportcafé, waar jongeren in het weekend terecht kunnen.

Wekelijks worden in de wijken sportactiviteiten georganiseerd en tijdens de schoolvakanties vinden er tal van activiteiten plaats zoals voetbaltoernooien, skate-wedstrijden en uitstapjes naar diverse evenementen en pretparken. Ook organiseert SOJS in de zomervakantie de jaarlijkse kinderactiviteitenweek “Knots”. Een week lang kunnen kinderen van 6 t/m 12 jaar, begeleid door 100 vrijwilligers, o.a. hutten bouwen en knutselen.

Reserves SOJS

SOJS heeft om de risico's in haar bedrijfsvoering af te dekken de volgende reserves en voorzieningen gevormd: bestemmingsreserves voor divers apparatuur en installaties, voorzieningen voor cursussen, het huttendorp en ambulante werk, een activiteitenreserve en een egaliseringsreserve.

De hoogte van de reserves en voorzieningen worden voor 31-12-2013 begroot op circa €180.000²⁰.

Bevindingen

- De centrale ambitie met doelstelling geformuleerd voor jeugd en jongerenwerk is niet resultaatgericht. Vragen als voor wie, wat is kansrijk aan de toekomst werken en op welke wijze wil de gemeente dit bewerkstelligen, staan hierbij centraal.
- De doelgroep van SOJS ligt tussen de 16 en 26 jaar. Het CJG gaat uit van jongere tot 23 jaar.
- SOJS biedt een breed scala van diensten en activiteiten aan, de vraag is of deze breedte noodzakelijk is.
- De prijzen van eten en drinken zijn niet marktconform.
- Duidelijke prestatieafspraken zijn niet gemaakt in de subsidieovereenkomst²¹.

²⁰ Bron: Werkplan 2014 SOJS

- Het bereik van Elektra kan nog worden verhoogd.
- De outputgegevens van de functies zijn lastig te meten.
- De norm voor reservevorming uit de subsidieverordening is lastig toepasbaar dit vanwege de hoge bestemmingsreserves.
- De locatiekosten van Elektra zijn nagenoeg kostendekkend.
- Jeugd- en jongerenwerk is geen wettelijke taak van de gemeente, de invulling hiervan is per gemeente verschillend.

Toetsingskader subsidies- sturen op maatschappelijke effecten

- Maak je maatschappelijk effect met bijbehorende doelstellingen SMART. Bepaal wat je verstaat onder de jeugd kansrijk aan de toekomst te laten werken en waar de gemeente zich op wil richten om dit te verwezenlijken. E.e.a. wordt al opgepakt in 2014 o.b.v. het rekenkamer rapport naar de effectiviteit van subsidies.
- Bepaal de doelgroep specifiek, die beoogd wordt in de gemeentelijke doelstellingen.

Toetsingskader subsidies- nut en noodzaak

- Bepaal welke producten de gemeente wil afnemen van SJOS, sluit hierbij aan bij landelijke ontwikkeling rond jeugdwerk en welke producten niet meer.
- Is het aanbieden van sport, een poppodium, een bioscoop en eetcafé echt noodzakelijk om jongeren te bereiken, een afgeslankt productenaanbod kan hetzelfde resultaat bieden.
- SJOS verzoeken de producten poppodium, bioscoop en eetcafé kostendekkend te maken zodat de subsidiëring is gericht op de hoofdfuncties van jeugd en jongerenwerk.
- Verricht onderzoek naar het vraag en aanbod van SJOS t.a.v. de producten, activiteiten en openingstijden.

Toetsingskader subsidies- sturen en beheersen

- Investeer in het vastleggen van outputgegevens.
- Maak duidelijke en meetbare prestatieafspraken in de subsidieovereenkomst.
- Evalueer de resultaten (output) tussentijds.

Toetsingskader subsidies- efficiëntie van middelen

- Stel op basis van benchmarking de normering van de educatieve, sportieve en recreatieve activiteitenbudgetten vast.
- Licht de bedrijfsvoering periodiek door om normen en prijzen t.a.v. de diensten en activiteiten scherp te krijgen.
- Bepaal een norm voor basisformatie op basis van het aantal jongeren in het gebied en een normbudget voor de activiteiten gekoppeld aan het aantal te bereiken jongeren.

Toetsingskader subsidies- samenwerken en integratie

- Stimuleer dat jongeren sport en cultuur bij sport- en cultuurverenigingen gaan afnemen door subsidiëring van deze activiteiten te beëindigen.
- Bevorder marktwerking: dit betekent dat de prijzen van drankjes en eten op het niveau komen te liggen van andere horecagelegenheden in Sliedrecht.

Stichting Kindercentra Alblasserwaard (SKA)

Stichting Kindercentra Alblasserwaard heeft verschillende peuterspeelzalen in de gemeenten Giesselanden en Sliedrecht. De peuterspeelzaal is toegankelijk voor kinderen van 2 tot 4 jaar. SKA beschikt vanaf 1 oktober 2013 over 5 peuterspeelzalen in Sliedrecht. Iedere peuterspeelzaallocatie heeft 60 kindplaatsen. Onder een kindplaats wordt verstaan de plaatsingscapaciteit die nodig is om een kind gedurende een jaar 10 dagdelen per week opvang te bieden. Peuters kunnen twee dagdelen per week komen spelen. Er wordt gewerkt in vaste combinaties van peutergroepen met twee gediplomeerde pedagogisch medewerkers. De groepen bestaan uit 16 peuters.

²¹ Nota Herijking Jeugdbeleid

In Sliedrecht maakt circa 68% van de peuters gebruik van een peuterspeelzaal of een kinderdagverblijf. Via peuterspeelzalen en kinderdagverblijven wil de gemeente peuters goed voorbereiden op de basisschool. Op dit moment bestaat er een wachtlijst voor de peuterspeelzalen in Sliedrecht. Op de woensdag- en vrijdagmiddag worden nog geen dagdelen aangeboden, omdat er geen vraag is naar deze tijden. Daarnaast wordt er op de peuterspeelzaal voor- en vroegschoolse educatie aangeboden (VVE), dit betreft een wettelijke taak van de gemeente.

Het beoogde maatschappelijke doel van peuterspeelzaalwerk is:

Het stimuleren en bevorderen van de creatieve, motorische, educatieve en sociale ontwikkeling van kinderen.

Voor VVE geldt: dat kinderen met een taalachterstand worden voorbereid op het basisonderwijs.

Subsidienorm

De subsidie van SKA is een budgetsubsidie, waarvan de hoogte is afgestemd op de bedrijfsvoering van de organisatie. In oktober 2013 is de peuterspeelzaal bij de Hand gefuseerd met SKA, voorheen werd deze subsidie afzonderlijk verantwoord. Hieronder zijn een aantal kerncijfers weergegeven van de subsidie:

Figuur 4.5: gegevens subsidie SKA

Peuterspeelzalen	subsidie 2014	aantal kindplaatsen	eigen bijdrage ouder per jaar	% subsidie in exploitatie subsidieontv.	bijdrage gemeente per kindplaats	totaal prijs per kindplaats
Peuterspeelzalen SKA (regulier)	€ 283.263	236	€ 588	70%	€ 1.200	€ 1.788
VVE peuterspeelzalen SKA	€ 181.894	60	n.v.t.	100%	€ 3.032	€ 3.032
totaal	465.157	296				

Ontwikkeling harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk

Sliedrecht streeft ernaar om per 1 januari 2015 het peuterspeelzaalwerk te harmoniseren met de kinderopvang. Wettelijk gezien is de ingangsdatum voor deze harmonisering 1 januari 2016. Het doel is het gelijktrekken van alle wettelijke regels, eisen en de financiering van de beide vormen van opvang. Door peuterspeelzalen als kinderopvang te registreren hoeft alleen subsidie beschikbaar te blijven voor ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag, dit is op dit moment in Sliedrecht gemiddeld ongeveer 40% van de ouders. Dit zou eventueel kunnen leiden tot een extra bezuiniging. Onderzocht zal worden wat voor invloed deze ontwikkeling heeft op het te hanteren gemiddelde uurtarief voor peuterspeelzaalwerk, aangezien de CAO voor peuterspeelzaalwerk hoger ligt als de CAO voor kinderopvang. Omdat niet zeker is of het Rijk haar kinderopvangtoeslag blijft hanteren (en niet verschuift naar de gemeente) en het gemiddelde uurtarief nog nader onderzocht dient te worden kan de hoogte van een eventuele bezuiniging nog niet ingeschat worden.

Bevindingen

- Landelijk gezien is het een trend om fors te bezuinigen op peuterspeelzaalwerk.
- Het maatschappelijke effect van peuterspeelzaalwerk is lastig meetbaar, voor de resultaten op peuterspeelzaalwerk moet gesteund worden op landelijke studies.
- Voor SKA geldt dat de vraag naar kindplaatsen groter is als het aanbod.
- Uitbreiding van het aanbod op de geliefde dagdelen leidt tot een evenredige verhoging van de exploitatie qua locatie en personeel, alleen de overheadkosten zouden gedeeld kunnen worden.
- De gemeente bekostigt de reguliere peuterspeelzaalplaatsen voor 2/3 deel en de ouder voor 1/3 deel.
- SKA is afhankelijk van de gemeentelijke subsidie om voort te bestaan.
- De VVE middelen worden niet per kindplaats toegekend, de algemene VVE activiteiten worden ook aan kinderen aangeboden zonder taalachterstand echter kinderen met een indicatie worden specifiek begeleid.

Toetsingskader subsidies- sturen op maatschappelijk effecten

Voer een resultaatmeting voor VVE in om te kijken of de huidige methoden het beoogde maatschappelijke effect hebben bereikt.

Toetsingskader subsidies- nut en noodzaak

In het kader van de komende bezuinigingen is het de vraag of de gemeente een substantiële bijdrage wil blijven leveren aan het peuterspeelzaalwerk. De wettelijke verplichting om peuterspeelzaalwerk te harmoniseren met kinderopvang gaat leiden tot een andere wijze van subsidie verstrekken.

Toetsingskader subsidies- sturen en beheersen

Maak duidelijke en meetbare product- en resultaatafspraken t.a.v. van de VVE middelen en evalueer deze tussentijds.

Toetsingskader subsidies- efficiëntie van middelen

Met de komst van de harmonisatie zal een vastgesteld uurtarief voor peuterspeelzaalwerk worden bepaald. Dit uurtarief zal gehanteerd worden om de subsidie per kind te bepalen o.b.v. de afname van het aantal uren peuterspeelzaalwerk. De subsidie volgt als het ware het kind.

Toetsingskader subsidies- samenwerken en integratie

Een samenwerking tussen de Bibliotheek en SKA ten behoeve van VVE kan nader onderzocht worden. Het bereik van de bibliotheek wordt hiermee verhoogd en de bibliotheek kan een maatschappelijke bijdrage leveren aan het terugdringen van taalachterstand.

Bijlage VIII Zorg en welzijn subsidies

Algemeen

Sinds begin jaren negentig is het gebruikelijk om te spreken over de sector *zorg en welzijn*. In deze branche gaat het om ondersteuning en activering van mensen die om een persoons-, groeps- of buurtgebonden reden dat nodig hebben. De sector onderscheidt zich van de gezondheidszorg waar genezing en behandeling centraal staan en van de educatie waar het leren leren centraal staat. In zorg en welzijn gaat het om bevorderen van het zelf organiserend vermogen van mensen, om versterken van sociale competenties en sociaal kapitaal²².

Centrale ambitie

De centrale ambitie van de gemeente Sliedrecht t.a.v. zorg en welzijn luidt ²³:

“We zetten ons in voor het bevorderen van de maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid van kwetsbare mensen die ondersteuning nodig hebben. Ook maken we werk van gezondheidsbevordering en gezondheidsbescherming.”

Om dit te realiseren heeft ze de volgende doelstellingen geformuleerd:

1. Bevordering van maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid van kwetsbare burgers die ondersteuning behoeven.
2. Door preventie, een wijkgerichte aanpak en integrale benadering wordt de gezondheid bevorderd en beschermd.

Om invulling te geven aan haar centrale ambitie en doelstellingen stelt de gemeente voor 2014 de volgende subsidies ter beschikking voor zorg en welzijn.

Figuur 5.1: subsidies zorg en welzijn

nr.	organisatie	subsidiebedrag	subsidievorm
1	Volksdansgroep Talima	€ 1.050	waardering
2	EHBO	€ 595	waardering
3	Klaverjasvereniging De Vijfkaart	€ 250	waardering
4	Diaconaal Maatsch. Werk	€ 23.568	budget
5	Rivas zorggroep	€ 476.778	budget
6	St. Slachtofferhulp	€ 5.240	budget
7	Vluchtelingen en inburgeringsorg.	€ 16.169	budget
8	Homestart	€ 45.965	budget
8	St. Welzijnswerk Sliedrecht	€ 523.315	budget
	totaal	€ 1.092.930	

De waarderingssubsidies worden toegelicht in het bijlage IV waarderingssubsidies.

Diaconaal Maatschappelijk werk

De Stichting Diaconaal Maatschappelijk werk Alblasserwaard en Vijfheerenlanden (DMW A&V) is opgericht door een aantal diaconieën uit de regio. Zij signaleerden een grote behoefte aan christelijke (reformatische) hulpverlening. Het DMW A&V staat ten dienste van iedere inwoner uit de regio, vanuit de Bijbelse opdracht tot naastenliefde²⁴.

Kerntaken

Het maatschappelijk werk richt zich op de versterking van de sociale zelfredzaamheid van mensen met psychische problemen zoals:

- relatie en opvoedingsproblemen

²² Bron: Kenniscentrum Sociale Innovatie

²³ Bron: Programmabegroting Gemeente Sliedrecht 2014

²⁴ Bron: DMW A&V activiteitenplan 2013

- psychische problemen
- psychosociale problemen
- seksuele problemen
- verwerkingsproblemen

Subsidie

De Stichting vraagt jaarlijks een subsidie bij de gemeente aan gerelateerd aan de kostenbegroting in relatie tot het aantal hulpvragen uit de gemeente Sliedrecht. 6 gemeenten uit de regio ondersteunen DMW A&V met een subsidie, waarvan Sliedrecht het grootste aandeel inlegt vanwege het feit dat in de afgelopen jaren de meeste hulpvragen (24% van het totaal) uit Sliedrecht voort kwamen.

De organisatie wordt naast de subsidie als volgt gefinancierd.

Figuur 5.2: financiering DMW A&V

financiering DMW A&V (begroting 2014)	
subsidies	42%
bijdragen kerken	42%
giften particulieren	10%
overige baten	6%

Bevindingen

- Vanuit Sliedrecht is de hulpvraag naar diaconaal maatschappelijk werk aanwezig.
- De subsidieaanvraag is gerelateerd aan het aantal hulpvragen in verhouding tot de begroting van DMW A&V.
- DMW A&V is afhankelijk van de subsidies van gemeenten om in deze vorm voort te bestaan en het aantal hulpvragen te bedienen.
- Uit de stukken blijkt niet of in iedere hulpvraag kan worden voorzien.
- De maatschappelijk werkers zijn HBO gediplomeerd.
- Het betreft een ander product als algemeen maatschappelijk werk.
- DMW A&V sluit zich niet aan bij netwerkbijeenkomsten.

Toetsingskader subsidies -efficiëntie van middelen

- Bepaal of je een goede prijs betaalt voor de product of dienst, is er een norm, hoe ligt de prijs in verhouding tot andere aanbieders (benchmarken).
- Een mogelijkheid zou kunnen zijn om zowel maatschappelijk als diaconaal maatschappelijk werk bij één partij onder te brengen (bv. Rivas). Deze diensten kunnen in aanmerking komen voor inkoop en aanbesteding. Een subsidie aan één partij geeft voordelen op het gebied van de subsidie verstrekken, het aantal aanspreekpunten en één uniforme manier van werken en tussentijdse sturing op resultaatafspraken.

Rivas

Rivas Zorggroep richt zich als het gaat om de kwetsbaren binnen de gemeente op twee maatschappelijke resultaten nl: zelfredzaamheid en gezondheid. De gemeente subsidieert Rivas Zorggroep o.a. voor de preventieve inzet van opvoedingondersteuning. Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) speelt hierbij een centrale rol. Onderdeel van het CJG zijn onder andere het consultatiebureau, (school) maatschappelijk werk, pedagogisch adviseurs, prenatale voorlichting en thuisbegeleiding.

In de ontwikkelingen rond de decentralisatie van jeugdzorg staan de volgende termen centraal: zelfredzaamheid en wrap around care. Dit houdt in dat informele zorg en formele zorg wordt gecombineerd met één centrale persoon, die expert is van het gewone leven. Er wordt optimaal gebruik gemaakt van de krachten van de samenleving: er wordt specialistische hulp ingeschakeld waar nodig, er wordt gebruik gemaakt van natuurlijke (sociale)steunbronnen, het team werkt samen vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het gehele plan.

Kenmerken hiervan zijn:

1. Burger dient eigen verantwoordelijkheid te nemen.
2. Zorg dichterbij de burger, waarbij de burger regie over eigen hulpverleningsproces.
3. Onderwijs, kinderopvang en zorg zijn verbonden.

In het kort gezegd: De eigen kracht van het gezin staat centraal. Buiten het gezin om wordt geen actie ondernomen. Men gaat uit van een vraaggestuurde en thuisnabije hulpverlening.

Rivas Zorggroep zet zich vanaf 2014 in op drie niveaus van opvoedingondersteuning nl:

- Lichte opvoedondersteuning; het gaat hierbij om tijdelijke of zelfs eenmalige ondersteuning. Een bewoner kan door wat voor omstandigheden dan ook voor een keer of korte tijd lichte ondersteuning nodig hebben.
- Reguliere opvoedondersteuning; het gaat hierbij om een periode (traject) van ondersteuning. Deze vorm van aanbod behelst een langere periode van ondersteuning die wel afgebakend is.
- Zware opvoedondersteuning; het gaat hierbij om ondersteuning die gericht is op multi-problematiek en is onder te verdelen in twee soorten a) langdurige ondersteuning en b) terugkerende ondersteuning. Het betreft bewoners die het niet zelfstandig kunnen of regelmatig een terugslag krijgen.

Vanaf 2014 wordt dit onderscheid van opvoedondersteuning gehanteerd binnen het CJG. Voor 2014 hanteerde het CJG een ander onderscheid in werkvormen. In de begroting zijn de oude werkvormen nog gehanteerd:

Figuur 5.3: subsidie 2014 Rivas

	subsidie 2014	wettelijke taak	geoormerkte middelen
Schoolmaatschappelijk werk	€ 42.878	nvt	nvt
Algemeen maatschappelijke dienstverlening	€ 242.233	nvt	nvt
Digitaal opvoeddossier	€ 47.000	€ 47.000	nvt
<u>Centrum voor Jeugd en Gezin:</u>			
Maatwerk JGZ 0-4 jarigen	€ 25.960	nvt	nvt
Prenatale voorlichting	€ 9.406	€ 9.406	€ 9.406
Zorg voor Jeugd	€ 10.000	€ 10.000	nvt
Coördinatie en inloopfunctie	€ 52.500	nvt	nvt
Website CJG	€ 10.000	nvt	nvt
Stevig ouderschap	€ 36.801	€ 36.801	nvt
	€ 476.778	€ 103.207	€ 9.406

Op basis van productafspraken zijn werkuren ingeschat en genormeerde uurtarieven. De subsidie van Rivas is dus opgebouwd op basis van een schatting van de werkuren x vastgestelde tarieven, het aantal producten en diensten ligt hieraan ten grondslag.

Bevindingen

- De subsidie aan Rivas kan in aanmerking komen voor inkoop en aanbesteding.
- Rivas is in haar subsidie vrij om te schuiven binnen producten, op basis van de vraag naar een product kan ze invulling geven aan haar dienstverlening mits het past binnen de totale subsidiesom.
- Voor Rivas geldt dat de wettelijke taak grotendeels gefinancierd worden met ongeoormerkte Rijksmiddelen, dit betekent dat een bezuiniging hierop plaats kan vinden mits wel invulling is gegeven aan het uitvoeren van de wettelijke taken. Gezien de ontwikkelingen op het gebied van de decentralisatie van jeugdzorg per 2015 is het niet wenselijk om het contract met Rivas te wijzigen.
- Het centrum voor Jeugd en Gezin is gehuisvest in de Nicolaas Beetstraat 2-6, de huur is niet kostendekkend, dit betekent een indirecte subsidie voor Rivas (zie bijlage III)
- Rivas is in het kader van de doelmatigheid van subsidies (rapport Rekenkamer) recentelijk doorgelicht.

Toetsingskader subsidies- efficiency van middelen

- Zet het contract van Rivas in de markt en kom door middel van inkoop en aanbesteding tot een inzichtelijke prijs/kwaliteitsverhouding per product.
- Laat in het contract van Rivas het aanbod van diaconaal maatschappelijk werk expliciet opnemen.

Stichting Slachtofferhulp Nederland Regio Zuidwest

Slachtofferhulp Nederland is een landelijke organisatie en omvat 6 regio's. Slachtofferhulp Nederland levert vanuit haar specifieke deskundigheid een bijdrage aan het gemeentelijke veiligheidsbeleid door te participeren in de Veiligheidshuizen, het Arrondissementaal Justitieel Beraad en in de PSHOR organisatie. De kerntaken van Slachtofferhulp zijn:

1. De hulpverlening aan slachtoffers van delicten en verkeersongelukken
2. Preventie
3. Belangenbehartiging
4. Ontwikkeling en innovatie
5. Middelenwerving

De subsidie is gebaseerd op een bedrag per inwoner van circa €0,215 voor 2013, de totale subsidie bedraagt €5.173, -. Het is niet wenselijk om deze taken als gemeente zelf te gaan verrichten omdat deze organisatie zich gespecialiseerd heeft op het onderwerp slachtofferhulp. De subsidie fungeert als verzekering; als slachtofferhulp nodig dient te zijn dan kan een burger hiervan kosteloos gebruik maken.

VluchtelingenWerk Zuidvleugel

VluchtelingenWerk Zuidvleugel (VWZV) voert in opdracht van de gemeente de wettelijke taak uit "huisvesten van asielzoekers" (vergunninghouders). Deze doelgroep kan voor advies en ondersteuning een beroep doen op VWZV. De taken die zij uitvoeren zijn:

- Juridische begeleiding tijdens de procedure om asiel te verkrijgen (begroot 2013: 2 cliënten);
- Begeleiding bij gezinshereniging (gaat om asielgerechtigden, begroot 2013: 2 cliënten);
- Coaching vestiging (eerste opvang) voor asielgerechtigden (begroot 2013: 6 cliënten);
- Het onderhouden en aanbieden van een spreekuur- en inloopfunctie voor de doelgroep (circa 350 vragen).

Hiervoor ontvangen zij een subsidie van €16.169, -, gebaseerd op een kostprijs per product/dienst verrekend met het aantal begrote producten of diensten. De organisatie bevindt zich in Dordrecht en biedt regionaal haar diensten aan.

Toetsingskader subsidies-samenwerken en integratie

Aangezien het een afzonderlijke expertise vereist om asielzoekers te begeleiden, is het lastig om deze taken bij een andere welzijnsorganisatie in Sliedrecht onder te brengen zoals bv. bij SWS of Homestart. De vraag is dan ook of deze organisaties deze diensten goedkoper zouden kunnen aanbieden. Een overweging zou kunnen zijn om de inloopfunctie in Sliedrecht te organiseren bij bv. het Wmo-loket, zodat de asielzoekers direct in Sliedrecht terecht kunnen.

Home Start

Homestart is een programma dat ondersteuning, praktische hulp en vriendschap biedt aan ouders met jonge kinderen. Het wordt ondersteund door drie organisaties te weten, Humanitas, PJ Partners en het expertisecentrum Jeugd, Samenleving en Opvoeding (JSO). Home Start biedt opvoedingsondersteuning thuis, veelal als aanvulling op professionele hulp. Deze ondersteuning wordt aangeboden door een aantal vrijwilligers dat werkt onder leiding van een professionele coördinator. Omdat het project zich richt op gezinnen met jonge kinderen (t/m 6 jaar) valt het binnen de doelstellingen van opvoedondersteuning zoals gesteld in de Wet op de Jeugdzorg. Door het laagdrempelige karakter en de flexibele inzet past Home Start binnen een preventief jeugdbeleid.

De beoogde resultaten zijn:

- Het ondersteunen van 20-25 gezinnen, waarvan 4-8 gezinnen van allochtone afkomst.
- Het werven en trainen van 15-20 vrijwilligers.
- Begeleiding en registratie van de ondersteuningstrajecten.
- Participeren en actief bijdragen aan de relevante netwerken rond opvoedingsondersteuning CJG: verwijzen naar relevante hulpverlening, deelname aan relevante overleggen en presentatie van het programma aan samenwerkingspartners.

De beoogde resultaten zijn gerelateerd aan de aanstelling van de Home-Start coördinator voor 16 uur per week, 0,45fte.

Bevindingen

- Er zijn duidelijke resultaatafspraken gemaakt over de te behalen doelstellingen t.a.v. de gesubsidieerde activiteit.
- Het uiteindelijke maatschappelijke effect van de subsidie is niet specifiek benoemd. De subsidie dient een pedagogisch doel maar wat is hiervan het effect?
- Hoe verhoudt deze hulp zich t.o.v. de diensten van het consultatiebureau?
- Het is niet duidelijk hoeveel gezinnen er jaarlijks vraag hebben naar deze hulpverlening.
- De subsidie is opgebouwd op basis van een raming van de bedrijfsvoering.
- De bekostiging vindt volledig plaats door de gemeente ad **€45.965**. Ouders betalen geen eigen bijdrage.

Toetsingskader subsidies- sturen op maatschappelijke effecten

Beschrijf het maatschappelijk effect van deze subsidie SMART en verwerk dit in de centrale ambitie van de gemeente en doelstellingen.

Toetsingskader subsidies- nut en noodzaak

Maak vraag en aanbod inzichtelijk.

Toetsingskader subsidies- efficiëntie van middelen

Via benchmarking kunnen de geraamde uitgaven voor homestart getoetst worden

Stichting Welzijnswerk Sliedrecht (SWS)

SWS heeft oog voor de kwetsbare burgers en ouderen in Sliedrecht. Zij wil bevorderen dat deze burgers kunnen deelnemen aan maatschappelijke verbanden en wil een sociaal isolement voorkomen. De stichting wil de zelfredzaamheid van de kwetsbare burger bevorderen en maatschappelijke inzet en betrokkenheid door de burgers (civil society) stimuleren.

Missie SWS

De stichting profileert zich als een professionele organisatie die op integere wijze omgaat met de kwetsbare burger in Sliedrecht en hem/haar centraal stelt. Zij geeft de kwetsbare burger tools in handen om de mate van zelfredzaamheid te verhogen. Zij heeft de juiste kennis in huis om te informeren en adviseren en indien nodig door te verwijzen. Zij streeft naar 100% betrouwbaarheid in al haar handelingen en verliest het welzijn van de kwetsbare burger geen moment uit het oog.

De doelgroep, die SWS beoogt te bereiken zijn:

- Kwetsbare mensen: mensen met een fysieke of sociale beperking, chronische ziekten, mensen met een psychische of psychosociale aandoening.
- Vrijwilligers
- Mantelzorgers
- Ouderen met een beperking

Sinds 2012 heeft SWS haar werkzaamheden onderverdeeld in werkvelden of clusters, te weten:

1. Activiteiten en diensten waaronder:
 - beweegactiviteiten (yoga, stijldansen, pilates, fitness), educatieve activiteiten (computerles, zangkoor, toneel, schilderen en tekenen), culturele activiteiten (bingo, biljart, kaarten, bloemschikken) en diensten (maaltijden, boodschappendienst, pedicure, klussendienst, belastingservice).
 - Sociale samenhang: implementeren Sociale buurtteams, organiseren training Sociaal netwerk en het ondersteunen en faciliteren van burgerinitiatieven.
2. Vrijwilligerspunt: informatie en advies, organisaties tools aanreiken voor hun vrijwilligersbeleid, matchen van vraag en aanbod, maatschappelijke beursvloer (avond organiseren voor vraag en aanbod) en late summer fair voor de vrijwilligers.
3. Sociaal juridische dienstverlening: geven van informatie en advies en hulp bij thuisadministratie.
4. Zorg en ondersteuning waaronder:
 - Mantelzorgpunt: individuele mantelzorgondersteuning, verzorgen van themabijeenkomsten, voorbereiden en uitvoeren van de cursus Zorg de Baas, organisatie dag van de mantelzorg, netwerkoeverleg, organisatie en uitvoering van het Alzheimercafé, bieden van incidentele en of structurele vrijwillige inzet voor mantelzorgers en bekendheid geven aan mantelzorgpunt.
 - Wmo loket: informatie en advies, vaststellen van de noodzaak tot hulpverlening of passende woning, netwerkbijeenkomsten, deelnemen in werkgroepen zoals steunpunten, dagbesteding etc. en signaleren en afleggen van huisbezoeken.
 - Clientondersteuning: het bieden van tijdelijke ondersteuning voor de kwetsbare burgers van Sliedrecht, waardoor tijdig problemen worden gesignaleerd en acties kunnen worden ingezet.
 - Ouderenadviseur: signalerend huisbezoek, 90+ bezoeken en Spreekuren Serviceflat advies en informatie (huisbezoeken / telefonische consultatie).
 - Dagbesteding Joost van den Vondelflat (AWBZ pakketmaatregel)
 - Kort cyclische dagbesteding voor ouderen met lichte structuur problemen en dreigend sociaal isolement.
5. Beheer Verzamelgebouw de Reling: verhuur, contact leveranciers, gebruikersoverleg.

SWS werkt met circa 8fte personeel en ongeveer 200 vrijwilligers. De organisatie wordt volledig bekostigd vanuit de subsidie van de gemeente. Daarnaast voert ze de centrale administratie voor welzijnsstichtingen (CAW), dit wordt kostendekkend verricht.

Subsidie SWS

De subsidie aan SWS betreft een wettelijk taak voortvloeiend uit Wmo (Rijksmiddelen, ongeoormerkte gelden). Met deze subsidie wordt beoogd preventief zorg te verlenen zodat duurdere zorgvoorzieningen kunnen worden voorkomen. Het betreft een substantiële budgetsubsidie, waarover contractueel afspraken in een uitvoeringsovereenkomst zijn gemaakt t.a.v. de producten en diensten, resultaten en verantwoording van SWS. De subsidie wordt toegekend op basis van de exploitatiebegroting van SWS, die nodig is om bovengenoemde producten en diensten te leveren. Hieronder is de subsidie weergegeven per cluster, inclusief concrete output afspraken en een berekening wat de prijs is van de output.

figuur 5.4: uitsplitsing subsidie SWS

	activiteit	bedrag	resultaatafpraak
1	activiteiten en diensten	€ 145.620	diverse producten
2	vrijwilligerspunt	€ 46.200	40/50 plaatsingen
3	sociaal juridische diensten	€ 48.700	300 klanten
4	zorg en ondersteuning	€ 203.295	diverse producten
5	beheer en servicekosten de Reling	€ 50.000	n.v.t.
6	beleidsontwikkeling	€ 29.500	n.v.t.
		€ 523.315	

Huisvesting

SWS is gehuisvest in de Reling, van dit pand is ze beheerder. SWS maakt zelf gebruik van het pand en verhuurt een aantal ruimten aan: Gemiva, Yulius, De Stamboom, CAW, Vluchtelingenwerk Zuidvleugel. De activiteiten, die ze aanbiedt vinden veelal plaats in de Reling, maar worden ook op diverse locaties (Zorginstellingen) in het dorp aangeboden.

De eigenaar van het pand is de gemeente Sliedrecht. Zij rekent voor het gebruik huur door aan SWS. SWS ontvangt een beheerdersbijdrage van €50.000 (hoofdhuurder en daarmee beheerder). Hieronder is het kostenplaatje van dit pand voor de gemeente

Figuur 5.5: begroting Reling 2014

raming gemeente de Reling	begroting 2014
Huuropbrengsten	€ 101.857
Huisvestingskosten	€ 288.606
Resultaat de Reling	<u>€ 186.749-</u>

Reserves SWS

SWS heeft om de risico's in haar bedrijfsvoering af te dekken de volgende reserves en voorzieningen gevormd: een algemene reserve, bestemmingsreserves voor divers apparatuur, installaties, investeringen en reserves voor beleidsaangelegenheden (personeel, communicatie etc.).

De hoogte van de reserves wordt voor 31-12-2013 begroot op circa €68.000²⁵.

Bevindingen

- De activiteiten van SWS worden voor een bredere doelgroep aangeboden dan alleen de groep kwetsbare burgers.
- De activiteiten van SWS op het gebied van sport en cultuur worden ook elders in Sliedrecht aangeboden (veelal ook bij gesubsidieerde organisaties), echter SWS richt zich vooral op ouderen.
- De eigen bijdrage van activiteiten, die SWS organiseert zijn niet kostendekkend.
- De gemeente heeft met SWS afspraken gemaakt over de output van de subsidie, alleen geen concrete afspraken over hoe deze output te bereiken (bv. het aantal bezoeken aan een mantelzorger, door wie en op welke wijze.)
- De Reling wordt niet kostendekkend verhuurd.
- Bestemmingsreserves voor beleidsaangelegenheden zijn niet gebruikelijk.
- De output van het vrijwilligersloket is relatief prijzig als je het omzet naar het aantal matches.
- De Wmo is een wettelijke taak, echter de Rijksgelden zijn niet geormerkt, dit betekent dat ze ook voor andere gemeentelijke doeleinden kunnen worden ingezet.
- Het is de taak van de gemeente om een vrijwilligersloket, Wmo loket en mantelzorgpunt in te richten voor kwetsbare burgers. Desalniettemin kan iedere gemeente voor zich onderzoeken hoe dit zo efficiënt mogelijk kan worden ingericht.

Toetsingskader subsidies- nut en noodzaak

Licht het cluster activiteiten en diensten door, bepaal welke producten de gemeente in aanmerking wil laten komen voor subsidiëring en welke producten niet. De huidige activiteiten en diensten worden namelijk niet kostendekkend aangeboden. Van de activiteiten of diensten, die de gemeente van belang vindt in het kader van haar maatschappelijke doelstelling kan ze de subsidie continueren, terwijl de activiteiten die hier niet in haar beleid passen kostendekkend aangeboden dienen te worden. Bezuinigingsvoorstel zou kunnen zijn om alleen de coördinatie en uitvoering van diensten te subsidiëren en 50% van het activiteitenaanbod.

²⁵ Bron: Begroting 2014 SWS

Toetsingskader subsidies- efficiëntie van middelen

Ga over op subsidiëring per product en dienst i.p.v. subsidiëring van de totale bedrijfsvoering voor genoemde producten en diensten. Dit geeft ruimte om productafspraken vooraf scherp te krijgen, hierop te sturen en te beoordelen of je hiervoor een goede prijs/kwaliteitsverhouding krijgt.

Toetsingskader subsidies- samenwerken en integratie

Een samenwerking met Drechtsteden-Noord op een aantal functies (v.b. vrijwilligersloket, mantelzorgpunt, sociaaljuridische diensten) kan resulteren in een gedeelde overhead en coördinatie en dus een potentiële bezuiniging.

Bijlage IX Overige subsidies

Stichting Radar

De overkoepelende missie van Radar is het verhinderen en verhelpen van discriminatie op welke grond dan ook. Gemeenten zijn op grond van de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (WGA) verplicht om regels vast te stellen voor de inrichting van een antidiscriminatievoorziening (ADV). De WGA verplicht gemeenten een onafhankelijke voorziening te treffen voor bijstand aan klagers over discriminatie en om discriminerende voorvallen te registreren en hierover jaarlijks te rapporteren. De gemeenteraad heeft hiervoor een verordening vastgesteld. Hiermee is voldaan aan de wettelijke eis tot regelgeving en is voorzien in een wettelijke grondslag voor de subsidieverstrekking aan RADAR voor de uitvoering van de wettelijke taken. De subsidie aan Radar is gedekt door de van het Rijk ontvangen bijdragen via het Gemeentefonds. De subsidie aan Radar bedraagt €0,382 per inwoner en in totaal €9.197, -.

Bevindingen

- De gemeente Sliedrecht neemt het minimum pakket af bij stichting Radar.
- De subsidie aan Radar betreft een wettelijke taak, vergoeding vindt plaats vanuit het Rijk.
- Naast Radar zijn er andere organisatie actief die dezelfde diensten aanbieden.

Stichting Stedenband Sliedrecht Orastie

De gemeente Sliedrecht heeft een stedenband met Orastie in Roemenië. Hiervoor is een Stichting werkzaam Stichting Stedenband Orastie (SSO). SSO voert de volgende projecten uit:

- Contacten op water- en infrastructuur gebied / samenwerking op milieugebied;
- Contacten tussen Nederlandse en Roemeense bedrijven;
- Contacten tussen diverse scholen;
- Contacten op ambtelijk niveau;
- Contacten tussen Albert Schweitzer ziekenhuis en het ziekenhuis in Orastie.

De stichting ontvangt een subsidie van €8.573 voor drie werkgroepen te weten: bedrijfsleven, cultuur, sport en onderwijs en sociaal maatschappelijke ondersteuning. Samenwerking, hulp en ondersteuning en kennis uitwisselen staan centraal.

Bevindingen

- Past de subsidie aan een stedenband in tijden van bezuinigingen nog in het beleid van de gemeente?
- STOER heeft geresulteerd in een bezuinigingstaakstelling van €5.500 vanaf 2015.

MerweRTV

In de Mediawet is geregeld dat lokale radio/t.v. recht heeft op een bedrag per wooneenheid, mits aan de programma-eisen volgens de Mediawet en aan de eisen uit de lokale subsidieverordening voldaan wordt. Conform de VNG-richtlijn verstrekt de gemeente Sliedrecht een subsidiebedrag per wooneenheid. Voor 2014 betekent dit een subsidie van **€13.563**. Aangezien deze subsidie met grondslag is gebaseerd op landelijke wetgeving (en dus een wettelijke taak) is een andere manier van subsidiëren niet aan de orde.

Sliedrechtse Oranjevereniging

De Sliedrechtse Oranjevereniging organiseert activiteiten op de voormalige Koninginnedag, vanaf heden genaamd koningsdag. Op deze dag wordt een jeugdmarkt, activiteiten voor de jeugd (zweefmolen, trampoline, spidertoren, poffertjeskraam), straattheater en een oranjeavond in zalen-centrum de Lockhorst georganiseerd. Hiervoor verstrekt de gemeente een subsidie van €10.851.

Bevindingen

- De activiteiten worden door de Oranjevereniging kosteloos aangeboden aan de inwoners van Sliedrecht.
- De horeca-inkomsten van de jeugddisco is niet opgenomen in de exploitatie, waarschijnlijk komen die ten gunste van de exploitant in de Lockhorst.
- Het is niet bekend hoe de Sliedrechtse bevolking de activiteiten, die op deze dag worden georganiseerd ervaart.

Stichting Comité 4 en 5 mei

De Stichting Comité 4 en 5 mei organiseert op 4 en 5 mei diverse activiteiten voor alle inwoners van Sliedrecht. De activiteiten, die ze organiseert zijn een boottocht voor 55-plussers, een schoolkorfbaltoernooi, “Sliedrecht’s got youth talent”, een bevrijdingsbal en een grandioos vuurwerk-spektakel. Om dit alles te organiseren ontvangt ze een budgetsubsidie van €9.285.

Bevindingen

- Buiten de subsidie van de gemeente ontvangt de Stichting alleen opbrengsten uit de vaartocht.
- De inkomsten van het bevrijdingsbal (consumpties) komen niet ten gunste van de Stichting, waarschijnlijk zorgt de plaatselijke horeca voor de drankvoorziening.